

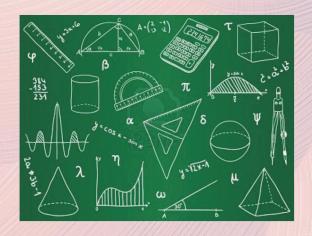

गणित की मूलभूत शब्दावली

(अंग्रेजी-हिंदी-गुजराती)

Fundamental Glossary of Mathematics (English-Hindi-Gujarati)

ગણિતનો મૂળભૂત શબ્દકોશ (અંગ્રેજ-હિંદી-ગુજરાતી)

भारत सरकार GOVERNMENT OF INDIA

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग मानव संसाधन विकास मंत्रालय (उच्चतर शिक्षा विभाग)

Commission for Scientific and Technical Terminology
Ministry of Human Resource Development
(Department of Higher Education)

गणित की मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी-गुजराती)

Fundamental Glossary of Mathematics (English-Hindi-Gujarati)

ગણિતનો મૂળભૂત શબ્દકોશ (અંગ્રેજી-હિંદી-ગુજરાતી)

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग

मानव संसाधन विकास मंत्रालय (उच्चतर शिक्षा विभाग) भारत सरकार

Commission for Scientific and Technical Terminology

Ministry of Human Resource Development (Department of Higher Education) Government of India

- © भारत सरकार
- © Government of India

प्रथम संस्करण, 2017

मूल्य : नि:शुल्क

प्रकाशक :

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग मानव संसाधन विकास मंत्रालय (उच्चतर शिक्षा विभाग) पश्चिमी खंड-7, रामकृष्णपुरम नई दिल्ली-110066

विषय सूची

संपादन एवं समन्वय	iv
प्रस्तावना	V
Introduction	vii
પ્રસ્તાવના	ix
संपादकीय	xi
वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग द्वारा स्वीकृत मानक शब्दावली निर्माण के सिद्धांत	xiii
Principles for Evolution of Standard Technical Terminology Approved by the Commission for Scientific and Technical Terminology	xvi
વૈજ્ઞાનિક તથા તકનીકી શબ્દકોશ આયોગ દ્વારા સ્વીકૃત શબ્દકોશ નિર્માણના સિદ્ધાંતો	xix
गणित की मूलभूत शब्दावली के निर्माण से संबंधित विशेषज्ञ तथा अधिकारी	xxii
शब्दावली	1-188

संपादन एवं समन्वय

प्रमुख संपादक प्रोफेसर अवनीश कुमार अध्यक्ष

संपादक विजय राज सिंह शेखावत स. वैज्ञानिक अधिकारी (गणित)

> प्रकाशन एकक **डॉ. पी.एन. शुक्ल** सहायक निदेशक

प्रस्तावना

भारतीय भाषाओं में ज्ञान-विज्ञान के प्रचार-प्रसार तथा विश्वविद्यालय स्तर पर शिक्षण माध्यम के रूप में हिंदी तथा अन्य भारतीय भाषाओं के विकास के लिए, राष्ट्रपति के आदेश से, भारत सरकार ने मानव संसाधन विकास मंत्रालय के अधीन सन् 1961 में वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग की स्थापना की । स्थापना के पश्चात आयोग ने विभिन्न विषयों की तकनीकी शब्दावली का निर्माण, अखिल भारतीय शब्दावली, परिभाषा कोशों, चयनिकाओं, पाठमालाओं व विश्वविद्यालय स्तर की हिंदी तथा अन्य भारतीय भाषाओं की पुस्तकों के निर्माण के विविध प्रयास किए हैं। विज्ञान की शब्दावली को हिंदी में उपलब्ध करवाने की योजना के अंतर्गत सन् 1994 में "बृहत् पारिभाषिक शब्द-संग्रह विज्ञान" का कम्प्यूटरीकृत और संशोधित संस्करण प्रकाशित हुआ । इसमें गणित, भौतिकी, रसायन, प्राणिविज्ञान, वनस्पति विज्ञान, भूगोल, भूविज्ञान और गृह विज्ञान जैसे विषयों की लगभग 1,30,000 प्रविष्टियां समावेशित थी । इसके बाद विषयवार परिवर्धित एवं संशोधित शब्द-संग्रहों के प्रकाशन की योजना के अंतर्गत सन् 1996 में "गणित शब्द-संग्रह (अंग्रेजी-हिंदी)" का कम्प्यूटरीकृत संस्करण प्रकाशित ह्आ । जिसमें गणित व सम्बद्ध विषयों की लगभग 19000 प्रविष्टियां थी।

इन प्रयत्नों के होते हुए भी यह प्रतीत हुआ की आयोग द्वारा प्रतिष्ठापित शब्दावली का प्रयोग वांछित स्तर तक नहीं हो पा रहा है । इस उद्देश्य को ध्यान में रखते हुए आयोग द्वारा विज्ञान की प्रमुख शाखाओं में विषयवार मूलभूत शब्दावली की योजना का सूत्रपात किया गया तथा इसके अंतर्गत आयोग ने "गणित की मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी)" का प्रकाशन सन् 1997 में किया। जिसमें सामान्य प्रयोग में आने वाले लगभग 3500 महत्त्वपूर्ण आधारभूत शब्दों का समावेश किया गया । इस बात का विशेष ध्यान रखा गया कि संकलन में केवल ऐसे शब्दों का ही उल्लेख हो जिन्हें स्नातक तथा स्नातकोत्तर स्तर के छात्र, शोध-छात्र, शिक्षक इत्यादि प्रयोग में लाते हों।

वर्तमान परिपेक्ष्य में भाषाओं के संरक्षण व संवर्धन हेतु एवं विभिन्न भाषाओं में शैक्षणिक-विषयों के अध्ययन के महत्त्व को देखते हुए आयोग द्वारा यह निर्णय लिया गया कि हिंदी की तरह ही आधुनिक भारतीय भाषाओं में भी मानविकी और विज्ञान के विषयों की तकनीकी शब्दावली का निर्माण किया जाए। इसके फलस्वरूप त्रिभाषी कोश "गणित की मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी-गुजराती)" के निर्माण की महत्त्वाकांक्षी योजना आरम्भ की गई। इस योजना हेतु "गणित की मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी)" 1997, को ही आधार शब्दावली के रूप में ग्रहण किया गया है। लक्ष्य-पूर्ति हेतु विभिन्न शैक्षणिक-संस्थानों में तकनीकी-सत्रों, बैठकों का आयोजन किया गया तथा इस शब्दावली को वर्ष 2017 में सफलतापूर्वक पूर्ण कर इसका प्रकाशन किया जा रहा है।

राष्ट्रीय महत्त्व की इस परियोजना को सफल बनाने हेतु इससे जुड़े विषय विशेषज्ञों, गुजराती भाषाविदों तथा आयोग, विश्वविद्यालयों, संस्थानों के अधिकारियों का योगदान प्रशंसनीय रहा है, जो प्रत्यक्ष और परोक्ष रूप से इसमें सहायक अथवा इससे संबद्ध रहे है । इस परियोजना की सफल पूर्ति के लिए सरदार पटेल विश्वविद्यालय, वल्लभ विद्यानगर के गणित विभाग ने पूर्ण सहयोग प्रदान किया। इस कार्यक्रम को सफल बनाने में आयोग के गणित विषय के प्रभारी अधिकारी तथा सहायक वैज्ञानिक अधिकारी श्री विजय राज सिंह शेखावत ने अथक प्रयास किये हैं।

शब्दावली-निर्माण में अत्यंत सावधानी बरतने का प्रयास किया गया है। पाठकों द्वारा त्रुटि-संशोधन तथा सुधार सम्बन्धी सुझाव सादर आमंत्रित हैं। आशा है, यह त्रिभाषी शब्दावली गणित सहित अनेक विषयों के अध्यापकों एवं अनुसंधानकर्ताओं के लिए उपयोगी सिद्ध होगी तथा इस नवीन शब्दावली का व्यापक स्वागत और उपयोग होगा।

नई दिल्ली

(**प्रो. अवनीश कुमार**) अध्यक्ष

Introduction

The Government of India's Human Resource Development Ministry established the Commission for Scientific and Technical Terminology in pursuance of the Presidential order in 1961 for popularisation and propagation of scientific knowledge in Hindi and other Indian languages as medium of education at university level. After establishment, the Commission has evolved the scientific and technical terms of different subjects, pan- Indian terminology, definitional dictionaries, digests, readings and also attempted to publish university level books in Hindi and other Indian languages. A revised and computerised "Comprehensive Glossary of Technical Terms-Sciences" was published in 1994 under the scheme to make available the science terminology in Hindi. It included about 1, 30,000 entries pertaining to Mathematics, Physics, Chemistry, Biology, Geography, Geology and Home Science. After this, under the scheme of publication of subject wise comprehensive and revised glossaries, a computerised version of 'Glossary of Mathematics' was published in 1996. It included 19000 entries of Mathematics and its allied subjects.

In spite of all these efforts it was felt that the usage of established terminology has not reached a desired level, and keeping this objective in view, the Commission has started to bring out fundamental glossaries in important branches of sciences, and under this scheme the 'Fundamental Glossary of Mathematics (English-Hindi)' was published in 1997. In this glossary, 3500 important and fundamental terms were included. Special care has been taken to see that only such scientific and selected terms were included which are commonly used by graduate and post-graduate students, research scholars and teachers.

In the present scenario, for preservation and promotion of languages and considering the importance of learning academic subjects in various languages, the Commission decided that technical terminology of the subjects under the areas of humanities and sciences be evolved in modern Indian languages in the way they are available in Hindi. Under this scheme, an ambitious project was taken up for the preparation of a trilingual glossary, 'Fundamental Glossary of Mathematics (English-Hindi-Gujarati)'. For this 'Fundamental Glossary of Mathematics (English-Hindi)' 1997, has taken as base glossary. Many technical sessions and meetings were held in relation to the project at various educational institutes and the glossary is being published after successful completion in 2017.

This is to acknowledge the help rendered by the concerned subject experts, Guajarati linguists, and the contribution offered by the officials of the Commission, Universities and institutions who directly or indirectly assisted towards the successful completion of this task of national importance. Full cooperation was extended by the Department of Mathematics, Sardar Patel University (Vallabh Vidhyanagar) towards the successful completion of the project. The entire programme was the outcome of the sincere efforts made by the officer-in-charge, Mr. Vijay Raj Singh Shekhawat, Assistant Scientific Officer (Mathematics)

Extreme care has been taken in the preparation of the glossary. Yet, there may be a few errors. Suggestions from the readers for error-rectification and improvement will be highly appreciated. It is expected that this trilingual glossary will be beneficial for teachers, researchers and students of various disciplines, especially of mathematics and this new compendium would be widely appreciated and prove useful.

New Delhi

(**Prof. Avanish Kumar**) Chairman

પ્રસ્તાવના

ભારતીય ભાષાઓમાં જ્ઞાન-વિજ્ઞાનના પ્રયાર-પ્રસાર તથા યુનિવર્સિટી કક્ષાએ શિક્ષણના માધ્યમ સ્વરૂપે હિંદી તથા અન્ય ભારતીય ભાષાઓના વિકાસ માટે, રાષ્ટ્રપતિના આદેશથી, ભારત સરકારે માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલયના આશ્રયે ઈ.સ. 1961માં વૈજ્ઞાનિક અને તકનીકી શબ્દકોશ પંચની સ્થાપના કરી. સ્થાપના પછી પંચે વિવિધ વિષયોના તકનીકી શબ્દકોશોનું નિર્માણ, અખિલ ભારતીય શબ્દકોશ, પારિભાષિક કોશો, માધુકરી-સંયયિકાઓ, વાયનમાળાઓ અને યુનિવર્સિટી કક્ષાનાં હિંદી તથા અન્ય ભારતીય ભાષાઓનાં પુસ્તકોના નિર્માણના વિવિધ પ્રયાસો કર્યા છે. વિજ્ઞાનના શબ્દકોશને હિંદીમાં ઉપલબ્ધ કરાવવાની યોજના અંતર્ગત ઈ.સ. 1994માં 'बृहत् पारिभाषिक शब्द-संग्रह विज्ञान'ની કમ્પ્યૂટરીકૃત અને પરિષ્કૃત આવૃત્તિ પ્રકાશિત થઇ. તેમાં ગણિતશાસ્ત્ર, ભૌતિકશાસ્ત્ર, રસાયણશાસ્ત્ર, પ્રાણીશાસ્ત્ર, વનસ્પતિશાસ્ત્ર, ભૂગોળ, ભૂસ્તરશાસ્ત્ર અને ગૃહવિજ્ઞાન જેવા વિષયોના સંબધિત 1,30,000 શબ્દો સમાવિષ્ટ છે. ત્યારબાદ વિષયવાર પરિવર્ધિત અને પરિષ્કૃત શબ્દ-સંગ્રહોના પ્રકાશનની યોજના અંતર્ગત ઈ.સ. 1996માં 'गणित शब्द-संग्रह (अंग्रेजी-हिंदी) 'ની કમ્પ્યૂટરીકૃત આવૃત્તિ પ્રકાશિત થઇ. જેમાં ગણિતશાસ્ત્ર અને તેની સાથે સંબંધિત વિષયોના 19000 શબ્દો સંગ્રહિત છે.

આ બધા પ્રયત્નો પછી પણ અનુભવે જણાયું કે સ્થાપિત શબ્દ કોશ ઇચ્છિત કક્ષાએ પહોંચ્યો નથી અને આ જ ઉદ્દેશને ધ્યાનમાં રાખીને પંચ દ્વારા વિજ્ઞાનની પ્રમુખ શાખાઓમાં વિષયવાર મૂળભૂત શબ્દ કોશની યોજનાની શરૂઆત કરવામાં આવી તથા તેના અંતર્ગત પંચે 'गणित की मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी)' નું પ્રકાશન ઈ.સ. 1997માં કર્યું. જેમાં સામાન્ય વપરાશમાં આવતા હોય તેવા આશરે 3500 મહત્ત્વપૂર્ણ બુનિયાદી શબ્દોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો. એ વાતનું વિશેષ ધ્યાન રાખવામાં આવ્યું કે તેમાં ફક્ત એવા શબ્દોનાં સંકલન બાબતે જ ઉલ્લેખ હોય કે જેને સ્નાતક, અનુસ્નાતક કક્ષાએ વિદ્યાર્થીઓ, સંશોધક-વિધાર્થીઓ અને શિક્ષકો દ્વારા વપરાશમાં લેવાતા હોય.

વર્તમાન પરિપ્રેક્ષ્યમાં ભાષાઓનાં જતન અને સંવર્ધન માટે તથા વિવિધ ભાષાઓમાં શૈક્ષણિક વિષયોના અભ્યાસનું મહત્ત્વ જોતાં પંચદ્રારા એવો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો કે હિંદીની જેમ જ આધુનિક ભારતીય ભાષાઓમાં પણ માનવવિદ્યા અને વિજ્ઞાનના વિષયોના તકનીકી શબ્દકોશોનું નિર્માણ કરવામાં આવે. એના ફલસ્વરૂપ ત્રિભાષી કોશ 'ગણિતનો મૂળભૂત શબ્દકોશ (અંગ્રેજી-હિંદી-ગુજરાતી)'ના નિર્માણની મહત્ત્વાકાંક્ષી યોજનાની શરૂઆત કરવામાં આવી. આ યોજના માટે ''गणित की मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी)' 1997ને જ આધારભૂત શબ્દકોશના રૂપમાં લેવામાં આવેલ છે. આ હેતુ પાર પાડવા માટે વિવિધ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં ઘણાં તકનીકી-સત્રો અને બેઠકો યોજવામાં આવી અને વર્ષ 2017માં આ શબ્દકોશને સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરીને તેનું પ્રકાશન કરવામાં આવી રહ્યું છે.

રાષ્ટ્રીય મહત્વની આ યોજનાને સફળ બનાવવા માટે એમાં જોડાયેલ વિષય-નિષ્ણાતો, ગુજરાતી ભાષાશાસ્ત્રીઓ તથા પંચ, યુનિવર્સિટીઓ, સંસ્થાઓના અધિકારીઓનાં પ્રદાન અને મદદ પ્રશંસનીય રહ્યાં છે કે જેઓએ પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રૂપે આ કાર્ચમાં સહાય અથવા સાથ આપ્યો છે. આ યોજનાને સફળતાપૂર્વક પરિપૂર્ણ કરવામાં સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી, વલ્લભ વિદ્યાનગરના ગણિત વિભાગે પૂર્ણ સહયોગ આપ્યો છે. આ કાર્ચક્રમને સફળ બનાવવામાં પંચના ગણિત વિષયના પ્રભારી અધિકારી તથા સહાયક વૈજ્ઞાનિક અધિકારી શ્રી વિજયરાજસિંહ શેખાવતના નિષ્ઠાવાન પ્રયત્નો ખુબજ ઉપયોગી નીવડયા છે. આ રાષ્ટ્રીય કાર્ચમાં મદદકર્તા ઉપરોક્ત તમામ વ્યક્તિઓ તેમજ સંસ્થાઓનો આભાર માનીએ છીએ.

આ શબ્દકોશનું નિર્માણ ખૂબજ કાળજીપૂર્વક કરવામાં આવ્યું છે. તેમ છતાં અમુક ક્ષતિઓ હોઈ શકે છે. વાયકો દ્વારા ક્ષતિ સુધારણા અંગે થનાર સ્યનો આવકાર્ય છે. આશા રાખવામાં આવે છે કે આ ત્રિભાષી શબ્દકોશ ગણિત સહિત અનેક વિષયોના શિક્ષકો તેમજ સંશોધકોને ઉપયોગી નીવડશે અને તેને વ્યાપક રીતે સ્વીકારવામાં આવશે.

નવી દિલ્હી.

પ્રા. અવનીશ કુમાર અધ્યક્ષ

संपादकीय

भारत भाषाई विविधता वाला देश है, भाषाओं की विविधता ने भारतवर्ष को बहुभाषी देश बना दिया है। वास्तव में, कई भाषाएँ और बोलियां बोले जाने के कारण भारत अक्सर एक 'भाषाओं के संग्रहालय' के रूप में वर्णित है। किसी भी भाषा में शब्दावली निर्माण का कार्य, भाषा के आधुनिकीकरण का एक प्रमुख अंग है। विभिन्न भाषाओं में विज्ञान एवं मानविकी के विषयों की प्रामाणिक शब्दावली, किसी भी भाषा के संरक्षण एवं संवर्धन को मजबूती प्रदान करती है, साथ ही उपयोगकर्ता को अपने विचारों को परिशुद्धता से व्यक्त करने का अवसर भी देती है। मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार के अधीन, वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग, भाषाओं में ज्ञान-विज्ञान के प्रचार-प्रसार एवं शैक्षणिक विषयों में प्रामाणिक शब्दावली निर्माण हेतु संवैधानिक संस्था है।

गुजरात पश्चिमी भारत में स्थित एक राज्य है। गुजरात राज्य का नाम, गुर्जरत्रा से आया है। गुर्जर एक समुदाय है। गुर्जरो का साम्राज्य सातवीं से आठवीं सदी तक गुर्जरत्रा या गुर्जरभुमि के नाम से जाना जाता था। वर्तमान भारत में इसकी उत्तरी-पश्चिमी सीमा जो अन्तर्राष्ट्रीय सीमा भी है, पाकिस्तान से लगी है। राजस्थान और मध्य प्रदेश इसके क्रमशः उत्तर एवं उत्तर-पूर्व में स्थित राज्य हैं। महाराष्ट्र इसके दक्षिण में है। अरब सागर इसकी पश्चिमी-दक्षिणी सीमा बनाता है। इसकी दक्षिणी सीमा पर दादरा एवं नगर-हवेली हैं। गुजरात राज्य की जनसंख्या 60,383,628 (2011 जनगणना के अनुसार) है, तथा साक्षरता प्रतिशत 79.31 है।

भारतीय संविधान की आठवीं अनुसूची में 22 भाषाएँ सूचीबद्ध है, गुजराती भाषा भी उनमें से एक है । इसकी लिपि गुजराती है । गुजराती, गुर्जर अपभ्रंश की बोली से विकसित भाषा है । भारत की दूसरी भाषाओं की तरह गुजराती भाषा का जन्म भी संस्कृत भाषा से हुआ है। 12वीं सदी से यह भाषा एक विशिष्ट रूप में पहुँच गयी थी, 18वीं सदी से बाद का समय गुजराती भाषा का आधुनिक काल माना जाता है । गुजराती साहित्य भारतीय भाषाओं के सबसे अधिक समृद्ध साहित्य में से है। वर्तमान भारत में गुजराती, गुजरात राज्य की आधिकारिक भाषा है, साथ ही दमन और दीव तथा दादरा और नगर हवेली संघ-शासित प्रदेशों में एक आधिकारिक भाषा है। भारत की

आबादी का लगभग 4.5% (1.21 अरब 2011 की जनगणना के अनुसार) जनसमूह गुजराती भाषा का उपयोग करता है। इस प्रकार भारत में लगभग 5.45 करोड़ लोगों द्वारा गुजराती भाषा बोली जाती है वहीं विश्व स्तर पर यह संख्या लगभग 6.5 करोड़ है।

करोडों लोगों की भाषा गुजराती के प्रति केंद्र सरकार का दायित्व बनता है कि इसके प्रचार-प्रसार व साहित्य मृजन में पूर्ण सहयोग प्रदान करे। देश की सामासिक संस्कृति की दृष्टि से भी यह आवश्यक है। इसे ध्यान में रखते हुए "वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग " ने निर्णय लिया कि देश एवं राज्य के विद्वानों की सहायता से गुजराती भाषा में विज्ञान तथा मानविकी विषयों की प्रामाणिक तकनीकी शब्दावली का निर्माण कराया जाए और शब्दावली के प्रचार-प्रसार, उपयोगिता और एकरूपता की दृष्टि से इसका प्रकाशन द्विभाषी न होकर त्रिभाषी अर्थात् 'अंग्रेजी-हिंदी-गुजराती' के रूप में प्रकाशित हो। इसके फलस्वरूप त्रिभाषी कोश "गणित की मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी-गुजराती)" के निर्माण की महत्वाकांक्षी योजना आरम्भ की गयी। इस में लगभग 3,500 प्रविष्टियाँ हैं। इस योजना हेतु "गणित की मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी)" 1997, को ही आधार शब्दावली लिया गया है।

इस शब्दावली को पाठकों के समक्ष रखते समय विभिन्न विषयों की शब्दावली से समन्वय करने का प्रयास किया गया है। यह प्रथम व नवप्रयास है अतः संभव है कि इस में कुछ त्रुटियाँ रह गई हों। इस दिशा में पाठकों के सुझाव सादर आमंत्रित हैं, अगले संस्करण में सुझावों को कार्यान्वित करने का प्रयास किया जायेगा। इस अवसर पर मैं उन सभी विद्वानों, विषय-विशेषज्ञों, भाषाविदों की प्रशंसा करता हूँ जिन्होंने धैर्य, अथक परिश्रम और अत्यंत निष्ठा के साथ इस कार्य का निष्पादन किया।

में वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग के वर्तमान अध्यक्ष प्रो. अवनीश कुमार जी का भी हृदय से आभारी हूँ जिन्होंने मुझे इस दायित्व के योग्य समझा। मैं इस कार्य से जुड़े आयोग के वर्तमान अन्य अधिकारियों तथा सहयोगियों के प्रति भी आभार प्रकट करता हूँ जिनके अपेक्षित सहयोग के कारण इस शब्दावली को इस रूप में प्रकाशित करना संभव हो सका।

Tet

नई दिल्ली

विजय राज सिंह शेखावत स. वैज्ञानिक अधिकारी (गणित)

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग द्वारा स्वीकृत मानक शब्दावली निर्माण के सिद्धांत

- 1. अंतरराष्ट्रीय शब्दों को यथासंभव उनके प्रचलित अंग्रेजी रूपों में ही अपनाना चाहिए और हिंदी व अन्य भारतीय भाषाओं की प्रकृति के अनुसार ही उनका लिप्यंतरण करना चाहिए। अंतरराष्ट्रीय शब्दावली के अंतर्गत निम्नलिखित उदाहरण दिए जा सकते हैं:
 - (क) तत्वों और यौगिकों के नाम, जैसे हाइड्रोजन, कार्बनडाइआक्साइड, आदि।
 - (ख) तौल और माप की इकाइयाँ और भौतिक परिमाण की इकाइयाँ, जैसे - डाइन, कैलॉरी, ऐम्पियर, आदि।
 - (ग) ऐसे शब्द जो व्यक्तियों के नाम पर बनाए गए हैं, जैसे मार्क्सवाद (कार्ल मार्क्स), ब्रेल (ब्रेल), बायँकाट (कैप्टेन बॉयकाट), गिलोटिन (डॉ. गिलोटिन) गेरीमैंडर (मि. गेरी) एम्पियर (मि. एम्पियर फारेनहाइट तापक्रम (मि. फारेनहाइट आदि)।
 - (घ) वनस्पति विज्ञान, प्राणिविज्ञान, भूविज्ञान आदि की द्विपदी नामावली।
 - (ड.) स्थिरांक, जैसे π, g आदि
 - (च) ऐसे अन्य शब्द जिनका आमतौर पर सारे संसार में व्यवहार हो रहा है, जैसे- रेडियो, पेट्रोल, रेडार, इलेक्ट्रान, प्रोटॉन, न्यूट्रान, आदि।
 - (छ) गणित और विज्ञान की अन्य शाखाओं के संख्यांक, प्रतीक, चिहन और सूत्र, जैसे - साइन, कोसाइन, टेन्जेन्ट, लॉग, आदि (गणितीय संक्रियाओं में प्रयुक्त अक्षर रोमन या ग्रीक वर्णमाला के होने चाहिए)
- 2. प्रतीक, रोमन लिपि में अंतरराष्ट्रीय रूप में ही रखे जाएँगे परंतु संक्षिप्त रूप नागरी और मानक रूपों में भी, विशेषत: साधारण तौल और माप में लिखे जा सकते हैं, जैसे सेंटीमीटर का प्रतीक cm हिंदी में भी ऐसे ही प्रयुक्त होगा परंतु नागरी संक्षिप्त रूप से.मी. भी हो सकता है। यह

सिद्धांत बाल-साहित्य और लोकप्रिय पुस्तकों में अपनाया जाएगा, परंतु विज्ञान और प्रौद्योगिकी की मानक पुस्तकों में केवल अंतरराष्ट्रीय प्रतीक, जैसे - cm ही प्रयुक्त करना चाहिए।

- 3. ज्यामितीय आकृतियों में भारतीय लिपियों के अक्षर प्रयुक्त किए जा सकते हैं, जैसे क, ख, ग या अ, ब, स परंतु त्रिकोणमितीय संबंधों में कवेल रोमन अथवा ग्रीक अक्षर ही प्रयुक्त करने चाहिए, जैसे- साइन A, कॉस B, आदि।
- 4. संकल्पनाओं को व्यक्त करने वाले शब्दों का सामान्यत: अनुवाद किया जाना चाहिए।
- 5. हिंदी पर्यायों का चुनाव करते समय सरलता, अर्थ की परिशुद्धता, और सुबोधता का विशेष ध्यान रखना चाहिए। सुधार-विरोधी प्रवृत्तियों से बचना चाहिए।
- 6. सभी भारतीय भाषाओं के शब्दों में यथासंभव अधिकाधिक एकरूपता लाना ही इसका उद्देश्य होना चाहिए और इसके लिए ऐसे शब्द अपनाने चाहिए जो-
 - (क) अधिक से अधिक प्रादेशिक भाषाओं में प्रयुक्त होते हों, और
 - (ख) संस्कृत धातुओं पर आधारित हों।
- 7. ऐसे देशी शब्द जो सामान्य प्रयोग के पारिभाषिक शब्दों के स्थान पर हमारी भाषाओं में प्रचलित हो गए हैं, जैसे telegraphy/telegram के लिए तार, continent के लिए महाद्वीप, post के लिए डाक, आदि इसी रूप में व्यवहार में लाए जाने चाहिए।
- अंग्रेजी, पुर्तगाली, फ्रांसीसी, आदि भाषाओं के ऐसे विदेशी शब्द जो भारतीय भाषाओं में प्रचलित हो गए हैं, जैसे - टिकट, सिगनल, पेन्शन, पुलिस ब्यूरो, रेस्तरां, डीलक्स, आदि इसी रूप में अपनाए जाने चाहिए।
- 9. अंतरराष्ट्रीय शब्दों का देवनागरी लिपि में लिप्यंतरण- अंग्रेजी शब्दों का लिप्यंतरण इतना जिटल नहीं होना चाहिए कि उसके कारण वर्तमान देवनागरी वर्णों में नए चिहन व प्रतीक शामिल करने की आवश्यकता पंडे। शब्दों का देवनागरी लिपि में लिप्यंतरण अंग्रेजी उच्चारण के अधिकाधिक अनुरूप होना चाहिए और उनमें ऐसे परिवर्तन किए जाएं जो भारत के शिक्षित वर्ग में प्रचलित हों।

- 10. तिंग हिंदी में अपनाए गए अंतरराष्ट्रीय शब्दों को, अन्यथा कारण न होने पर, पुल्लिंग रूप में ही प्रयुक्त करना चाहिए।
- 11. संकर शब्द पारिभाषिक शब्दावली में संकर शब्द, जैसे guaranteed के लिए गारंटित, classical के लिए 'क्लासिकी', codifier के लिए 'कोडकार' आदि के रूप सामान्य और प्राकृतिक भाषाशास्त्रीय प्रक्रिया के अनुसार बनाए गए हैं और ऐसे शब्द रूपों को पारिभाषिक शब्दावली की आवश्यकताओं तथा सुबोधता, उपयोगिता, और संक्षिप्तता का ध्यान रखते हुए व्यवहार में लाना चाहिए।
- 12. पारिभाषिक शब्दों में संधि और समास किठन संधियों का यथासंभव कम से कम प्रयोग करना चाहिए और संयुक्त शब्दों के दो शब्दों के बीच हाइफन लगा देना चाहिए। इससे नई शब्द-रचनाओं को सरलता और शीघ्रता से समझने में सहायता मिलेगी। जहाँ तक संस्कृत पर आधारित 'आदिवृद्धि' का संबंध है, 'व्यावहारिक', 'लाक्षणिक', आदि प्रचलित संस्कृत तत्सम शब्दों में आदिवृद्धि का प्रयोग ही अपेक्षित है परंतु नवनिर्मित शब्दों में इससे बचा जा सकता है।
- 13. **हलंत -** नए अपनाए हुए शब्दों में आवश्यकतानुसार हलंत का प्रयोग करके उन्हें सही रूप में लिखना चाहिए।
- 14. पंचम वर्ण का प्रयोग पंचम वर्ण के स्थान पर अनुस्वार का प्रयोग करना चाहिए। परंतु lens, patent, आदि शब्दों का लिप्यंतरण लेंस, पेटेंट न करके, लेन्स, पेटेन्ट या पेटेण्ट ही करना चाहिए।

Principles for Evolution of Standard Terminology Approved by the Commission For Scientific and Technical Terminology

- 1. 'International terms' should be adopted in their current English forms, as far as possible and transliterated in Hindi and other Indian languages according to their genius. The following should be taken as example of international terms.
 - (a) Names of elements and compounds, e.g. Hydrogen, Carbon dioxide, etc.;
 - (b) Units of weights, measures and physical quantities, e.g. dyne, calorie, ampere, etc.
 - (c) Terms based on proper names e.g., Marxism (Karl Marx). Braille (Braille), Boycott (Capt. Boycott), Guillotine (Dr. Guillotin, Gerrymander (Mr. Gerry), Ampere (Mr. Ampere), Fahrenheit scale (Mr. Fahrenheit). etc.
 - (d) Binomial nomenclature in such sciences as Botany, Zoology, Geology etc.;
 - (e) Constants, e.g., π , g, etc.;
 - (f) Words like radio, radar, electron, proton, neutron, etc., which have gained practically world-wide usage.
 - (g) Numerals, symbols, signs and formulae used in mathematics and other sciences e.g., sin, cos, tan, log etc. (Letters used in mathematical operation should be in Roman or Greek alphabets).
- 2. The symbols will remain in international form written in Roman script, but abbreviations may be written in Nagari and standardised form, specially for common weights and measures, e.g., the symbol 'cm' for centimeter will be used as such in Hindi, but the abbreviation in Nagari may be 礼.用. This will apply to books for children and other popular works only, but in standard works of science and technology, the international symbols only like cm., should be used.

- 3. Letters of Indian scripts may be used in geometrical figures e.g., क, ख, ग or अ, ब, स but only letters of Roman and Greek alphabets should be used in trigonometrical relations e.g., sin A, cos B etc.
- 4. Conceptual terms should generally be translated.
- 5. In the selection of Hindi equivalents simplicity, precision of meaning and easy intelligibility should be borne in mind. Obscuratism and purism may be avoided.
- 6. The aim should be to achieve maximum possible identity in all India languages by selecting terms.
 - (a) common to as many of the regional languages as possible, and
 - (b) based on Sanskrit roots.
- 7. Indigenous terms, which have come into vogue in our languages for certain technical words of common use, as तार for telegraph/telegram, महाद्वीप for continent, डाक for post etc. should retained.
- 8. Such loan words from English, Portuguese, French, etc., as have gained wide currency in Indian languages should be retained e.g., ticket, signal, pension, police, bureau, restaurant, deluxe etc.
- 9. Transliteration of International terms into Devanagari Script—The transliteration of English terms should not be made so complex as to necessitate the introduction of new signs and symbols in the present Devanagari characters. The Devanagari rendering of English terms should aim at maximum approximation to the standard English pronunciation with such modifications as prevalent amongst the educated circle in India.
- 10. **Gender**—The International terms adopted in Hindi should be used in the masculine gender, unless there are compelling reasons to the contrary.
- 11. **Hybrid formation**—Hybrid forms in technical terminologies e.g.,

गारंदित for 'guaranteed', क्लासिकी for 'classical', कोडकार for 'codifier' etc., are normal and natural linguistic phenomena and such forms may be adopted in practice keeping in view the requirements for technical terminology, viz., simplicity, utility and precision.

- 12. Sandhi and Samasa in technical terms—Complex forms of Sandhi may be avoided and in cases of compound words, hyphen may be placed in between the two terms, because this would enable the users to have an easier and quicker grasp of the word structure of the new terms. As regards आदिवृद्धि in Sanskrit-based words, it would be desirable to use आदिवृद्धि in prevalent sanskrit tatsama words e.g., व्यावहारिक, लाक्षणिक etc. but may be avoided in newly coined words.
- 13. **Halant**—Newly adopted terms should be correctly rendered with the use the 'hal' wherever necessary.
- 14. **Use of Pancham Varna**—The use of अनुस्वार may be preferred in place of पंचम वर्ण but in words like 'lens', 'patent', etc., the transliteration should be लेन्स, पेटेन्ट and not लेंस, पेटेंट or पेटेण्ट.

વૈજ્ઞાનિક તથા તકનીકી શબ્દકોશ આયોગ દ્વારા સ્વીકૃત શબ્દકોશ નિર્માણના સિદ્ધાંતો

- 1. આંતરરાષ્ટ્રીય શબ્દોને શક્ય હોય ત્યાં પ્રચલિત અંગ્રેજી રૂપમાં જ અપનાવવા જોઈએ અને હિંદી તેમજ અન્ય ભારતીય ભાષાઓની પ્રકૃતિ અનુસાર તેમનું લિપ્યંતર કરવું જોઈએ. નિમ્નલિખિત ઉદાહરણો આંતરરાષ્ટ્રીય પદો તરીકે લઈ શકાય.
 - (ક) તત્ત્વો અને સંયોજનોનાં નામ. જેમ કે, હાઈડ્રોજન, કાર્બનડાયૉક્સાઈડ, વગેરે.
 - (ખ) તોલ અને માપના એકમો અને ભૌતિક પરિમાણોના એકમો. જેમ કે, ડાઈન, કૅલરી, ઍમ્પિયર વગેરે.
 - (ગ) એવા શબ્દો કે જે વ્યક્તિઓનાં નામ પરથી બનાવવામાં આવ્યા હોય. જેમ કે, માર્ક્સવાદ (કાર્લ માર્ક્સ), બ્રેઈલ (બ્રેઈલ), બૉયકોટ (કેપ્ટન બૉયકોટ), ગિલોટિન (ડૉ. ગિલોટિન), ગેરી મેંડર, (મિ. ગેરી), ઍમ્પિયર (મિ. ઍમ્પિયર), ફેરનફીટ (મિ. ફેરનફીટ), વગેરે.
 - (ધ) વનસ્પતિશાસ્ત્ર, પ્રાણીશાસ્ત્ર, ભૂસ્તરીયશાસ્ત્ર, વગેરેની દ્વિપદી નામાવલિ.
 - (ઙ) અચળાંકો. જેમ કે, π, g, વગેરે.
 - (ચ) એવા અન્ય શબ્દો જેમનો સામાન્ય રીતે લોકવ્યવહારમાં વપરાશ હોય. જેમ કે, રેડિયો, પેટ્રોલ, રડાર, ઇલેક્ટ્રૉન, પ્રોટૉન, ન્યૂટ્રૉન, વગેરે.
 - (છ) ગણિત અને વિજ્ઞાનની અન્ય શાખાઓનાં સંખ્યાંકો, પ્રતીકો, ચિહ્નો અને સૂત્રો. જેમ કે, સાઈન, કોસાઈન, ટેન્જેન્ટ, લૉગ વગેરે (ગણિતીય ક્રિયાઓમાં વપરાતા અક્ષરો રોમન અથવા ગ્રીક મૂળાક્ષરોના હોવા જોઈએ).
- ર. પ્રતીકો રોમન લિપિમાં આંતરરાષ્ટ્રીય રૂપમાં જ રાખવામાં આવશે. પરંતુ સંક્ષિપ્ત રૂપ નાગરી અને પ્રમાણિત રૂપોમાં પણ વિશેષ કરીને સામાન્ય તોલ અને માપમાં લખી શકાય. જેમ કે, સેન્ટિમીટરનું પ્રતીક cm ગુજરાતીમાં પણ

- એમજ ઉપયોગમાં લેવાશે. પરંતુ ગુજરાતી સંક્ષિતરૂપ સે.મી. પણ થઈ શકે. આ સિદ્ધાંત બાળસાહિત્ય અને લોકભોગ્ય પુસ્તકોમાં અપનાવવામાં આવશે, પરંતુ વિજ્ઞાન અને પ્રૌદ્યોગિકી (ટેક્નોલોજી)નાં પ્રમાણિત પુસ્તકોમાં ફક્ત આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રતીકો જેમ કે, cm જ વાપરવું જોઈએ.
- 3. ભૌમિતિક આકૃતિઓમાં ભારતીય લિપિઓના અક્ષરો વાપરી શકાય. જેમ કે, क, ख, ग અથવા अ, ब, क, પરંતુ ત્રિકોણમિતીય સંબંધોમાં ફક્ત રોમન અથવા ગ્રીક અક્ષરો જ વાપરવા જોઈએ. જેમ કે, સાઈનA, કોસB, વગેરે.
- ૪. વિભાવનાઓ (concepts) વ્યક્ત કરતાં શબ્દોનો સામાન્ય રીતે અનુવાદ કરવો જોઈએ.
- પ. ગુજરાતી પર્યાયોની પસંદગી વેળાએ સરળતા, અર્થની પરિશુદ્ધતા અને સુબોધતાનું વિશેષ ધ્યાન રાખવું જોઈએ. સુધાર-વિરોધી પ્રવૃત્તિઓથી બચવું જોઈએ.
- ક. બધી ભારતીય ભાષાઓના શબ્દોમાં શક્યત: અધિકાધિક એકરૂપતા લાવવાનો જ આનો હેતુ હોવો જોઈએ અને આના માટે એવા શબ્દો અપનાવવા જોઈએ. જે,
 - (ક) વધુમાં વધુ પ્રાદેશિક ભાષાઓમાં વપરાતા હોય અને
 - (ખ) સંસ્કૃત ધાતુઓ પર આધારિત હોય.
- ૭. એવા દેશીય શબ્દો જે સામાન્ય વપરાશના પારિભાષિક શબ્દોના સ્થાને આપણી ભાષાઓમાં પ્રયતિત થઈ ગયા છે. જેમ કે, telegraph / telegramના માટે તાર, continentના માટે ખંડ, postના માટે ટપાલ, વગેરે આ જ રૂપમાં જ વ્યવહારમાં લવાવા જોઈએ.
- ૮. અંગ્રેજી, પોર્ટુગીઝ, ફ્રેન્ય વગેરે ભાષાઓના એવા વિદેશી શબ્દો જે ભારતીય ભાષાઓમાં પ્રયતિત થઈ ગયા છે. જેમ કે, ટિકિટ, સિગ્નલ, પેન્શન, પોલીસ, બ્યૂરો, રેસ્ટોરાં, ડીલક્સ, વગેરે આ રૂપમાં જ અપનાવવામાં આવવા જોઈએ.
- ૯. આંતરરાષ્ટ્રીય શબ્દોનું દેવનાગરી કે ગુજરાતી લિપિમાં લિપ્યંતર અંગ્રેજી

શબ્દોના લિપ્યંતર એટલું જટિલ ન હોવું જોઈએ કે એના કારણે દેવનાગરી કે ગુજરાતી મૂળાક્ષરોમાં નવા યિહ્નો તેમજ પ્રતીકો દાખલ કરવાની આવશ્યકતા ઊભી થાય. શબ્દોનું દેવનાગરી કે ગુજરાતી લિપિમાં લિપ્યંતર અંગ્રેજી ઉચ્યારણને અધિકાધિક અનુરૂપ હોવું જોઈએ અને એમાં એવું પરિવર્તન કરવામાં આવે કે જે ભારતના શિક્ષિત વર્ગમાં પ્રયલિત હોય.

- ૧૦. **લિંગ** (જાતિ) ગુજરાતીમાં અપનાવવામાં આવેલ આંતરરાષ્ટ્રીય શબ્દોને અન્યથા કારણ ન હોય તો નપુંસક/પુલ્લિંગ રૂપમાં જ વાપરવા જોઈએ.
- ૧૧. સંકર શબ્દો પારિભાષિક શબ્દોમાં સંકર શબ્દો જેમ કે, guaranteedના માટે ગેરંટિત, classicalના માટે ક્લાસિકલ, codifierના માટે કોડકાર, વગેરેનાં રૂપો સામાન્ય અને પ્રાકૃતિક ભાષાશાસ્ત્રીય પ્રક્રિયા અનુસાર બનાવવામાં આવ્યા છે. અને એવાં શબ્દરૂપોને પારિભાષિક શબ્દકોશની આવશ્યકતા તથા સુબોધતા, ઉપયોગિતા અને સંક્ષિપ્તતાનું ધ્યાન રાખીને વ્યવહારમાં લાવવાં જોઈએ.
- 12. પારિભાષિક શબ્દોમાં સંધિ અને સમાસ કઠિન સંધિઓનો શક્ય હોય ત્યાં સુધી ઓછામાં ઓછો પ્રયોગ કરવો જોઈએ અને સંયુક્ત શબ્દોના બે શબ્દોની વચ્ચે હાઈફન લગાડી દેવું જોઈએ. આથી નવી શબ્દરચનાઓને સરળતા અને શીધ્રતાથી સમજવામાં મદદ મળશે. જ્યાં સુધી સંસ્કૃત પર ' આદિવૃદ્ધિ' નો સંબંધ છે, 'વ્યાવહારિક', 'લાક્ષણિક', વગેરે પ્રયલિત સંસ્કૃત તત્સમ શબ્દોમાં આદિવૃદ્ધિના પ્રયોગની અપેક્ષા છે પરંતુ નવનિર્મિત શબ્દોમાં આનાથી બચી શકાય.
- ફલંત નવા અપનાવાયેલા શબ્દોમાં આવશ્યકતા અનુસાર હલંતનો પ્રયોગ કરીને તેમને ખરા રૂપમાં લખવા જોઈએ.
- ૧૪. પંચમ મૂળાક્ષરોનો પ્રયોગ પંચમ મૂળાક્ષરના સ્થાને અનુસ્વારનો પ્રયોગ કરવો જોઈએ. પરંતુ lens, patent વગેરે શબ્દોનું લિપ્યંતર લેન્સ, પેટન્ટ કરવું જોઈએ, નિર્ફિ કે લેંસ, પેટંટ અથવા પેટષ્ટ.

गणित की मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी-गुजराती) निर्माण से संबंधित विशेषज्ञ तथा अधिकारी

प्रो. नटवरलाल रोघेलिया पूर्व सह प्रोफेसर, गणित विभाग एम. जी. साइंस इंस्टिट्यूट

अहमदाबाद (ग्जरात)

डॉ. रेखा मेहता

पूर्व प्रोफेसर, गणित विभाग सरदार पटेल विश्वविद्यालय वल्लभ विद्यानगर (गुजरात)

डॉ. अरुण वैद्य

पूर्व प्रोफेसर, गणित विभाग गुजरात विश्वविद्यालय अहमदाबाद (गुजरात)

डॉ. ए. के. देसाई

प्रोफेसर, गणित विभाग गुजरात विश्वविद्यालय अहमदाबाद (ग्जरात)

डॉ. विप्ल शाह

एसो. प्रोफेसर, गणित विभाग जी. एच. पटेल कॉलेज ऑफ़ इंजीनियरिंग एंड टेक्नोलॉजी वल्लभ विद्यानगर (गुजरात) प्रो. अब्दुल वाहिद हासमानी

प्रोफेसर, गणित विभाग सरदार पटेल विश्वविद्यालय वल्लभ विद्यानगर (गुजरात)

डॉ. प्रकाश डाभी

सहायक प्रोफेसर, गणित विभाग सरदार पटेल विश्वविद्यालय वल्लभ विद्यानगर (ग्जरात)

प्रो. परम पाठक

प्रोफेसर, गुजराती विभाग सरदार पटेल विश्वविद्यालय वल्लभ विद्यानगर (गुजरात)

डॉ. देवभद्र शाह

सह प्रोफेसर, गणित विभाग पी.टी. सार्वजनिक साइंस कॉलेज सूरत (गुजरात)

डॉ. परेश अन्धारिया

सहायक प्रोफेसर, गणित विभाग एम. के. भावनगर विश्वविद्यालय, भावनगर (गुजरात)

डॉ. उमेश रावल

एम. के. भावनगर विश्वविद्यालय भावनगर (गुजरात)

डॉ. महेंद्र सिंह परमार,

प्रोफेसर, गुजराती विभाग एम. के. भावनगर विश्वविद्यालय भावनगर (गुजरात)

श्री विजय राज सिंह शेखावत

स. वैज्ञानिक अधिकारी वै. त. श. आयोग नई दिल्ली

डॉ. राजेन्द्र मेहता

सहायक प्रोफेसर, गणित विभाग सहायक प्रोफेसर, एम आई एल एल एस विभाग, दिल्ली विश्वविद्यालय नई दिल्ली

डॉ. दिलीप गामित

प्रिंसिपल, राजकीय बी. एड. कॉलेज काछल, सूरत (गुजरात)

डॉ. रेखा भट्ट

प्रोफेसर, गुजराती विभाग एम. टी. बी. आर्ट्स कॉलेज सूरत (गुजरात)

A

Abelian group	आबेली समूह	આબેલીય સમૂહ
abelian semigroup	आबेली सामिसमूह	આબેલીય અધસમૂહ
abscissa	भुज	ભુજા
absolute	निरपेक्ष, परम, अचर, परिशुद्ध	નિરપેક્ષ
absolute convergence	निरपेक्ष अभिसरण	નિરપેક્ષ અભિસાર
absolute error	निरपेक्ष त्रुटि	નિરપેક્ષ ત્રુટિ
absolute maximum	परम उच्चिष्ठ	નિરપેક્ષ અધિકતમ
absolute minimum	परम निम्निष्ठ	નિરપેક્ષ લધુતમ
absolute value	निरपेक्ष मान	નિરપેક્ષ મૂલ્ય
absolute velocity	निरपेक्ष वेग	નિરપેક્ષ વેગ
abstract algebra	अमूर्त बीजगणित	અરૂપ બીજગણિત
abstract group theory	अमूर्त समूह सिद्धांत	અરૂપ સમૂહશાસ્ત્ર
acceleration	त्वरण	પ્રવેગ
acceleration due to gravity	गुरुत्वीय त्वरण	ગુરુત્વ પ્રવેગ
acceptable choice set	स्वीकार्य वरण-समुच्चय	સ્વીકાર્ય યયનગણ
acceptable quality level	स्वीकार्य गुणता स्तर	સ્વીકાર્ય ગુણવત્તા સ્તર
acceptable range	स्वीकार्य परिसर	સ્વીકાર્ય વિસ્તાર

acceptable reliability level	मान्य विश्वसनीयता स्तर	સ્વીકાર્ય વિશ્વસનીયતા સ્તર
acceptable sampling	स्वीकरण-प्रतिचयन	સ્વીકૃતિ નિદર્શન
accumulated error	संचित त्रुटि	સંચિત ત્રુટિ
accuracy	यथार्थता	ચોકસાઈ
acting force	लगा हुआ बल	લાગતું બળ, કાર્યાન્વિત બળ
action	1. क्रिया 2. कर्म	ક્રિયા
action and reaction	क्रिया और प्रतिक्रिया	ક્રિયા અને પ્રતિક્રિયા
acturial science	बीमा विज्ञान	વીમા વિજ્ઞાન
acute angled triangle	न्यूनकोण त्रिभुज	લધુકોણ ત્રિકોણ
acyclic	अचक्रीय	અયક્રીય
add	योग करना, जोड़ना	ઉમેરવું
adder	योजक	ઉમેરક
addition	योग, जोड़, संकलन (स.), योगात्मक (वि.)	સરવાળો
addition formula	योग का सूत्र	સરવાળા સુત્ર
addition of complex numbers	सम्मिश्र संख्याओं का योग	સંકર સંખ્યાઓનો સરવાળો
addition of functions	फलनों का योग	વિધેયોનો સરવાળો
addition of matrices	आव्यूहों का योग	શ્રેણિકોનો સરવાળો
addition of polynomials	बहुपदों का योग	બહુપદીઓનો સરવાળો
addition of probabilities	प्रायिकताओं का योग	સંભાવનાઓનો સરવાળો
addition of vectors	सदिशों का योग	સદિશોનો સરવાળો

addition theorem	योग प्रमेय	સરવાળાનું પ્રમેય
additive group	योज्य समूह	યોગનીય સમૂહ
additive inverse	योज्य व्युत्क्रम	યોગનીય વ્યસ્ત
additive property	योज्यता, योगशीलता	યોગનીય ગુણધર્મ
additivity	योज्यता	યોગનીયતા
adjacency matrix	आसन्नता आव्यूह	સંલગ્ન શ્રેણિક
adjacent	1. संलग्न, निकटवर्ती 2. आसन्न	સંલગ્ન
adjacent angles	आसन्न कोण	આસન્નકોણ
adjacent vertex	आसन्न शीर्ष	સંલગ્ન શિરોબિંદુ
adjoin	सहबद्ध करना	સંબદ્ધ કરવું
adjoining	संलग्न	સંબદ્ધિત
adjoint determinant	सहखंडज सारणिक	સહઅવયવજ નિશ્ચાયક
adjoint differential equation	संलग्न अवकल समीकरण	સંબદ્ધિત વિકલ સમીકરણ
adjoint equation	संलग्न समीकरण	સંબદ્ધિત સમીકરણ
adjoint matrix	सहखंडज आव्यूह	સહઅવયવજ શ્રેણિક
adjoint of matrix	सहखंडज-आव्यूह	શ્રેણિકનો સહઅવયવજ
adjugate matrix	सहखंडज आव्यूह	સહઅવયવજ શ્રેણિક
admissible decision function	ग्राह्य निर्णय फलन	ગ્રાહ્ય નિર્ણય વિધેય
admissible hypothesis	ग्राह्य परिकल्पना	ગ્રાહ્ય અધિતર્ક
aerodynamic force	वायुगतिक बल	વાતગતિકીય બળ
aerodynamics	वायुगतिकी	વાતગતિશાસ્ત્ર

અફાઈન ભૂમિતિ affine geometry सजातीय ज्यामिति અકાઈન આલેખન affine mapping सजातीय प्रतिचित्रण અકાઈન પરિવર્તન. affine transformation सजातीय रूपांतरण અફાઈન રૂપાંતરણ સંગ્રહ કરતા યલ aggregating variables समुच्चयी चर algebra બીજગણિત 1. बीजगणित. ऐलजेब्रा 2. बीजावली 3. बीजक्रिया बीजतः संवृत, बीजतः बंद पैशिष्ठ रीते संवृत algebraically closed વૈજિક સમીકરણ algebraic equation बीजीय समीकरण algebraic expression વૈશ્વિક અભિવ્યક્તિ बीजीय व्यंजक વૈજિક સ્વરૂપ algebraic form बीजीय समघात वैश्विष्ठ विधेय algebraic function बीजीय फलन વૈજિક ભૂમિતિ algebraic geometry बीजीय ज्यामिति વૈજિક બહ્ગુણિતતા algebraic multiplicity बीजीय बह्कता વૈજિક સંરચના बीजीय निकाय algebraic system સર્વ-પૂર્ણીક સમસ્યા सर्व-पूर्णांक समस्या all-integer problem કાળવણી સમસ્યા allocation problem नियतन समस्या अक्षरात्मक संकेत पद्धति ६५५। वारी संहेत, alphabetical notation અક્ષરાત્મક સંકેત અક્ષરાત્મક ચિહ્ન alphabetic character अक्षरात्मक संप्रतीक alternate angle વ્યુત્ક્રમ કોણ एकांतर कोण એકાંતર સ્વરૂપ alternating form एकांतर समघात એકાંતર સમૂહ alternating group एकांतर समूह એકાંતર શ્રેણિક alternating matrix एकांतर आव्यूह

alternating series	एकांतर श्रेणी	એકાંતર શ્રેઢી
alternative hypothesis	वैकल्पिक परिकल्पना	વૈકલ્પિક અધિતર્ક
alternative optima	वैकल्पिक इष्टमत	વૈકલ્પિક ઇષ્ટતમ
alternative outcome	वैकल्पिक परिणाम	વૈકલ્પિક પરિણામ
analog-to-digital converter	अनुरूप-अंकीय परिवर्तक	ક્રિયારૂપમાંથી અંકીય પરિવર્તક
analogue computer	अनुरूप कम्प्यूटर, अनुरूप अभिकलित्र	ક્રિયારૂપ સંગણક
analysis	विश्लेषण	વિશ્લેષણ, પૃથક્કરણ
analysis of covariance	सहप्रसरण-विश्लेषण	સહવિયરણ વિશ્લેષણ
analysis of enumeration data	गणन-आंकड़ों का विश्लेषण	ગણન સંખ્યાપરક વિશ્લેષણ
analysis of variance	प्रसरण-विश्लेषण	વિયરણનું પૃથક્કરણ
analytic geometry	विश्लेषिक ज्यामिति	વૈશ્લેષિક ભૂમિતિ
analytic function	विश्लेषिक फलन	વૈશ્લેષિક વિધેય
angle	कोण	ખૂણો, કોણ
angle of contact	स्पर्श-कोण	સ્પર્શકોણ
angle of deflection	विक्षेप-कोण	કંપનકોણ, બદલાવનો ખૂણો
angle of depression	अवनमन-कोण	અવનતકોણ, અવનતાંશ, અવસેધ
angle of deviation	विचलन-कोण	વિયલનકોણ
angle of diffraction	विवर्तन-कोण	વિવર્તનકોણ
angle of elevation	उन्नयन-कोण	ઉત્સેધકોણ, ઉન્નતકોણ, ઉન્નતાંશ

angle of incidence	आपतन-कोण	આપાતકોણ
angle of projection	प्रक्षेप-कोण	પ્રક્ષેપકોણ
angle of reflection	परावर्तन-कोण	પરાવર્તનકોણ
angle of refraction	अपवर्तन-कोण	વક્રીભવનકોણ
angle of rotation	घूर्णन-कोण	પરિભ્રમણકોણ
angle of total reflection	पूर्ण परावर्तन-कोण	પૂર્ણ પરાવર્તનકોણ
angular acceleration	कोणीय त्वरण	કોણીય પ્રવેગ
angular motion	कोणीय गति	કોણીય ગતિ
angular speed	कोणीय चाल	કોણીય ઝડપ
angular velocity	कोणीय वेग	કોણીય વેગ
annulus	वलयिका	કંકણાકૃતિ
answer	उत्तर	જવાબ, ઉત્તર
anti – derivative	प्रति-अवकलज	પ્રતિવિકલિત
antisymmetric function	प्रतिसममित फलन	વિસંમિત વિધેય
applicable	1. आच्छाद्य 2. अनुप्रयोज्य, लागू	પ્રયોજ્ય, લાગુ પડતું
application	अनुप्रयोग	પ્રયોગ, ઉપયોગ
applied dynamic programming	अनुप्रयुक्त गतिशील प्रोग्रामन	પ્રયુક્ત ગતિશીલ આયોજન
applied geometry	अनुप्रयुक्त ज्यामिति	પ્રયુક્ત ભૂમિતિ
applied mathematics	अनुप्रयुक्त गणित	પ્રયુક્ત ગણિતશાસ્ત્ર
applied statistics	अनुप्रयुक्त सांख्यिकी	પ્રયુક્ત આંકડાશાસ્ત્ર
approximately	सन्निकटतः, लगभग	લગભગ, આસન્ન, આશરે, અંદાજતઃ

approximately continuous function	सन्निकटतः संतत फलन	આસન્ન સતત વિધેય
approximate method	स्थूल विधि, सन्निकट विधि	અંદાજ પધ્ધતિ
approximate solution	सन्निकट हल	અંદાજિત ઉકેલ, આસન્ન ઉકેલ
approximation problem	सन्निकटन-समस्या	આસાદન સમસ્યા
approximation property	सन्निकटन-गुणधर्म	આસાદન ગુણધર્મ
aptitude test battery	अभिक्षमता-परीक्षावली	અભિરુચિ કસોટી બેટરી
Aragand diagram	आरगाँ आरेख	આરગાં આકૃતિ
arbitrarily chosen	स्वेच्छगृहीत	સ્વૈરત: પસંદ થયેલ, યથેચ્છ રીતે પસંદ થયેલ
arbitrary	स्वेच्छ, याद्दच्छिक	સ્વૈર, થથેચ્છ
arbitrary constant	स्वेच्छ अचर	સ્વૈર અચળ
arbitrary element	स्वेच्छ अवयव	સ્વૈર ઘટક, યથેચ્છ ઘટક
arbitrary point	स्वेच्छ बिन्दु	સ્વૈર બિંદુ, યથેચ્છ બિંદુ
Archemedean law	आर्किमीडी नियम	આર્કિમિડીય નિયમ
Archimedes principle	आर्किमीडीज़ का नियम	આર્કિમિડિઝનો સિદ્ધાંત
arc length	चाप-दैर्घ्य, चाप-लम्बाई	યાપની લંબાઈ, યાપ - લંબાઈ
arc of circle	वृत्त चाप	વૃત્તીય યાપ
arc sine distribution	प्रतिलोम ज्या बंटन	પ્રતીપ સાઈન વિતરણ
arc sine transformation	प्रतिलोम ज्या रूपांतरण	પ્રતીપ સાઈન રૂપાંતરણ
area	1. क्षेत्र 2. क्षेत्रफल	ક્ષેત્રફળ

areal texture	क्षेत्रीय विन्यास	ક્ષેત્રીય પોત, ક્ષેત્રીય વણાટ
argument of complex number	सम्मिश्र संख्या का कोणांक	સંકર સંખ્યાનો કોણાંક
arithmetic mean	समांतर माध्य	સમાંતર મધ્યક
arithmetic operation	अंकीय संक्रिया	અંકગાણિતિક પ્રક્રિયા
arithmetic unit	अंकीय एकक	અંકગાણિતિક એકમ
arrangement	विन्यास, व्यवस्था	ગોઠવણી, વિન્યાસ
array	1. व्यूह 2. सरणी	સારણી
artificial satellite	कृत्रिम उपग्रह	કૃત્રિમ ઉપગ્રહ
artificial variable	कृत्रिम चर	કૃત્રિમ યલ
ascend	आरोहण करना	યડતું, આરોઠી, વધતું
ascending	आरोही	યડતું, આરોઠી
ascending order of magnitude	परिमाण का आरोही क्रम	માનનો ચડતો ક્રમ, માનનો આરોઠી ક્રમ
ascending series	आरोही श्रेणी	યડતી શ્રેઢી, આરોઠી શ્રેઢી
assembler language	कोडांतरक भाषा	સંકેત પરિવર્તનની ભાષા
assignment problem	नियतन समस्या	નિયુક્તિની સમસ્યા, ફાળવણી સમસ્યા
associative law	साहचर्य नियम	જૂથનો નિયમ, સંગઠનનો નિયમ
associative law of	संकारकों का साहचर्य	કારકોનો જૂથનો નિયમ
operators	नियम	

associativity	सहचारिता	સંગઠિતતા
assumed mean	कल्पित माध्य	ધારિત મધ્યક
assumed probability distribution	कल्पित प्रायिकता बंटन	ધારિત સંભાવના વિતરણ
assumption	1. कल्पना 2. गृहीत, अभिधारणा	ધારણા
astrology	ज्योतिष	જ્યોતિ <i>ષ</i> શાસ્ત્ર
astronautical engineer	अंतरिक्षयानिक इंजीनियर	અંતરીક્ષયાનનો ઈજનેર
astronomer	खगोलज्ञ*	ખગોળશાસ્ત્રી
astronomical clock	खगोलीय घड़ी	ખગોળીય ધડિયાળ
astronomy	खगोलिकी	ખગોળશાસ્ત્ર
asymmetrical curve	असममित वक्र	અસંમિત વક
asymmetry	असममिति	સંમિતિહીન
asymptote	अनंतस्पर्शी	અનંતસ્પર્શક
asymptotic	उपगामी	અનંતસ્પર્શી
asymptotically efficient estimator	उपगामी दक्ष आकलक	અનંતસ્પર્શી રીતે કાર્ચદક્ષ આગણક
asymptotically unbiased estimator	उपगामी अनभिनत आकलक	અનંતસ્પર્શી રીતે અનાભિનત આગણક
asymptotic behavior	उपगामी आचरण	અનંતસ્પર્શી વર્તણૂક
asymptotic distribution function	उपगामी बंटन-फलन	અનંતસ્પર્શી વિતરણ વિધેય
asymptotic expansion	उपगामी प्रसार	અનંતસ્પર્શી વિસ્તરણ
atmospheric pressure	वायुमंडलीय दाब	વાતાવરણનું દબાણ
at random	यहच्छया, यहच्छ	યાદૃચ્છિક રીતે

attribute	ग्ण*	લક્ષણ, ગુણ
attributes sampling procedure	गुण-प्रतिचयन-क्रियाविधि	ગુણનિદર્શન પ્રક્રિયા
augmented matrix	संवर्धित आव्यूह	વર્ધિત શ્રેણિક
autocorrelation coefficient	स्वसहसंबंध गुणांक	સ્વયંસહસંબંધાંક
autocorrelation function	स्वसहसंबंध फलन	સ્વયંસહસંબંધ વિધેય
autocovariance	स्वसहप्रसरण	સ્વયંસહવિયરણ
automatic computer	स्वचालित अभिकलित्र	સ્વયંયાલિત સંગણક
autoregression	स्वसमाश्रयण	સ્વયં નિયતસંબંધ
auxiliary equation	सहायक समीकरण	સહાયક સમીકરણ
average sample number curve (A. S. N. Curve)	माध्य प्रतिदर्श संख्या वक्र (मा.प्र.सं. वक्र)	સરેરાશ નિદર્શ - સંખ્યા વક
axiom	1. स्वयंसिद्ध 2. अभिगृहीत	સ્વીકૃત વિધાન, પૂર્વધારણા
axiomatic approach	अभिगृहीती दृष्टिकोण	પૂર્વધારણાયુક્ત અભિગમ
axiom of probability	प्रायिकता अभिगृहीत	સંભાવનાની પૂર્વધારણા
axis	अक्ष	અક્ષ, ધરી
axis of abscissa	भुजाक्ष	ભુજાક્ષ
axis of earth	भू-अक्ष	પૃથ્વીની ધરી
axis of revolution	परिक्रमण-अक्ष	પરિક્રમણ અક્ષ
axis of rotation	घूर्णन अक्ष	પરિભ્રમણ અક્ષ
axis of spin	प्रचक्रण-अक्ष	ધૂર્ણનની ધરી, ધૂર્ણનની અક્ષ

B

back-substitution	पश्च-प्रतिस्थापन	પશ્ચ આદેશ
backward difference	पश्चांतर	પશ્ચાત્વર્તી અંતર
backward-interpolation formula	पश्च अंतर्वेशन-सूत्र	પશ્ચાત્વર્તી-અંતર્વેશન સ્ત્ર
balance	 तुला, तराज् संतुलन 3. शेष, बाकी संतुलित होना, संतुलित करना 	1. સંતુલિત હોવું 2. સંતુલિત કરવું 3. તુલા
balanced design	संतुलित अभिकल्पना	સંતુલિત ડિઝાઇન
balance sheet	तुलन-पत्र	સરવૈયું
ballistic missile	प्रक्षेपास्त्र	પ્રક્ષેપાસ્ત્ર
ballistics	प्राक्षेपिकी, अस्त्र विज्ञान	પ્રક્ષેપાસ્ત્ર વિજ્ઞાન
bar	 स्तंभ, शलाका, सिल, सिल्ली, दंड, छड़, पट्टी रोधिका, भित्ति बार 4. रेखा, रेखिका परीक्षण रेखा, धार 	સ્તંભ, દંડ
base	1. आधार 2. क्षारक 3. अधम 4. मूल 5. बेस	આધાર, પાચો
base angle	आधार कोण	આધારકોણ
base of logarithm	लघुगणक का आधार, लॉगरिथ्म का आधार	લધુગણકનો આધાર
basic	आधारी, मूल, आधारभूत	પાચાનું, મૂળભૂત

basic	c feasible solution	आधारी सुसंगत हल	પાયાનો શક્ય ઉકેલ, મૂળભૂત શક્ય ઉકેલ
basic	esolution	आधारी हल	મૂળભૂત ઉકેલ
basic	e variable	आधारी चर	મૂળભૂત ચલ
basis	S	आधारक	આધાર
basis	s element	आधार अवयव	આધાર ધટક
basis	s matrix	आधारी आव्यूह	આધાર શ્રેણિક
basis	s of a vector space	सदिश समष्टि का आधार	સદિશ અવકાશનો આધાર
basis	s of subspace	उपसमष्टि का आधार	ઉપાવકાશનો આધાર
Baye	esian estimate	बेज़-आकल	બેયઝિયન આગણન
Baye	es' law	बेज़-नियम	બેયઝનો નિયમ
Baye	es' theorem	बेज़-प्रमेय	બેયઝનું પ્રમેય
Bern	oulli distribution	बर्नूली-बंटन	બર્નુલીનું વિતરણ
Bern	oulli number	बर्नूली संख्या	બર્નુલી સંખ્યા
	oulli probability	बर्नूली प्रायिकता-फलन	બર્નુલી સંભાવના વિધેય
Bern	oulli's equation	बर्नूली-समीकरण	બર્નુલીનું સમીકરણ
Berr	y function	बेरी फलन	બેરી વિધેય
best	fit	श्रेष्ठतम आसंजन	શ્રેષ્ઠ અન્વાયોજન, શ્રેષ્ઠ અન્વિતિ
best	- fit line	श्रेष्ठतम आसंजन रेखा	શ્રેષ્ઠ અન્વિતિ રેખા
best	solution	सर्वोत्तम हल	શ્રેષ્ઠ ઉકેલ, સર્વોત્તમ ઉકેલ
best	strategies	सर्वोत्तम युक्तियाँ	શ્રેષ્ઠ વ્યૂહ, સર્વોત્તમ વ્યૂહ

beta distribution	बीटा बंटन	બીટા વિતરણ
bias	अभिनति, बायस	પક્ષપાત, અભિનત
biased estimate	अभिनत आकल	પક્ષપાતી અંદાજ, પક્ષપાતી આગણન, અભિનત આગણન
biharmonic equation	द्विप्रसंवादी समीकरण	દ્ધિહરાત્મક સમીકરણ, દ્ધિસ્વરિત સમીકરણ
bijection	एकैकी आच्छादन	એક-એક અને વ્યાપ્ત વિધેય
bijective map	एकैकी आच्छादी प्रतिचित्र	એક-એક અને વ્યાપ્ત આલેખ
bijective mapping	एकैकी आच्छादी प्रतिचित्रण	એક-એક અને વ્યાપ્ત આલેખન
bilinear form	द्विएकघाती समघात	દ્વિરેખ સ્વરૂપ
bilinear function	द्विरैखिक फलन	દ્વિરેખ વિધેય
bilinear Hermitian form	द्विरैखिक हर्मिटीय समघात	દ્વિરેખ ફર્મિશીય સ્વરૂપ
binary	द्वि-चर, द्वि-आधारी, द्वयी	દ્ધિઅંકી, દ્વિવર્ણી, દ્વિ, દ્વિફ, દ્વયાંશ
binary code	द्वि-आधारी कोड, द्विआधारी कूट	દ્ધિઅંકી સંકેત, દ્રયાંશી સંકેત
binary coded decimal	द्वि-आधारी कूट दशमलव, द्वि-आधारी कोडित दशमलव	દ્ધિઅંકી સંકેતિત દશાંશ, દ્રયાંશી સંકેતિત દશાંશ
binary coding	द्वि-आधारी कूटलेखन	દ્વિઅંકી સંકેતન, દ્રયાંશી સંકેતન

binary computer	द्वि-आधारी अभिकलित्र	દ્વિઅંકી સંગણક, દ્વયાંશી સંગણક
binary digit	द्वि-आधारी अंक	દ્રિ - આધારી અંક, દ્રયાંશી અંક
binary operation	द्विआधारी संक्रिया	દ્ધિક ક્રિયા
binary system	द्विआधारी पद्धति	દ્રિઅંકી પદ્ધતિ, દ્રયાંશ પદ્ધતિ
binary variable	द्विआधारी चर	દ્વિઅંકી ચલ, દ્વયાંશ ચલ
binomial coefficient	द्विपद गुणांक	દ્વિપદી સહગુણક
binomial distribution	द्विपद बंटन	દ્વિપદી વિતરણ
binomial equation	द्विपद समीकरण	દ્વિપદી સમીકરણ
binomial expansion	द्विपद प्रसरण	દ્વિપદી વિસ્તરણ
binomial expression	द्विपद व्यंजक	દ્વિપદી અભિવ્યક્તિ
binomial random variable	द्विपद याद्दच्छिक चर	દ્ધિપદી ચાદ્ ચ્ ઇક ચલ
binomial theorem	द्विपद-प्रमेय	દ્વિપદી પ્રમેચ
bisection	अर्धन, द्विभाजन	દ્રિભાજન
bisection method	समद्विभाजन विधि, अधींकरण विधि	દ્ધિભાજન પદ્ધતિ
bisector	अर्धक, द्विभाजक	દ્ ર િભાજક
biserial	द्विपंक्तिक, द्विश्रेणिक	દ્વિપંક્તિ
bit	1. द्वयंक* (द्विआधारी अंक) 2. अणी, बरमी 3. टूक	1. દ્રિઆધારી અંક, દ્રયાંશ અંક 2. બિટ
bivariate binomial distribution	द्विचर द्विपद-बंटन	દ્વિયલ દ્વિપદી વિતરણ

bivariate correlation coefficient	द्विचर सहसंबंध गुणांक	દ્વિયલ સહસંબંધાંક
bivariate distribution	द्विचर बंटन	દ્વિયલ વિતરણ
bivariate normal distribution	द्विचर प्रसामान्य-बंटन	દ્વિયલ પ્રમાણ્ય વિતરણ
bivector	द्विसदिश	દ્ વિ સદિશ
Boltzmann equation	बोल्ट्मान समीकरण	બોલ્ટ્ઝમાન સમીકરણ
Boolean algebra	बूलीय बीजावली*	બૂલીય બીજગણિત
Bose - Einstein statistics	बोस-आइन्स्टाइन सांख्यिकी	બોઝ - આઈન્સ્ટાઇન આંકડાશાસ્ત્ર
boundary condition	परिसीमा प्रतिबन्ध	સીમા શરત, સીમા પ્રતિબંધ
boundary layer	परिसीमा स्तर	સીમાસ્તર
boundary line	परिसीमा रेखा	સીમારેખા
boundary value	परिसीमा मान	સીમામૂલ્ય
boundary value problem	परिसीमा मान समस्या	સીમામૂલ્ય સમસ્યા
bounded function	परिबद्ध फलन	સીમિત વિધેય
bounded matrix	परिबद्ध मैट्रिक्स, परिबद्ध आव्यूह	સીમિત શ્રેણિક
bounded region	परिबद्ध प्रदेश	સીમિત પ્રદેશ
bounded set	परिबद्ध समुच्चय	સીમિત ગણ
Brownian motion	ब्राउनी गति	બ્રાઉનીય ગતિ

\mathbf{C}

calculate	परिकलन करना	ગણતરી કરવી
calculating	परिकलन	ગણતરી કરતું
calculating machine	परिकलन-यंत्र, परिकलित्र	ગણનયંત્ર
calculation	परिकलन*	ગણતરી
calculational procedure	परिकलनात्मक क्रिया विधि	ગણનપ્રક્રિયા
calculator	 परिकलित्र परिकलक 	ગણનયંત્ર
calculus	कलन, कैलकुलस	કલનશાસ્ત્ર
calculus of variation	विचरण-कलन	યલન-કલન
calorie	कैलोरी	કેલરી
cancellation law	निरसन नियम	લોપનો નિયમ
canonical equation	विहित समीकरण	વિહિત સમીકરણ
canonical form	विहित रूप	વિહિત સ્વરૂપ
canonical matrix	विहित मैट्रिक्स, केनानिकल मैट्रिक्स	વિહિત શ્રેણિક
Cantor set	कैन्टर समुच्चय	કેન્ટર ગણ
Cantor's ternary set	कैन्टर त्रिआधारी समुच्चय	કેન્ટર ત્રયાંશી ગણ
capacitated transportation problem	परिबंधित परिवहन समस्या	ક્ષમતા આધારિત પરિવહન સમસ્યા
capacity	क्षमता	ક્ષમતા
capillary force	केशिका-बल	કેશાકર્ષણ

cardinal number	गणन संख्या, कार्डिनल संख्या	ગણાંક
Cartesian axes	कार्तीय अक्ष	કાર્તેઝીય અક્ષો
Cartesian coordinates	कार्तीय निर्देशांक	કાર્તેઝીય યામ
Cartesian product	कार्तीय गुणन	કાર્તેઝીય ગુણાકાર
Cartesian product of sets	समुच्चयों का कार्तीय गुणन	ગણોનો કાર્તેઝીય ગુણાકાર
case study	केस अध्ययन, वस्तुस्थिति अध्ययन	વિશિષ્ટ પરિસ્થિતિનો અભ્યાસ
catastrophic fluctuation	विपत्तिपूर्ण उच्चावचन	વિપત્તિકારી ફેરફાર
Catenary	कैटिनरी	રજ્જુવક
Cauchy distribution	कौशी बंटन	કૉશી વિતરણ
Cauchy formula	कौशी सूत्र	કૉશી સૂત્ર
Cauchy Goursat theorem	कौशी-गूर्सा-प्रमेय	કૉશી-ગૂસા પ્રમેચ
Cauchy Riemann conditions	कौशी-रीमान-प्रतिबंध	કૉશી-રીમાન શરતો
Cauchy sequence	कौशी अनुक्रम	કૉશી શ્રેણી
Cauchy integral	कौशी समाकल	કૉશી સંકલ
Cauchy principal value	कौशी मुख्य-मान	કૉશી મુખ્ય મૂલ્ય
Cauchy residue theorem	कौशी अवशेष प्रमेय	કૉશી અવશેષ પ્રમેય
Cayley Hamilton theorem	कैले-हैमिल्टन-प्रमेय	કેલી-ફેમિલ્ટન પ્રમેય
celestial body	खपिंड, खगोलीय पिंड	ખગોળીય પિંડ
celestial measurement	खगोलीय माप	ખગોળીય માપ
celestial mechanics	खगोलीय यांत्रिकी	ખગોળીય યંત્રશાસ્ત્ર

celestial object	खगोलीय पिंड	ખગોળીય પદાર્થ
cell frequency	कोशिका बारंबारता	ક્રોષ આવૃત્તિ
census	1. गणना 2. जनगणना	જનગણના
centile	शततमक	શતાંશક
centimeter	सेन्टीमीटर	સેન્ટીમીટર
centimeter gram second system	सेन्टीमीटर-ग्राम-सेकंड पद्धति	સેન્ટીમીટર-ગ્રામ-સેકંડ પધ્ધતિ
central	1. केन्द्रीय 2. सकेन्द्र	1. કેન્દ્રીય 2. મધ્યવર્તી
central axis	केन्द्रीय अक्ष	કેન્દ્રીય અક્ષ
central difference	केन्द्रीय अंतर	મધ્યવર્તી તફાવત
central difference formula	केन्द्रीय अंतर सूत्र	મધ્યવર્તી તફાવત સૂત્ર
central difference table	केन्द्रीय अंतर सारणी	મધ્યવર્તી તફાવત ક્રોષ્ટક
central limit theorem	केन्द्रीय सीमा प्रमेय	મધ્યવર્તી સીમા પ્રમેય
central moment	केन्द्रीय आघूर्ण	કેન્દ્રીય પ્રધાત, કેન્દ્રીય યાકમાત્રા
central processing unit (C.P.U)	केन्द्रीय संसाधन एकक	કેન્દ્રીય પ્રક્રિયક એકમ
central tendency	केन्द्रीय प्रवृति	મધ્યવર્તી વલણ
centre	केन्द्र*	डे _{र्}
centre of gravity	गुरुत्व-केन्द्र	ગુરુત્વકેન્દ્ર
centre of group	समूह-केन्द्र	સમૂહ-કેન્દ્ર
centre of mass	संहति-केन्द्र	દ્રવ્યમાન કેન્દ્ર
centre of symmetry	सममिति-केन्द्र	સંમિતતા કેન્દ્ર

centrifugal force	अपकेन्द्री बल	કેન્દ્રત્યાગી બળ
centripetal force	अभिकेन्द्र-बल	કેન્દ્રગામી બળ
centroid	केन्द्रक	મધ્યકેન્દ્ર
certainty	निश्चितता	નિશ્ચિતતા
c.g.s. system	c.g.s. पद्धति	c.g.s. પધ્ધતિ
c.g.s. unit	c.g.s. मात्रक	c.g.s. એકમ
chain rule of differentiation	अवकलन का शृंखला नियम	વિકલનનો શૃંખલા નિયમ
chance causes	संयोग हेतु	સાંચોગિક કારણો
chance moves	सांयोगिक चाल	સાંચોગિક યાલ
change of axes	अक्ष-परिवर्तन	અક્ષ પરિવર્તન
change of basis	आधार परिवर्तन	આધાર પરિવર્તન
change of order	क्रम परिवर्तन	ક્રમ પરિવર્તન
characteristic coefficient	अभिलक्षणिक गुणांक	લાક્ષણિક સહગુણક
characteristic determinant	अभिलक्षणिक सारणिक	લાક્ષણિક નિશ્ચાયક
characteristic equation	अभिलक्षण-समीकरण	લાક્ષણિક સમીકરણ
characteristic function	अभिलक्षण-फलन, कैरेक्टेरिस्टिक फलन	લાક્ષણિક વિધેય
characteristic of logarithm	लघुगणक का पूर्णांश	લધુગણકનો પૂર્ણાશ
characteristic polynomial	अभिलक्षणिक बहुपद, कैरेक्टेरिस्टिक बहुपद	લાક્ષણિક બહુપદી
characteristic value	अभिलक्षणिक मान	લાક્ષણિક મૃલ્ય
characteristic vector	अभिलक्षणिक सदिश	લાક્ષણિક સદિશ

character set	संप्रतीक समुदाय	સંકેત ગણ
chart	चार्ट, संचित्र	યાર્ટ, આલેખ
chi-square distribution	काई-वर्ग बंटन	કાઈ-વર્ગ વિતરણ
chi-square formula	काई-वर्गं सूत्र	કાઈ-વર્ગ સૂત્ર
chi-square test	काई-वर्ग परीक्षण	કાઈ-વર્ગ કસોટી
chord	जीवा∗	જીવા
chord-bisection method	जीवा-द्विभाजन-विधि	જીવા-દ્વિભાજન પધ્ધતિ
cipher message (=coded message)	बीजलिखित संदेश	સાંકેતિક સંદેશ
cipher (zero)	शून्य, सिफर	શૂન્ય
circle	वृत्त*	વર્તુળ, વૃત્ત
circle of convergence	अभिसरण वृत्त	અભિસાર-વૃત્ત
circuit matrix	परिपथ आव्यूह	પરિપથ શ્રેણિક
circular	वृत्ताकार, वर्तुल, वृत्तीय	વર્તુળાકાર, વૃત્તીય
circular asymptote	वर्तुल अनंतस्पर्शी	વૃત્તીય અનંતસ્પર્શક
circular helix	वृत्तीय कुंडलिनी	વૃત્તીય ફેલિક્સ
circular motion	वर्तुल गति	યાકગતિ, વૃત્તીયગતિ
circumcentre	परिकेन्द्र	પરિકેન્દ્ર
circumcircle	परिवृत्त*	પરિવૃત્ત
circumscribe	परिगत करना, परितः खींचना	પરિગત કરવું
circumscribed	परिगत	પરિગત
circumscribed circle	परिवृत	પરિવૃત્ત, પરિગત વૃત્ત
classical deductive technique	चिरप्रतिष्ठित निगमनिक प्रविधि	પ્રશિષ્ટ નિગમન પ્રયુક્તિ

classical dynamics	चिरप्रतिष्ठित गतिकी	પ્રશિષ્ટ ગતિશાસ્ત્ર
classical optimization	चिरप्रतिष्ठित इष्टतमन	પ્રશિષ્ટ ઈષ્ટતમીકરણ
classical ruin problem	चिरप्रतिष्ठित वित्तनाश समस्या	પ્રશિષ્ટ નાશ સમસ્યા, પ્રશિષ્ટ બરબાદી સમસ્યા
classical statistical mechanics	चिरप्रतिष्ठित सांख्यिकीय यांत्रिकी	પ્રશિષ્ટ આંકડાશાસ્ત્રીય યંત્રશાસ્ત્ર
classification of errors	त्रुटियों का वर्गीकरण	ત્રુટિઓનું વર્ગીકરણ
class interval	वर्ग-अंतराल	વર્ગ અંતરાલ
class-interval unit	वर्गांतराल एकक	વર્ગ અંતરાલ એકમ
class limit	वर्ग-सीमा	વર્ગસીમા
clockwise	दक्षिणावर्त	દક્ષિણાવર્ત
clopen (= closed and open)	संविवृत	સંવિવૃત
closed	संवृत, बंद	સંવૃત
closed convex hull	संवृत, बंद संवृत अवमुख समावरक	સંવૃત સંવૃત બહિર્મુખ સમાવરક
		•
closed convex hull	संवृत अवमुख समावरक	સંવૃત બહિર્મુખ સમાવરક
closed convex hull closed cube	संवृत अवमुख समावरक संवृत घन	સંવૃત બહિર્મુખ સમાવરક સંવૃત ધન
closed convex hull closed cube closed curve	संवृत अवमुख समावरक संवृत घन बंद वक्र, संवृत वक्र	સંવૃત બહિર્મુખ સમાવરક સંવૃત ધન સંવૃત વક
closed convex hull closed cube closed curve closed domain	संवृत अवमुख समावरक संवृत घन बंद वक्र, संवृत वक्र संवृत प्रांत	સંવૃત બહિર્મુખ સમાવરક સંવૃત ધન સંવૃત વક સંવૃત પ્રદેશ
closed convex hull closed cube closed curve closed domain closed figure	संवृत अवमुख समावरक संवृत घन बंद वक्र, संवृत वक्र संवृत प्रांत बंद आकृति	સંવૃત બહિર્મુખ સમાવરક સંવૃત ધન સંવૃત વક સંવૃત પ્રદેશ સંવૃત આકૃતિ
closed convex hull closed cube closed curve closed domain closed figure closed interval	संवृत अवमुख समावरक संवृत घन बंद वक्र, संवृत वक्र संवृत प्रांत बंद आकृति संवृत अंतराल	સંવૃત બહિર્મુખ સમાવરક સંવૃત ધન સંવૃત વક સંવૃત પ્રદેશ સંવૃત આકૃતિ સંવૃત અંતરાલ
closed convex hull closed cube closed curve closed domain closed figure closed interval closed region	संवृत अवमुख समावरक संवृत घन बंद वक्र, संवृत वक्र संवृत प्रांत बंद आकृति संवृत अंतराल संवृत प्रदेश, बंद प्रदेश	સંવૃત બહિર્મુખ સમાવરક સંવૃત ધન સંવૃત વક સંવૃત પ્રદેશ સંવૃત આકૃતિ સંવૃત અંતરાલ સંવૃત પ્રદેશ

closure operator	संवरण-संकारक (संवरक)	સંવૃતક કારક
<pre>closure point (= contact point)</pre>	संवरक-बिन्दु	સંવૃતક બિંદુ
closure postulate	संवरक-अभिगृहीत	સંવૃતક પૂર્વધારણા
closure set	संवरक समुच्चय	સંવૃતક ગણ
cluster point	गुच्छ बिन्दु	ગુ ચ્છબિંદુ
cluster sampling	गुच्छ प्रतिचयन	ગુચ્છ નિદર્શન
cluster set	गुच्छ समुच्चय	ગુ ચ્છગણ
coaxial circles	समाक्ष वृत्त	સમાક્ષ વર્તુળો
coaxial parabolas	समाक्ष परवलय	સમાક્ષ પરવલથો
coaxial planes	समाक्ष समतल	સમાક્ષ સમતલો
coaxial triangles	समाक्ष त्रिभुज	સમાક્ષ ત્રિકોણો
Cobb - Douglas function	कोब-डगलस फलन	ક્રોબ-ડગ્લાસ વિધેય
coding	1. कूटलेखन, कोडन 2. संकेतन	સંકેતન
coding of data	सामग्री का संकेतीकरण	માહિતીનું સંકેતન
co-domain	सहप्रांत	સહપ્રદેશ
coefficient matrix	गुणांक आव्यूह	સહગુણક શ્રેણિક
coefficient of correlation	सहसंबंध-गुणांक	સહસંબંધાંક
coefficient of determination	निर्धारण गुणांक	નિર્ધારણાંક
coefficient of elasticity	प्रत्यास्थता गुणांक	સ્થિતિસ્થાપકતા અંક
coefficient of expansion	प्रसार गुणांक	વિસ્તરણાંક
coefficient of friction	घर्षण गुणांक	ધર્ષણાંક

coefficient of linear expansion	अनुदैर्घ्य प्रसार का गुणांक	સુરેખ વિસ્તરણાંક
coefficient of regression	समाश्रयण गुणांक	નિયતાંક
coefficient of surface tension	पृष्ठ तनाव का गुणांक	પૃષ્ઠતાણાંક
coefficient of variation	विचरण गुणांक	યલનાંક
cofactor	सह-खण्ड, सह गुणन खंड, सहकारक	સહઅવયવ
coin throw (coin toss)	सिक्का उछाल	સિક્કા ઉછાળ
collection of sample	प्रतिदर्श-संचय	નિદર્શનું એકત્રીકરણ
collinear	सरेख	સમરેખ
collinearity	सरेखता	સમરેખતા
column	स्तंभ, कॉलम	સ્તંભ
column equivalence	स्तंभ तुल्यता	સ્તંભ સામ્થતા
column equivalent	स्तंभ-तुल्य	સ્તંભ સામ્ય
column equivalent matrix	स्तंभ तुल्य आव्यूह	સ્તંભ સામ્ય શ્રેણિક
column matrix	स्तंभ आव्यूह	સ્તંભ શ્રેણિક
column rank	स्तंभ कोटि	સ્તંભ કોટ્યાંક
column reduced echolon matrix	स्तंभ समानीत सोपानक आव्यूह	સ્તંભસંક્ષિપ્ત સોપાન શ્રેણિક
column vector	स्तंभ सदिश	સ્તંભ સદિશ
columnwise	स्तंभानुसार	સ્તંભાનુસાર, સ્તંભગત
combined equation	संयुक्त समीकरण	સંચુક્ત સમીકરણ
common angle	उभयनिष्ठ कोण, सर्वनिष्ठ कोण	સામાન્ય ખૂણો, સામાન્યકોણ

common axis	सर्वनिष्ठ अक्ष	સામાન્ય અક્ષ, સામાન્ય ધરી
common base	सर्वनिष्ठ आधार, उभयनिष्ठ बेस	સામાન્ય આધાર
common denominator	सार्व हर	સામાન્ય છેદ
common difference	सार्व अंतर	સામાન્ય તફાવત
common factor	1. सार्वगुणन-खंड, समापवर्तक 2. सार्व उपादान	સામાન્ય અવયવ
common logarithm	साधारण लघुगणक, साधारण लॉगेरिथ्म	સામાન્ય લધુગણક, દશાધાર લધુગણક
common multiple	सार्व गुणज, समापवर्त्य	સામાન્ય ગુણિત
common ratio	सार्व अनुपात	સામાન્ય ગુણોત્તર
common section	सर्वनिष्ठ परिच्छेद	સામાન્ય છેદ
common side	सर्वनिष्ठ भुजा	સામાન્ય બાજુ
common tangent	उभयनिष्ठ स्पर्शरखा, सर्वनिष्ठ स्पर्शरेखा	સામાન્ય સ્પર્શક
common term	सर्वनिष्ठ पद	સામાન્ય પદ
commutative law	क्रमविनिमेय नियम	સમક્રમી નિયમ
commutative property	क्रमविनिमेय गुणधर्म	સમક્રમી ગુણધર્મ
commutative rule	क्रमविनिमेय-नियम	સમક્રમી નિયમ
commutative law of addition	योग का क्रमविनिमेय नियम	સરવાળા માટેનો સમક્રમી નિયમ
commutative law of multiplication	गुणन का क्रमविनिमेय नियम	ગુણાકાર માટેનો સમક્રમી નિયમ
commutative operation	क्रमविनिमेय संक्रिया	સમક્રમી પ્રક્રિયા

commutator group	क्रमविनिमेयक समूह	સમક્રમક સમૂહ
commuting of matrices	आव्यूहों का क्रमविनिमेय	શ્રેણિકોની સમક્રમિતા
compact set	संहत समुच्चय	સુબદ્ધ ગણ
comparability	तुलनात्मकता, तुलनीयता	તુલનાત્મકતા
comparision of means	माध्यों की तुलना	મધ્યકોની તુલના
comparision of percentage	प्रतिशतता-तुलना	ટકાવારીની તુલના
comparision test	तुलना परीक्षण	તુલના કસોટી
compatibility equation	सुसंगत समीकरण	સુસંગતતા સમીકરણ
competitive game	स्पर्धी खेल	સ્પર્ધાત્મક રમત
competitive situation	स्पर्धी स्थिति	સ્પર્ધાત્મક પરિસ્થિતિ
competitive strategy	स्पर्धी युक्ति	સ્પર્ધાત્મક વ્યૂહ
compiler	1. अनुभाषक 2. संकलक	સંકલનકર્તા
compiler complementary	 अनुभाषक 2. संकलक पूरक 	સંકલનકર્તા પૂરક
-	3	
complementary	पूरक	પૂરક
complementary angle	पूरक पूरक कोण	પૂરક પૂરકકોણ, પૂરક ખૂણો
complementary angle complementary event	पूरक पूरक कोण पूरक घटना पूरक कारक	પૂરક પૂરકકોણ, પૂરક ખૂણો પૂરક ઘટના
complementary angle complementary event complementary factor	पूरक पूरक कोण पूरक घटना पूरक कारक	પૂરક પૂરકકોણ, પૂરક ખૂણો પૂરક ઘટના પૂરક અવયવ
complementary complementary angle complementary event complementary factor complementary function complementary half	पूरक पूरक कोण पूरक घटना पूरक कारक पूरक फलन पूरक अर्थ समष्टि	પૂરક પૂરકકોણ, પૂરક ખૂણો પૂરક ઘટના પૂરક અવયવ પૂરક વિધેય
complementary angle complementary event complementary factor complementary function complementary half space	पूरक पूरक कोण पूरक घटना पूरक कारक पूरक फलन पूरक अर्थ समष्टि	પૂરક પૂરકકોણ, પૂરક ખૂણો પૂરક ઘટના પૂરક અવચવ પૂરક વિધેય પૂરક અર્ધાવકાશ
complementary angle complementary event complementary factor complementary function complementary half space complementary interval	पूरक पूरक कोण पूरक घटना पूरक कारक पूरक फलन पूरक अर्ध समष्टि पूरक अंतराल	પૂરક પૂરકકોણ, પૂરક ખૂણો પૂરક ઘટના પૂરક અવચવ પૂરક વિધેય પૂરક અર્ધાવકાશ પૂરક અંતરાલ પૂરક ગંતરાલ

complete census	पूर्ण गणना	પૂર્ણ જનગણના
complete correlation matrix	पूर्ण सहसंबंध मैट्रिक्स	પૂર્ણ સહસંબંધ શ્રેણિક
completely randomised design	पूर्णतया याद्दच्छिकीकृत अभिकल्पना	પૂર્ણતઃ યાદ્ ^ર છક ડિઝાઈન
complete metric space	पूर्ण दूरीक समष्टि	પૂર્ણ માનાવકાશ
complete orthonormal set	पूर्ण प्रसामान्यलांबिक समुच्चय	પૂર્ણ એકમલંબ ગણ
complete quadrangle	पूर्ण चतुष्कोण	પૂર્ણ યતુષ્કોણ
complete quotient	पूर्ण भागफल	પૂર્ણ ભાગફળ
complete set	पूर्ण समुच्चय	પૂર્ણ ગણ
complete solution	पूर्ण हल	પૂર્ણ ઉકેલ
complex argument	सम्मिश्र स्वतंत्र चर	સંકર કોણાંક
complex conjugate	सम्मिश्र संयुग्मी	અનુબધ્દ્ધ સંકર
complex differentiation	सम्मिश्र अवकलन	સંકર વિકલન
complex function	सम्मिश्र फलन	સંકર વિધેય
complex integration	सम्मिश्र समाकलन	સંકર સંકલન
complex matrices	सम्मिश्र आव्यूह	સંકર શ્રેણિકો
complex number	सम्मिश्र संख्या	સંકર સંખ્યા
complex number field	सम्मिश्र संख्या क्षेत्र	સંકર સંખ્યાક્ષેત્ર
complex orthogonal matrix	सम्मिश्र लांबिक आव्यूह	સંકર લંબ શ્રેણિક
complex plane	सम्मिश्र समतल	સંકર સમતલ
complex quantity	सम्मिश्र राशि	સંકર રાશિ
complex reciprocal	सम्मिश्र व्युत्क्रम	સંકર વ્યસ્ત

complex resultant	सम्मिश्र परिणामी	સંકર પરિણામી
complex space	सम्मिश्र समिष्ट	સંકર અવકાશ
complex valued function	सम्मिश्रमानी फलन	સંકર-મૂલ્ય વિધેય
complex variable	सम्मिश्र चर	સંકર યલ
componendo and divindendo	योगांतरानुपात	યોગ – વિયોગ
component	1. घटक 2. संबद्ध घटक	ઘટક, સંઘટક
component analysis	घटक विश्लेषण	ધટક વિશ્લેષણ
component of variance	प्रसरण-घटक	વિચલનનો ધટક
component of vector	सदिश-घटक	સદિશનો સંઘટક
composite function	संयुक्त फलन	સંયોજિત વિધેય
composite hypothesis	संयुक्त परिकल्पना	સંયોજિત અધિતર્ક
composite number	भाज्य संख्या	વિભાજ્ય સંખ્યા
composite series	संयुक्त श्रेणी	સંયોજિત શ્રેઢી
composition of vectors	सदिश-संयोजन	સદિશ - સંચોજન
compound angle	मिश्र कोण	મિશ્ર કોણ, સંયોજિત કોણ
compound division	मिश्र भाग	મિશ્ર ભાગાકાર
compound fraction	मिश्र भिन्न	મિશ્ર અપૂર્ણાંક
compound interest	चक्रवृद्धि ब्याज	યક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ
compound probability	मिश्र प्रायिकता	સંયુક્ત સંભાવના (મિશ્ર સંભાવના)
compressible flow	संपीड्य प्रवाह	દબનીય પ્રવાહ
compression	संपीडन	સંદબન

computation	अभिकलन	સંગણના
computational formula	अभिकलनी सूत्र	સંગણના સૂત્ર
computed value	अभिकलित मान	સંગણિત મૂલ્ય
computer	कंप्यूटर, अभिकलित्र (मशीन), अभिकलक (व्यक्ति)	સંગણક, કમ્પ્યુટર
computer algorithm	अभिकलित्र कलनविधि	સંગણન વિધિ
computer programme	अभिकलित्र क्रमादेश	સંગણન આયોજન
computer programming	अभिकलित्र क्रमादेशन	સંગણન આયોજન ક્રિયા
computer simulation	अभिकलित्र अनुकार	સંગણન અનુરૂપણ
computing	अभिकलन	સંગણના
concave function	उन्मुख फलन	અંતર્મુખ વિધેય
concave polygon	अवतल बहुभुज	અંતર્મુખ બહુકોણ
concave programming	उन्मुख क्रमादेशन	અંતર્મુખ આયોજન ક્રિયા
concentric circles	संकेन्द्री वृत	સમકેંદ્રી વર્તુળો
concentric curves	संकेन्द्री वक्र	સમકેંદ્રી વક્રો
concrete form	मूर्त रूप	મૂર્ત રૂપ, મૂર્ત સ્વરૂપ
concurrency of lines	रेखाओं का संगमन	રેખાઓનું સંગામીપણું, રેખાઓનું સંગમન
concurrent	संगामी	સંગામી
concurrent forces	संगामी बल	સંગામી બળો
conditional density function	सप्रतिबंध घनत्व फलन	શરતી ધનતા વિધેય
conditional distribution	सप्रतिबंध बंटन	શરતી વિતરણ
conditional expectation	सप्रतिबंध प्रत्याशा	શરતી અપેક્ષા

conditional mean conditional probability condition of collinearity सरेखता प्रतिबंध condition of consistency संगति प्रतिबंध condition of integrability condition of tangency cone confidence interval confidence interval estimate confidence limits confidence region conflict situation confocal conics confocal ellipses confocal geometry confocal hyperbolae confocal hyperboloids confocal parabola confocal paraboloidal cordinates conformal conformal mapping

सप्रतिबंध माध्य सप्रतिबंध प्रायिकता समाकलनीयता का प्रतिबंध स्पर्श का प्रतिबंध शंकु, कोन विश्वास्यता अंतराल विश्वास्यता अंतराल आकल विश्वास्यता सीमाएँ विश्वास्यता क्षेत्र विरोध स्थिति संनाभि शांकव संनाभि दीर्घवृत्त संनाभि ज्यामिति संनाभि अतिपरवलय संनाभि अतिपरवलयज संनाभि परवलय संनाभि परवलयजीय निर्देशांक अन्कोण, अन्रप अन्कोण प्रतिचित्रण

શરતી મધ્યક શરતી સંભાવના સમરેખતાની શરત સુસંગતતાની શરત संष्ठतनीयतानी शरत સ્પર્શક હોવાની શરત શંક્ર પુતીતિજનક અંતરાલ પતીતિજનક અંતરાલ આગણક પતીતિજનક સીમાઓ પતીતિજનક પ્રદેશ संधर्षक्रनह परिस्थिति સમનાભીય શાંકવો સમનાભીય ઉપવલયો સમનાભીય ભૂમિતિ સમનાભીય અતિવલયો સમનાભીય અતિવલયજો समनाभीय परवलयो સમનાભીય પરવલયજ યામ અનુકોણ, અનુરૂપ અનુકોણીય આલેખન,

અનુકોણીય વિધેય

congruence	 सर्वांगसमता द्विप्राचल रेखा-कुल समशेषता 	1. એકરૂપતા (ભૂમિતિ) 2. સમશેષતા (સંખ્યાગણિત)
congruence of circles	द्विप्राचल वृत्त-कुल	વર્તુળોની એકરૂપતા
congruent	1. सर्वांगसम 2. समशेष	એકરૂપ, સમશેષ, સામ્ય
congruent matrices	समतुल्य आव्यूह	સામ્ય શ્રેણિકો
conic	शांकव, कॉनिक	શાંકવ
conical frustum	शंकु-छिन्नक	શંકુ–સમખંડ
conical helix	शंकु-कुण्डलिनी	શંકુ હેલિક્સ, શંકુ કુંડલિની
conical section	शांकव काट, शांकव परिच्छेद	શંકુચ્છેદ
conics	शांकव गणित	શાંકવો
conic section	शंकु-काट, शंकु-परिच्छेद	શંકુચ્છેદ, શાંકવ
conjugate	संयुग्मी (वि.), संयुग्मन होना (क्रि.)	અનુબદ્ધ
conjugate angles	संयुग्मी कोण	અનુબદ્ધકોણ, અનુબદ્ધખૂણા
conjugate axis	संयुग्मी अक्ष	અનુબદ્ધ અક્ષ
conjugate complex numbers	संयुग्मी सम्मिश्र संख्याएँ	અનુબદ્ધ સંકર સંખ્યાઓ
conjugate directions	संयुग्मी दिशा	અનુબદ્ધ દિશાઓ
conjugate functions	संयुग्मी फलन	અનુબદ્ધ વિધેયો
conjugate of matrix	मैटिक्स का संयुग्मी	શ્રેણિકનો અનુબદ્ધ
conjugate permutation	संयुग्मी क्रमचय	અનુબદ્ધ ક્રમયય
conjugate transpose	संयुग्मी परिवर्त	અનુબદ્ધ પરિવર્ત

conjuction	योग, युति	સંયોજન, યોગ
consecutive	क्रमागत	ક્રમિક
consecutive numbers	क्रमागत संख्याएँ	ક્રમિક સંખ્યાઓ
conservation of energy	ऊर्जा-संरक्षण	ઊર્જા – સંરક્ષણ
conservation of mass	संहति-संरक्षण	દ્રવ્યમાન-સંરક્ષણ
conservative	संरक्षी	સંરક્ષી
consistency	 संगति, अविरोध गाढ़ता, गाढ़ापन 	સુસંગતતા
consistency condition	संगति प्रतिबंध	સુસંગતતાની શરત
consistent estimate	संगत आकल, अविरोधी आकल	સુસંગત આગણન
consistent estimator	संगत आकलक, अविरोधी आकलक	સુસંગત આગણક
consistent statistic	अविरोधी प्रतिदर्शज, संगत प्रतिदर्शज	સુસંગત આંકડાકીય માહિતી
consistent system	संगत निकाय, अविरोधी निकाय	સુસંગત સંહૃતિ
consol	कन्सॉल -	કન્સોલ, કળપટ (કી બોર્ડ)
constant	नियत, स्थिर, अचर, अचल, अपरिवर्ती, एकसमान	અયળ, નિયત, અપરિવર્તનીય
constant acceleration	एकसमान त्वरण	અયળ પ્રવેગ
constant function	अचर फलन	અયળ વિધેય
constant of gravity	गुरुत्वांक	ગુરુત્વાકર્ષણનો અયળાંક
constant of integration	समाकलन-अचर	સંકલનનો અચળ

constant of proportionality	आनुपातिकता स्थिरांक	પ્રમાણનો અયળ
constant parameter	अचर प्राचल	અયળ પ્રાયલ
constant polynomial	अचर बहुपद	અયળ બહુપદી
constant proportion	नियत समानुपात	અયળ પ્રમાણ
constant speed	एकसमान चाल	અયળ ગતિ
constant term	अचर पद	અયળ પદ
constant velocity	एकसमान वेग	અયળ વેગ
constitutive equation	रचक समीकरण	રચચિતા સમીકરણ
constraint	व्यवरोध	પ્રતિબંધ
construct	रचना करना, निर्माण करना	રયના કરવી
construction	रचना	રયના
consumer preference	उपभोक्ता वरीयता	ઉપભોક્તાની પ્રાથમિકતા
consumption function	उपभोग फलन	ઉપભોગ વિધેય
contact angle	स्पर्श-कोण	સ્પર્શકોણ
contact point	संपर्क बिंदु	સ્પર્શબિંદુ
contained in	अंतर्विष्ट	_ માં સમાવિષ્ટ
contingency table	आसंग सारणी	આકસ્મિકતા કોષ્ટક
continuum mechanics		
	सांतत्यक यांत्रिकी	સાતત્યક યંત્રશાસ્ત્ર
continued fraction	सातत्यक यात्रिकी वितत भिन्न	સાતત્યક યંત્રશાસ્ત્ર પરંપરિત અપૂર્ણાંક
continued fraction continued product		
	वितत भिन्न	પરંપરિત અપૂર્ણાંક

continuity test	सांतत्य परीक्षण	સાતત્ય કસોટી
continuous	1. संतत, अखंड, अविछिन्न, अविरत 2. सतत	સતત
continuous derivative	संतत अवकलज	સતત વિકલિત
continuous distribution	संतत बंटन	સતત વિતરણ
continuous from above	उपरितः संतत	જમણી બાજુથી સતત, દક્ષિણાવર્તી સતત
continuous function	संतत फलन	સતત વિધેય
continuously differentiable	संतततः अवकलनीय	સતત રીતે વિકલનીય
continuous map	संतत प्रतिचित्र	સતત વિધેય, સતત આલેખ
continuous mapping	संतत प्रतिचित्रण	સતત આલેખન
continuous probability density function	संतत प्रायिकता घनत्व फलन	સતત સંભાવના ધનતા વિધેય
continuous probability distribution	संतत प्रायिकता बंटन	સતત સંભાવના વિતરણ
continuous random variable	संतत याद्दच्छिक चर	સતત યાદ્ય્છિક યલ
continuous sample space	संतत प्रतिदर्श समष्टि	સતત નિદર્શાવકાશ
continuous variable	संतत चर	સતત યલ
continuous wave	संतत तरंग	સતત તરંગ
continuum	सांतत्यक, कन्टिनुअम	સાતત્યક, અખંડિતતા, કન્ટીન્યુઅમ
continuum hypothesis (= continuum axiom)	सांतत्यक-अभिगृहीत	સાતત્યક અધિતર્ક

continuum of real numbers (= set of real numbers)	वास्तविक-संख्या समुच्चय	વાસ્તવિક સંખ્યાઓનું સાતત્યક (વાસ્તવિક સંખ્યાઓનો ગણ)
continuum theory	सांतत्यक सिद्धांत	સાતત્યક સિધ્ધાંત
contour integration	कन्टूर समाकलन	કન્ટ્રર સંકલન
contraction mapping	संकुचन प्रतिचित्रण	સંકુયન આલેખન
contradiction	विरोध	વિરોધાભાસ
contravariant	प्रतिपरिवर्त	પ્રતિપરિવર્ત
control	नियंत्रण	નિયંત્રણ
control chart	नियंत्रण-संचित्र	નિયંત્રણ – આલેખ
control chart for averages	माध्यों का नियंत्रण संचित्र	સરેરાશ માટે નિયંત્રણ આલેખ
control chart for defects	दोषों का नियंत्रण संचित्र	ખામીઓ માટે નિયંત્રણ આલેખ
control chart for ranges	परिसरों का नियंत्रण संचित्र	વિસ્તારો માટે નિયંત્રણ આલેખ
control chart for variables	चरों का नियंत्रण संचित्र	યલ માટેનો નિયંત્રણ આલેખ
converge	अभिसरित करना, अभिसरित होना	અભિસરવું
convergence in mean	माध्य अभिसरण	મધ્યકમાં અભિસાર
convergence in mean square	वर्ग माध्य अभिसरण	મધ્યક વર્ગમાં અભિસાર
convergence in probability	प्रायिकता में अभिसरण	સંભાવનામાં અભિસાર
convergence limit	अभिसरण सीमा	અભિસાર લક્ષ

convergence radius	अभिसरण त्रिज्या	અભિસાર ત્રિજ્યા
convergence region	अभिसरण प्रदेश	અભિસાર પ્રદેશ
convergent	अभिसारी (क्रि.), अभिसरक (सं.)	અભિસારી
convergent sequence	अभिसारी अनुक्रम	અભિસારી શ્રેણી
convergent series	अभिसारी श्रेणी	અભિસારી શ્રેઢી
converse	विलोम, विपरीत	પ્રતીપ, ઊલટું, વિલોમ
conversely	विलोमतः	આથી ઊલટું, ઊલટી રીતે
conversion fraction	रूपांतरण भिन्न	રૂપાંતરણ અપૂર્ણાંક
conversion table	रूपांतरण सारणी	રૂપાંતરણ કોષ્ટક
convex	अवमुख	બહિર્મુખ
convex body	अवमुख पिंड	બહિર્મુખ પિંડ
convex combination	अवमुख संयोजन	બહિર્મુખ સંચોજન
convex cover (= convex hull)	अवमुख समावरक	બહિર્મુખ સમાવરક
convex function	अवमुख फलन	બહિર્મુખ વિધેય
convex linear combinations	अवमुख रैखिक संचय	બહિર્મુખ સુરેખ સંચોજન
convex linear programming	अवमुख रैखिक प्रोग्रामन	બહિર્મુખ સુરેખ આયોજનક્રિયા
convex metric space	अवमुख दूरीक समष्टि	બહિર્મુખ માનાવકાશ
convex polyhedron	अवमुख बहुफलक	બહિર્મુખ બહુફલક
convex programming	अवमुख प्रोग्रामन	બહિર્મુખ આચોજનક્રિયા
convex region	अवमुख प्रदेश	બહિર્મુખ પ્રદેશ

convex set	अवमुख समुच्चय	બહિર્મુખ ગણ
convolution	संवलन	સંવલન
convolution integral	संवलन समाकल	સંવલન સંકલન
convolution theorem (= faltung theorem)	संवलन प्रमेय	સંવલન પ્રમેય
coordinate	 निर्देशी, निर्देशांक उपसहसंयोजकता 	યામ
coordinate axis	निर्देशक अक्ष	યામાક્ષ
coordinate geometry	निर्देशांक ज्यामिति	યામ ભૂમિતિ
coordinate plane	निर्देशांक समतल	યામતલ
coordinates	निर्देशांक	યામ
coordinate system	निर्देशांक पद्धति, निर्देश	યામ પદ્ધતિ
	तंत्र	
Copernican system	तत्र कोपर्निकस-निकाय	કોપરનિકસ સંહૃતિ, કોપરનિકસ પદ્ધતિ
Copernican system Coplanar	•	- ,
•	कोपर्निकस-निकाय	કોપરનિકસ પદ્ધતિ
Coplanar	कोपर्निकस-निकाय समतलीय	કોપરનિકસ પદ્ધતિ સમતલીય
Coplanar coplanar forces	कोपर्निकस-निकाय समतलीय समतलीय बल	કોપરનિકસ પદ્ધતિ સમતલીય સમતલીય બળો
Coplanar coplanar forces coplanarity	कोपर्निकस-निकाय समतलीय समतलीय बल समतलीयता	કોપરનિકસ પદ્ધતિ સમતલીય સમતલીય બળો સમતલપણું પરસ્પર અવિભાજય સંખ્યાઓ
Coplanar coplanar forces coplanarity coprime numbers	कोपर्निकस-निकाय समतलीय समतलीय बल समतलीयता असहभाज्य संख्या संशोधन गुणक, संशुद्धि	કોપરનિકસ પદ્ધતિ સમતલીય સમતલીય બળો સમતલપણું પરસ્પર અવિભાજય સંખ્યાઓ
Coplanar coplanar forces coplanarity coprime numbers correction factor	कोपर्निकस-निकाय समतलीय समतलीय बल समतलीयता असहभाज्य संख्या संशोधन गुणक, संशुद्धि गुणक	કોપરનિકસ પદ્ધતિ સમતલીય સમતલીય બળો સમતલપણું પરસ્પર અવિભાજય સંખ્યાઓ સંશુધ્દ્ધિગુણક યોગ્ય ઉકેલ, યથાર્થ

correlation diagram	सहसंबंध आरेख	સહસંબંધ આલેખ
correlation function	सहसंबंध फलन	સહસંબંધ વિધેય
correlation matrix	सहसंबंध आव्यूह, सहसंबंध मैट्रिक्स	સહસંબંધ શ્રેણિક
correlation ratio	सहसंबंधानुपात	સહસંબંધ ગુણોત્તર
correlogram	सहसंबंध-चित्र	સહસંબંધ ચિત્ર
correlogram analysis	सहसंबंध-चित्र विश्लेषण	સહસંબંધ ચિત્ર વિશ્લેષણ
correspond	संगत होना, तदनुरूपी होना	સંગત હોવું
correspondence principle	संगति-नियम	સંગતતાનો નિયમ
corresponding angle	संगत कोण	સંગત ખૂણો, અનુકોણ, અનુરૂપ ખૂણો
corresponding side	संगत पार्श्व	સંગત બાજુ, અનુરૂપ બાજુ
coset	सहसमुच्चय	સહગણ
cosine	कोसाइन, कोटिज्या	કોસાઈન, કોજ્યા
cosine law	कोटिज्या नियम	કોસાઈન નિયમ
cost analysis	लागत विश्लेषण	પડતર વિશ્લેષણ, લાગત વિશ્લેષણ
cost maximization	लागत अधिकतमीकरण	પડતર અધિકતમીકરણ
countability axiom	गणनीयता-अभिगृहीत	ગણ્થતા પૂર્વધારણા
countable	गणनीय	ગુણ્ય
countable additivity	गणनीय योज्यता	ગણ્ય યોગનીયતા
countable base	गणनीय आधार	ગણ્ય આધાર

countable basis	गणनीय आधार	ગણ્ય આધાર
countable set	गणनीय समुच्चय	ગુણ્ય ગણ
countably infinite	गणनीयतः अनंत	ગણ્ય રીતે અનંત
counter	1. गणित्र	1. ગણિત્ર
	2. फलक, काउंटर	2. ગણનસ્થાન
counter clockwise	वामावर्त	વામાવર્ત, પ્રવામ
counter example	प्रत्युदाहरण	પ્રતિઉદાહરણ
covariance	सहप्रसरण	સહવિચરણ
covariance law	सहप्रसरण नियम	સહ્વિચરણ નિયમ
covariance matrix	सहप्रसरण आव्यूह	સહવિચરણ શ્રેણિક
covariance method	सहप्रसरण विधि	સહ્વિચરણ પદ્ધતિ
covariance technique	सहप्रसरण विधि	સહવિયરણ પ્રવિધિ
Cramer's rule	क्रैमर-नियम	ક્રેમરનો નિયમ
Crammer-Rao inequality	क्रैमर-राव असमिका	કેમર - રાવ અસમતા
criterion function (= objective function)	उद्देश्य फलन	હેતુલક્ષી વિધેય
critical angle	क्रांतिक कोण	ક્રાંતિકોણ, ક્રાંતિ ખૂણો
critical point	क्रांतिक बिंदु	ક્રાંતિબિંદૃ
critical point of function	फलन का क्रांतिक बिंदु	વિધેયનું ક્રાંતિબિંદુ
critical value	क्रांतिक मान	ક્રાંતિક મૂલ્ય
critical velocity	क्रांतिक वेग	ક્રાંતિક વેગ
cross correlation function	व्यतिसहसंबंध फलन	તિર્ચંક સહસંબંધ વિધેય
cross product	वेक्टर-गुणनफल, सदिश गुणनफल	સદિશ ગુણાકાર, બહિર્ગુણાકાર

cross ratio	वज्रानुपात	તિર્થક ગુણોત્તર, વજ્ન ગુણોત્તર
cross sectioning	अनुप्रस्थ परिच्छेदन	તિર્યક છેદન
crypt	गूढ़लेख	ગુપ્તલિપિ, ક્રુટલિપિ
cube	घन, क्यूब	ધન
cube number	घन संख्या	ધનસંખ્યા
cube root	घनमूल	ઘનમૂળ
cubic	1. घन, घनाकृति, घनीय, त्रिघात 2. त्रिसमलंबाक्ष, घनीय	ત્રિધાત, ધનાત્મક
cubical	घन, घनाकृति, घनीय	ધનાકૃતિ
cubic equation	त्रिघात समीकरण	ત્રિધાત સમીકરણ, ધનાત્મક સમીકરણ
cubic inch	घन इंच	ધન ઇંચ
cubic metre	घन मीटर	ધનમીટર
cubic parabola	त्रिघात परवलय	ત્રિધાત પરવલય
cubic root	घनमूल	ઘનમૂળ
cubic term	त्रिघाती पद	ત્રિધાત પદ
cuboid	लंबकोणिक समांतर षट्फलक	લંબધન
cumulative	संचयी	સંચથી
cumulative curve	संचयी वक्र	સંચથી વક્ર
cumulative distribution function	संचयी बंटन फलन	સંચયી વિતરણ વિધેય
cumulative frequency	संचयी बारंबारता	સંચથી આવૃત્તિ

1-4: C	<u></u>	
cumulative frequency	संचयी बारंबारता फलन	સંચયી આવૃત્તિ વિધેય
cumulative frequency	संचयी बारंबारता आलेख,	સંયથી આવૃત્તિ આલેખ,
graph	संचयी बारंबारता ग्राफ	સંયયી આવૃત્તિ વક
cumulative probability function	संचयी प्रायिकता फलन	સંચયી સંભાવના વિધેય
curl	कर्ल, कुंतल	કર્લ, કુંતલ
curl of the congruence	द्विप्राचल वक्र-कुल का कर्ल	વક્રસંહૃતિનો કર્લ
curl of the vector	सदिश का कर्ल	સદિશનો કર્લ
curly bracket	धनुःकोष्ठक, धनुर्बधनी	ધનુષકૌંસ, છગડિયોકૌંસ
current	धारा	પ્રવાહ
current point	चलित बिंदु	વર્તમાનબિંદુ
curvature	वक्रता	વક્રતા
curvature effect	वक्रता-प्रभाव	વક્રતા–પૂભાવ
curve	वक्र	વક
curved line	वक्र रेखा	વક્રરેખા
curve tracing	वक्र अनुरेखण	વકાનુરેખણ, વકાલેખન
curvilinear asymptote	वक्ररेखी अनंतस्पर्शी	વક્રરેખ અનંતસ્પર્શક
curvilinear coordinates	वक्ररेखी निर्देशांक	વકરેખ યામ
curvilinear regression	वक्ररेखी समाश्रयण	વક્રરેખ નિયત સંબંધ
cusp	उभयाग्र, कस्प	કસ્પ, નિશિત
cycle	 चक्र, आवर्तन साइकिल ढलाई चक्र, संचन चक्र 	યક
cyclical variation	चक्रीय विचरण	યકાત્મક વિચલન

cyclic cross product	चक्रीय सदिश गुणनफल	યક્રીય સદિશ ગુણાકાર
cyclic demand	चक्रीय मांग	યક્રીય માંગ
cyclic expression	चक्रीय व्यंजक	યક્રીય અભિવ્યક્તિ
cyclic group	चक्रीय समूह	યક્રીય સમૂહ
cyclic permutation	चकीय क्रमचय	યક્રીય ક્રમયય
cycloid	चक्रज, साइक्लोइड	ચક્રજ, સાઇક્લોઇડ
cylinder	बेलन, सिलिन्डर	નળાકાર, સિલીન્ડર
cylindrical	बेलनाकार, सिलिन्डराकार, बेलनी, सिलिन्डरी	નળાકારીય
cylindrical surface	सिलिन्डराकार पृष्ठ	નળાકારીય પૃષ્ઠ
cypher	शून्य, सिफर	શૂન્ય, સાઈફર

D

D'alembert's principle	डिलंबर्ट-सिद्धांत	દ'લામ્બર સિદ્ધાંત
damped harmonic function	अवमंदित सरल आवर्त गति	અવમંદિત સ્વરિત વિધેય, અવમંદિત હરાત્મક વિધેય
damping constant	अवमंदन स्थिरांक	અવમંદન અચળ
data	1. दत्त, उपात्त 2. आंकड़ा, न्यास	માહિતી (આંકડાકીય અને બિનઆંકડાકીય)
data origination	दत्त उपक्रमण	માહિતી ઉગમસ્થાન
data processing system	न्यास संसाधन प्रणाली	માહિતી પ્રક્રિયાપધ્ધતિ
data processor	आंकड़ा संसाधित्र	માહિતી પ્રક્રિયક

data sheet	आंकड़ा पत्र	માહિતીપત્રક
decagon	दशभुज	દશકોણ
decagram	डेकाग्राम	ડેકાગ્રામ
decameter	डेकामीटर	ડેકામીટર
decay constant	क्षयांक	ક્ષયઅયળ
decay curve	क्षय वक्र	ક્ષયવક
decent function	शिष्ट फलन	શિષ્ટવિધેય
decigram	डेसीग्राम	ડેસીગ્રામ
decile	दशमक	દશાંશક
decimal	दशमलव, दशमिक	દશાંશ
decimal code	दशमिक कोड	દશાંશ સંકેત
decimal coded digit	दशमलव कोडित अंक	દશાંશ સંકેતિત અંક
decimal expansion	दशमिक प्रसार	દશાંશ વિસ્તરણ
decimal fraction	दशमलव भिन्न	દશાંશ અપૂર્ણીક
decimal notation	दशमलव संकेतन पद्धति	દશાંશ સંકેત
decimal numbering system	दशमलव अंकन पद्धिति	દશાંશ સંખ્યાપધ્ધતિ
decimal point	दशमलव बिंदु	દશાંશ ચિહ્ન
decimal scale	दशमलव मापक्रम	દશાંશમાપ
decimal system	दशमलव पद्धति	દશાંશપધ્ધતિ
decimeter	डेसीमीटर	ડેસીમીટર
deciphering	क्टवाचन	ફ્ટવાયન
decision model	निर्णय निदर्श	નિર્ણય પ્રતિરૂપ, નિર્ણય મોડેલ

decision theory	निर्णय सिद्धांत	નિર્ણય સિધ્દ્ધાંત
decision variable	निर्णय चर	નિર્ણયયલ
decoder	क्टवाचक, विकोडक	ક્રુટવાયક
decoding	क्टवाचन, विकोडन	ક્રુટવાયન
decomposable set	वियोज्य समुच्चय	વિભાજનીય ગણ
decreasing	हासमान	ઘટતું
decreasing function	हासमान फलन	ધટતું વિધેય
Dedekind's cut	डेडेकिन्ड-कट	ડેડેકિન્ડ કાપ
Dedekind's theorem	डेडेकिन्ड-प्रमेय	ડેડેકિન્ડનું પ્રમેય
deduce	निगमन करना	તારવવું
deductive method	निगमनिक रीति	નિગમન પધ્ધતિ
defective	सदोष	ખામીયુક્ત
defining equation	परिभाषी समीकरण	વ્યાખ્યા કરતું સમીકરણ
definite integral	निश्चित समाकल	નિયતસંકલ
definite matrix	निश्चित मैट्रिक्स	નિયતશ્રેણિક
definition	 परिभाषा स्पष्टता निश्चय 	વ્યાખ્યા
deformation curve	विरूपण वक्र	વિરૂપણ વક્ર
deformed surface	विकृत पृष्ठ	વિરૂપિત પૃષ્ઠ
degeneracy	अपभ्रष्टता, अपहास	અસામાન્યતા, વિસર્જનીયતા
degeneracy in transporation problems	परिवहन समस्याओं में अपभ्रष्टता	પરિવહન સમસ્યામાં અસામાન્યતા

degree	 डिग्री, अंश 2. घात कोटि 4. मात्रा, परिमाण 5. अंशांक 	1. ધાત 2. અંશ 3. માત્રા 4. પરિમાણ
degree of differential equation	अवकल समीकरण का घात	વિકલ સમીકરણનું પરિમાણ
degree of freedom	स्वतंत्रता की कोटि, स्वातंत्र्य कोटि	સ્વાતંત્ર્ય માત્રા, સ્વાતંત્ર્ય પરિમાણ
degree of polynomial	बहुपद का घात	બહુપદીનો ધાત, બહુપદીનું પરિમાણ
deleted neighbourhood	निष्कासित प्रतिवेश	છિદ્રિત સામીપ્ય
delta function	डेल्टा फलन	ડેલ્ટા વિધેય
demand and utility curve	मांग और उपयोगिता वक्र	માંગ અને ઉપયોગીતા વક્ર
demand equation	मांग समीकरण	માંગ સમીકરણ
demand function	मांग फलन	માંગ વિધેય
demographic study	जनसांख्यिकीय अध्ययन	જનસંખ્યાકીય અધ્યયન
demography	जनसांख्यिकी	વસતિવિજ્ઞાન
De Moivres theorem	द-मॉयवर प्रमेय	દ-મોઈવર પ્રમેચ
demonstrate	 निरूपण करना प्रमाण देना निदर्शन करना 	નિદર્શન કરવું
demonstration	 निरूपण 2. प्रमाण निदर्शन, प्रदर्शन 	નિદર્શન
demonstrative geometry	निरूपणात्मक ज्यामिति	નિદર્શનાત્મક ભૂમિતિ
denominator	हर	36

dense set	सघन समुच्चय	સઘનગણ, ગીયગણ, ધકગણ
density	1. घनत्व 2. सघनता	ધનતા
denumerable set	प्रगणनीय समुच्चय	ગણ્ય અનંતગણ, ગણનક્ષમ અનંતગણ
departing variables	अपगामी अचर	ફારગ થતા ચલ
dependent event	आश्रित घटना	અવલંબી ધટના, સાપેક્ષ ધટના
dependent random variable	आश्रित यादृच्छिक चर	અવલંબી યાદ્ ચ્છક યલ, સાપેક્ષ યાદ્ ચ્છક યલ
dependent variable	परतंत्र चर	અવલંબી યલ, સાપેક્ષ યલ
dependent variate	परतंत्र विचर	અવલંબી યલ, સાપેક્ષ યલ
depression angle	अवनमन कोण	અવસેધકોણ, અવનતકોણ
derivation	1. व्युत्पत्ति, व्युत्पन्न 2. अवकलन	1. વિકલન 2, તારણ
derivative	1. व्युत्पन्न 2. अवकलज	વિકલિત
derived series	व्युत्पन्न श्रेणी	વ્યુત્પન્ન શ્રેઢી, નિગમિત શ્રેઢી
derived set	व्युत्पन्न समुच्चय	નિષ્પન્ન ગણ, વ્યુત્પન્ન ગણ
descending	अवरोही, अवरोहण	ઊતરતું, અવરોઠી
descending order	अवरोही क्रम	ઊતરતો ક્રમ, અવરોઠી ક્રમ

descending series	अवरोही श्रेणी	અવરોઠી શ્રેઢી, ઊતરતી શ્રેઢી
descriptive geometry	प्रक्षेपात्मक ज्यामिति	વર્ણનાત્મક ભૂમિતિ
descriptive model	वर्णनात्मक निदर्श	વર્ણનાત્મક નિદર્શ
descriptive statistics	वर्णनात्मक सांख्यिकी	વર્ણનાત્મક આંકડાશાસ્ત્ર
design	अभिकल्प, डिजाइन, अभिकल्पना (सं.), अभिकल्पना करना, डिजाइन करना (क्रि.)	રચના, ડિઝાઈન, અભિકલ્પના, રચના કરવી
design of experiment	प्रयोग की अभिकल्पना	પ્રયોગની રચના
desk calculator	डेस्क परिकलित्र	ટેબલ કેલ્ક્યુલેટર, મેજ ગણનયંત્ર
detection	पहचान, संसूचन	ઓળખ
determinant	 सारणिक, डिटर्मिनेंट निर्धारक 	નિશ્ચાયક
determinant rank		નિશ્ચાયક નિશ્ચાયક-કોટિ
	2. निर्धारक	
determinant rank	2. निर्धारक सारणिक कोटि	નિશ્ચાયક-કોટિ નિર્ધારિત કરવું, નિશ્ચિત
determinant rank determine	2. निर्धारक सारणिक कोटि निर्धारित करना	નિશ્ચાયક-કોટિ નિર્ધારિત કરવું, નિશ્ચિત કરવું નિર્ધારણાત્મક નિદર્શ, નિર્ધારણાત્મક મોડલ,
determinant rank determine deterministic model	2. निर्धारक सारणिक कोटि निर्धारित करना निर्धारणात्मक निदर्श	નિશ્ચાયક-કોટિ નિર્ધારિત કરવું, નિશ્ચિત કરવું નિર્ધારણાત્મક નિદર્શ, નિર્ધારણાત્મક મોડલ, નિર્ધારણાત્મક પ્રતિરૂપ
determinant rank determine deterministic model deterministic problem	 विधारक सारणिक कोटि निधारित करना निधारणात्मक निदर्श निधारणात्मक समस्या 	નિશ્ચાયક-કોટિ નિર્ધારિત કરવું, નિશ્ચિત કરવું નિર્ધારણાત્મક નિદર્શ, નિર્ધારણાત્મક મોડલ, નિર્ધારણાત્મક પ્રતિરૂપ નિર્ધારણાત્મક સમસ્યા
determinant rank determine deterministic model deterministic problem deviation	2. निर्धारक सारणिक कोटि निर्धारित करना निर्धारणात्मक निदर्श निर्धारणात्मक समस्या विचलन	નિશ્ચાયક-કોટિ નિર્ધારિત કરવું, નિશ્ચિત કરવું નિર્ધારણાત્મક નિદર્શ, નિર્ધારણાત્મક મોડલ, નિર્ધારણાત્મક પ્રતિરૂપ નિર્ધારણાત્મક સમસ્યા વિયલન

diagonalization of a matrix	आव्यूह-विकर्णन	શ્રેણિકનું વિકર્ણન
diagonal matrix	विकर्ण मैट्रिक्स, विकर्ण आव्यूह	વિકર્ણ શ્રેણિક
diagonal similarity	विकर्णी समानता	વિકર્ણ સમરૂપતા
diagram	आरेख	આકૃતિ
diagrammatic method	आरेखी विधि	આકૃતિ પદ્ધતિ
diagrammatic presentation	आरेखी प्रस्तुतिकरण	આકૃતિ પ્રસ્તુતિકરણ
diameter	व्यास	વ્યાસ
diameter of a set	समुच्चय-व्यास	ગણનો વ્યાસ
diametrically opposite	व्यासतः सम्मुख	વ્યાસાંત
dice throw	पाशकक्षेप, पासा फेंकना	પાસાફેંક
dichotomous classification	द्विधा वर्गीकरण	દ્ધિ-વિધ વર્ગીકરણ
dichotomy	1. द्विभाजन 2. अर्धक कला	દ્ધિ-વિધ (દૃવિધા)
dictionary order	कोशक्रम	કોશક્રમ
difference calculus	अंतर कलन	અંતરકલન
difference equation	अंतर समीकरण	અંતરસમીકરણ
difference formula	अंतर सूत्र	અંતર સૂત્ર, તફાવત સૂત્ર
difference method	अंतर विधि	અંતર પદ્ધતિ
difference of sets	समुच्चयों का अंतर	ગણોનો તફાવત
differentiable	अवकलनीय	વિકલનીય
differentiable curve	अवकलनीय वक्र	વિકલનીય વક્ર

differentiable function	अवकलनीय फलन	વિકલનીય વિધેય
differential	 विभेदक, भेददर्शी अवकल 3. अंतरात्रयी, अंतरात्मक 4. विभेदी 	વિકલ
differential calculus	अवकल गणित	વિકલનશાસ્ત્ર
differential coefficient	अवकल गुणांक	વિકલ ગુણાંક
differential equation	अवकल समीकरण	વિકલ સમીકરણ
differential form	अवकल समघात	વિકલ સ્વરૂપ
differential formula	अवकल सूत्र	વિકલ સૂત્ર
differential function	अवकल फलन	વિકલ વિધેય
differential geometry	अवकल ज्यामिति	વિકલ ભૂમિતિ
differential of higher order	उच्चतर कोटि का अवकल	ઉચ્યતર કક્ષાનું વિકલ
differential quotient	अवकल खंड	વિકલ ગુણોત્તર
differentiate	अवकलन करना	વિકલન કરવું
differentiation	विभेदन, अवकलन	વિકલન
differentiation formula	अवकलन सूत्र	વિકલન સૂત્ર
differentiation of vector	सदिश का अवकलन	સદિશનું વિકલન
diffusion	विसरण, विसार	પ્રસરણ
digit	अंक, व्यास का द्वादशांश, अंगुलि	1. આંકડો, અંક 2. આંગળી
digital computer	अंकीय अभिकलित्र	અંકીય સંગણક
digital data	अंकीय दत्त	અંકીય માહિતી
dimension	1. विस्तार, लंबाई-चौड़ाई, विमा 2. घात	1. પરિમાણ 2. ધાત

dimensionality	विमीयता	પરિમાણીયતા
dimensionless	विमाहीन, अविम	પરિમાણફીન
dimension of an equation	समीकरण विमा	સમીકરણનું પરિમાણ
diophantine equation	डायोफैन्टस का समीकरण	ડાયોફેન્ટાઈન સમીકરણ
dip angle	नति कोण	અધ:કોણ
dipolar coordinates	द्वियुग्मधुवी निर्देशांक	દ્ધિધૃવીય યામ
dipole	द्विधुव	દ્ધિધૃવ
dipyramid (bipyramid)	द्विपिरामिड	દ્વિપિરામિડ
Dirac delta function	डिरैक डेल्टा फलन	ડિરાફ ડેલ્ટા વિધેય
direct common tangent	उभयनिष्ठ अनुस्पर्श रेखा	પ્રત્યક્ષ સામાન્ય સ્પર્શક
directed angle	दिष्ट कोण	દિગ્કોણ, દિશિત ખૂણો
directed line	दिष्ट रेखा	દિશિત રેખા
directional derivative	दिक्-अवकलज	દિગ્વિકલિત
direction cosine	दिक्कोज्या, दिक्-कोसाइन	દિગ્કોજ્યા, ડાયરેક્શન કોસાઈન
direction of maxima	उच्चिष्ठ की दिशा	ઉચ્ચતમની દિશા, અધિક્તમની દિશા
direction of projection	प्रक्षेपण दिशा	પ્રક્ષેપણની દિશા
direction ratio	दिक्-अनुपात	દિગ્રુણોત્તર
director circle	नियामक वृत्त	નિયામકવૃત્ત
director sphere	नियामक गोला	નિયામક ગોલક
direct product	अनुलोम गुणनफल	અનન્યજોડ ગુણાકાર
direct proof	 प्रत्यक्ष प्रमाण प्रत्यक्ष उपपत्ति 	પ્રત્યક્ષ સાબિતી

direct proportion	अनुक्रमानुपात	સમપ્રમાણ
directrix	नियता	નિયામિકા
direct sum	अनुलोम योगफल	અનન્યજોડ સરવાળો
disconneted sets	असंबद्ध समुच्चय	વિભક્ત ગણ
discontinuity	 असांतत्य 2. असातत्य भंग 	અસાતત્થ
discontinuity of derivative	अवकलज का असांतत्य	વિકલિતનું અસાતત્ય
discontinuity of the first kind	प्रथम प्रकार का असांतत्य	પ્રથમ પ્રકારનું અસાતત્થ
discontinuity of the second kind	द्वितीय प्रकार का असांतत्य	દ્ધિતીય પ્રકારનું અસાતત્ય
discontinuous distribution	असंतत वितरण	અસતત વિતરણ
discontinuous function	असंतत फलन	અસતત વિધેય
discontinuous variate	असंतत विचर	અસતત યલ
discrete	विविक्त	વિક્રીર્ણ
discrete distribution	असंतत बंटन	વિકીર્ણ વિતરણ
discrete probability distribution	असंतत प्रायिकता बंटन	વિકીર્ણ સંભાવના વિતરણ
discrete random variable	असंतत याद्दच्छिक चर	વિકીર્ણ યાદ્િચ્છક યલ
discrete sample space	असंतत प्रतिदर्श समष्टि	વિકીર્ણ નિદર્શ અવકાશ
discrete set	विविक्त समुच्चय	વિક્રીર્ણ ગણ
discrete space	विविक्त समष्टि	વિકીર્ણ અવકાશ
discrete topology	विविक्त संस्थिति	વિકીર્ણ સંસ્થિતિ

discrete variate	असंतत विचर	વિકીર્ણ યલ
discriminant	विविक्तकर	વિવેચક
discriminatory analysis (=discriminant analysis)		વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ
disjoint	असंयुक्त	અલગ, ભિન્ન
disjoint events	असंयुक्त घटना	અલગ ઘટનાઓ, ભિન્ન ઘટનાઓ
disjoint sets	असंयुक्त समुच्चय	અલગ ગણ, ભિન્ન ગણ
disjoint union	असंयुक्त सम्मिलन	અલગ યોગ
disjunction	1. वियोजन 2. तर्क-संगत योग	વિયોજન
dispersion	1. परिक्षेपण 2. प्रकीर्णन	પ્રસરણ
dispersion chart	परिक्षेपण संचित्र	પ્રસરણ-આલેખ
dispersion constant	परिक्षेपणांक	પ્રસરણાંક
dispersion diagram	परिक्षेपण-आरेख	પ્રસરણ-આકૃતિ
dispersion matrix (=covariance matrix)	परिक्षेपण-मैट्रिक्स	પ્રસરણ-શ્રેણિક
displacement	विस्थापन	સ્થાનાંતર
display	प्रदर्श	દર્શાવવું, દર્શી (ડિસ્પ્લે)
display unit (=consol)	कन्सोल	દર્શાવતું એકમ (ડિસ્પ્લે યુનિટ), કળપટ એકમ
dissimilar	असमरूप, असमान	અસમરૂપ, અસમાન, વિષમ
dissipative forces	क्षयकारी बल	વિઘટનકારી બળ
distance function	दूरी-फलन	અંતરવિધેય

distance modulus	दूरी-मापांक	અંતર માનાંક
distribution-free method	बंटन-निरपेक्ष विधि	વિતરણ-મુક્ત પદ્ધતિ
distributive law	वितरण-नियम, बंटन- नियम	વિભાજનનો નિયમ
diverge	अपसारित करना, अपसारित होना	અપસરવું
divergence	 अपसरण, अपसारिता डाइवर्जेन्स 	અપસાર (ડાયવર્જન્સ)
divergence theorem	अपसरण प्रमेय	ડાયવર્જન્સ પ્રમેય
divergent	अपसारी	અપસારી
divergent series	अपसारी श्रेणी	અપસારી શ્રેઢી
divided difference	विभाजित अंतर	વિભાજિત અંતર
divisibility	भाज्यता, विभाज्यता	વિભાજ્યતા
divisible	भाज्य, विभाज्य	વિભાજ્ય
division	1. भाग, प्रभाग 2. विभाजन	ભાગ, ભાગાકાર, વિભાજન
division algorithm	विभाजन-कलन विधि	ભાગાકાર વિધિ
division ring	विभाजन-वलय	ભાગાકાર મંડળ
dodecagon	द्वादशभुज	<u>દ્રાદશકોણ</u>
dodecahedron	द्वादशफलक	દ્રાદશ ફલક
domain	 प्रक्षेत्र 2. डोमेन, प्रांत प्रदेश 	પ્રદેશ
domain of a function	फलन का प्रांत	વિધેયનો પ્રદેશ
domain of definition	परिभाषा-प्रांत	વ્યાખ્યાનો પ્રદેશ
domain of existence	अस्तित्व-प्रांत	અસ્તિત્વ પ્રદેશ

dominance in general games	सामान्य खेलों में प्रमुखता	ગેઈમ થીયરીમાં પ્રભાવકતા
dominant strategy	अभिभावी युक्ति	પ્રભાવી વ્યૂહ
doppler effect	डॉप्लर प्रभाव	ડોપ્લર-અસર
dot product	बिन्दु-गुणनफल, अदिश गुणनफल	અદિશ ગુણાકાર, ડૉટ ગુણાકાર
dotted curve	बिन्दुकित वक्र	ત્રુટક વક
double differentiation	द्विशः अवकलन	દ્વિવિધ વિકલન
double exponential distribution	द्विक चरघातांकीय बंटन	દ્ધિ-ધાતાંકીય વિતરણ
double helix	द्विकुंडली	િ્રકુંડલિની
double integral	द्विशः समाकल	દ્ વ િસંકલ
double integration	द्विशः समाकलन	દ્વિસંકલન
double limit	द्विक सीमा	દ્વિલક્ષ
double sampling plan	द्विशः प्रतिचयन आयोजन	દ્વિનિદર્શ યોજના
double sequence	द्विक अनुक्रम	દ્ વિ શ્રેણી
double series	द्विक श्रेणी	િલ્રહી
double suffix notation	द्वि-अनुलग्नी संकेतन	દ્ધિ-અનુગ સંકેત
double summation	द्विक संकलन	દ્વિગુણ સરવાળો
downward acceleration	अधोमुखी त्वरण	અધોગામી પ્રવેગ
downward displacement	अधोमुखी विस्थापन	અધોગામી સ્થાનાંતર
downward motion	अधोमुखी गति	અધોગામી ગતિ
downward velocity	अधोमुखी वेग	અધોગામી વેગ
drag	कर्षण	કર્ષણ

drag force	कर्षण-बल	કર્ષણ-બળ
dual	दवैती	લંલ
dual basis	् दवैत आधार	ત્રંદ્રાધા <i>ર</i>
dual inner product	् द्वैत आंतरिक गुणनफल	દ્રંદ્વ અંત:ગુણન
dual linear programming problem	द्वैती रैखिक प्रोग्रामन समस्या	દ્રંદ્ર સુરેખ આયોજન સમસ્યા
dual operation	 द्वि प्रचालन द्वैती संक्रिया 	દ્રંદ્વ પ્રક્રિયા
dual problem	द्वैत समस्या	દ્રંદ્ર સમસ્યા
dual simplex algorithm	द्वैत एकल कलन-विधि	દ્રંદ્ર પ્રગણવિધિ
dual simplex technique	द्वैत एकल प्रविधि	દ્રંદ્ર પ્રગણ પ્રયુક્તિ
dual space	द्वैत समष्टि	ત્રંદ્વાવકાશ
dual variable	द्वैत चर	દ્રંદ્ર યલ
dual vector space	द्वैत सदिश समष्टि	દ્રંદ્ર સદિશ અવકાશ
dummy index	मूक सूचकांक	નિષ્પ્રભાવી સૂચકાંક
dummy subscript	मूक पादांक	નિષ્પ્રભાવી પાદાંક
dummy suffix	मूक अनुबंध	નિષ્પ્રભાવી પ્રત્યય
dummy variable	मूक चर	નિષ્પ્રભાવી યલ
duplicator process	अनुलिपि-प्रक्रम	પ્રતિકૃતિકાર પ્રક્રિયા
dynamical	गतिकीय	ગતિકીય
dynamical system	गतिकीय तंत्र	ગતિકીય સંહૃતિ
dynamic demand function	गतिक मांग फलन	ગતિશીલ માંગ વિધેય
dynamic model	गत्यात्मक निदर्श	ગતિશીલ પ્રતિરૂપ

dynamic programming	गत्यात्मक प्रोग्रामन	ગતિશીલ આયોજન
dynamic programming approach	गतिशील प्रोग्रामन उपगमन	ગતિશીલ આયોજન અભિગમ
dynamic programming technique	गतिशील प्रोग्रामन प्रविधि	ગતિશીલ આયોજન પ્રયુક્તિ
dynamics	गतिविज्ञान, गतिकी	ગતિશાસ્ત્ર
dynamics of a particle	कण-गतिकी	કણનું ગતિશાસ્ત્ર
dynamics of rigid bodies	दृढ़ पिंड गतिकी	દૃઢ પિંડનું ગતિશાસ્ત્ર

E

earth	 भू, पृथ्वी, भूमि मृत्तिका, मृदा भूसंपर्कित करना, भूसंपर्क करना (क्रि.) 	પૃથ્વી
earthquake intensity	भूकंप तीव्रता	ભૂકંપની તીવ્રતા
eccentricity	उत्केंद्रता	ઉત્કેન્દ્રતા
eclipse	ग्रहण	ગ્રહ્ણ
econometric forecast	अर्थमितीय पूर्वानुमान	અર્થમિતિ પૂર્વાનુમાન
econometrician	अर्थमितिज्ञ	અર્થમિતિજ્ઞ
econometrics	अर्थमिति	અર્થમિતિશાસ્ત્ર
economics	अर्थशास्त्र	અર્થશાસ્ત્ર
edge	कोर, किनारा, अश्रि	કોર, કિનારી, ધાર
edge of a convex set	अवमुख समुच्चय कोर	બહિર્મુખ ગણની ધાર

efficiency factor	दक्षतांक	દક્ષતાંક
eigen element	अभिलक्षणिक अवयव	આઈગન ધટક, લાક્ષણિક ધટક
eigen function	अभिलक्षणिक फलन	આઈગન વિધેય, લાક્ષણિક વિધેય
eigen value	आइगेन मान, अभिलक्षणिक मान	આઇગન મૂલ્ય, લાક્ષણિક મૂલ્ય
eigen value equation	अभिलक्षणिक मान समीकरण	આઈગન મૂલ્ય સમીકરણ, લાક્ષણિક સમીકરણ
eigen vector	आइगेन वेक्टर, अभिलक्षणिक सदिश	આઈગન સદિશ, લાક્ષણિક સદિશ
elastic	प्रत्यास्थ	સ્થિતિસ્થાપક
elastic constant	प्रत्यास्थतांक	સ્થિતિસ્થાપકતાંક
elastic equilibrium	प्रत्यास्थ साम्यावस्था	સ્થિતિસ્થાપક સંતુલન
elasticity	प्रत्यास्थता	સ્થિતિસ્થાપકતા
elasticity surface	प्रत्यास्थता-पृष्ठ	સ્થિતિસ્થાપકતા પૃષ્ઠ
electronic computer	इलेक्ट्रॉनिक अभिकलित्र, इलेक्ट्रॉनिक कम्प्यूटर	વીજાણુ સંગણક, ઈલેક્ટ્રોનિક કમ્પ્યુટર
element	1. तत्व 2. अल्पांश 3. अवयव	ઘટક, સભ્ય
elementary column operation	प्रारंभिक स्तंभ संक्रिया	પ્રાથમિક સ્તંભપ્રક્રિયા
elementary event	प्रारंभिक घटना	મૂળભૂત ઘટના
elementary function	प्रारंभिक फलन	મૂળભૂત વિધેય, પાયાનું વિધેય

elementary operation	प्रारंभिक संक्रिया	મૂળભૂત પ્રક્રિયા
elementary outcome	प्रारंभिक परिणाम	પ્રાથમિક પરિણામ
elementary probability law	प्रारंभिक प्रायिकता नियम	પ્રાથમિક સંભાવનાનો નિયમ
elementary row operation	प्रारंभिक पंक्ति संक्रिया	પ્રાથમિક હાર-પ્રક્રિયા
eliminate	विलुप्त करना, विलोपन करना, निराकरण	લોપ કરવો
elemination procedure	निराकरण प्रक्रिया	લોપ પ્રક્રિયા
ellipse	दीर्घवृत्त, इलिप्स	ઉપવલય
ellipsoid	दीर्घवृत्तज	ઉપવલયજ
ellipsoidal	दीर्घवृत्तजीय	ઉપવલયજનું
ellipsoidal surface	दीर्घवृत्तजीय पृष्ठ	ઉપવલયજ આકારનું પૃષ્ઠ
elliptical body	दीर्घवृत्ताकार पिंड	ઉપવલયાકાર પિંડ
embedding	अंतःस्थापन	અંત:સ્થાપન
emission	उत्सर्जन	ઉત્સર્જન
empirical data	आनुभविक न्यास	આનુભાવિક માહિતી, અનુભવ આધારિત માહિતી
empirical formula	मूलानुपाती सूत्र	આનુભાવિક સૂત્ર, અનુભવ આધારિત સૂત્ર
empirical probability	आनुभविक प्रायिकता	આનુભાવિક સંભાવના, અનુભવ આધારિત સંભાવના

empirical relation	आनुभविक संबंध	આનુભાવિક સંબંધ, અનુભવ આધારિત સંબંધ
empty set	रिक्त समुच्चय	ખાલી ગણ, રિક્ત ગણ
enclosed	परिबद्ध	આવૃત
encoding	कूटलेखन, कोडन	સંકેતીકરણ
endomorphism	अंतराकारिता	અંત:રૂપતા
end point	अंत्य बिंदु	અંત્યબિંદુ
end point of class interval	वर्गांतराल के अंत्य बिंदु	વર્ગ અંતરાલનું અંત્યબિંદુ
energy	ক র্जা	ઊર્જા
energy momentum component	ऊर्जा-संवेग घटक	શક્તિ-વેગમાન ઘટક
entering variable	प्रवेशी चर	પ્રવેશી યલ
enumerable set	गणनीय समुच्चय	ગણ્ય ગણ
enumeration	गणन, गिनना	ગણન
equal	समान, बराबर, सम, तुल्य	સરખું, બરાબર, સમાન
equality	समता, समिका	સમાનતા
equally likely	समप्रायिक	સમસંભાવી
equal probability selection method (=epsem)	सम प्रायिकता वरण विधि	સમસંભાવના પસંદગી પદ્ધતિ
equate	समान करना	સરખાવવું
equation	1. समीकरण 2. समीकार	સમીકરણ

equation of first degree	एकघात समीकरण	એકઘાત સમીકરણ, એકપરિમાણીય સમીકરણ
equation of second degree	द्विघात समीकरण	દ્ધિધાત સમીકરણ, દ્વિપરિમાણીય સમીકરણ
equation of third degree	त्रिघात समीकरण	ત્રિધાત સમીકરણ, ત્રિપરિમાણીય સમીકરણ
equator	विषुवत वृत, भूमध्यरेखा, इक्वेटर, मध्यरेखा	વિષુવવૃત્ત
equicontinuous	समसंतत	સમસતત
equilateral	समबाहु	સમબાજુ, સમભુજ
equilibrium	साम्यावस्था, साम्य, संतुलन	સંતુલન
equilibrium of forces	बल-संतुलन	બળોનું સંતુલન
equilibrium point	संतुलन बिंदु	સંતુલનબિંદુ
equilibrium point of finite game	परिमित खेल का संतुलन बिंदु	સાંત રમતનું સંતુલનબિંદુ
equivalence	तुल्यता	સામ્ય
equivalence class	तुल्यता-वर्ग	સામ્ય વર્ગ
equivalence relation	तुल्यता-संबंध	સામ્ય સંબંધ
equivalent	तुल्य, तुल्यमान (वि.), तुल्यांक (सं.)	સમતુલ્ય, સામ્ય, સમાનર્થી
equivalent matrix	तुल्य मैट्रिक्स	સામ્ય શ્રેણિક
equivalent set	तुल्य समुच्चय	સામ્ય ગણ

error	त्रुटि, भूल, गलती, अशुद्धि	ત્રુટિ, ભૂલ
error analysis	त्रुटि-विश्लेषण	ત્રુટિ વિશ્લેષણ
error code	त्रुटि कोड	ત્રુટિ સંકેત
error coefficient	त्रुटि गुणांक	ત્રુટિ સહગુણક
error of mean square	वर्ग माध्य त्रुटि	વર્ગ મધ્યક ત્રુટિ
error of the first kind	प्रथम प्रकार की त्रुटि	પ્રથમ પ્રકારની ત્રુટિ
error of the second kind	द्वितीय प्रकार की त्रुटि	દ્વિતીય પ્રકારની ત્રુટિ
escape probability	पलायन-प्रायिकता	પલાયન સંભાવના
escape velocity	पलायन वेग	પલાયન વેગ
E. Schmidt's orthogonalization process	ई. श्मिट लांबिकीकरण प्रक्रम	ઈ. શ્મિટની લંબીકરણની પ્રક્રિયા
Process		
escribed circle	बहिर्वृत्त	બહિર્વૃત્ત
1	बहिर्वृत्त सारभूत, अनिवार्य	બહિર્વૃત્ત જરૂરી, અનિવાર્ય
escribed circle	C	
escribed circle essential	सारभूत, अनिवार्य वस्तुतः अद्वितीय	જરૂરી, અનિવાર્ય અનિવાર્ય અનન્ય,
escribed circle essential essentially unique	सारभूत, अनिवार्य वस्तुतः अद्वितीय आकलन करना, आकलित करना (क्रि.)	જરૂરી, અનિવાર્ય અનિવાર્ય અનન્ય, સારરૂપ અનન્ય અંદાજ કાઢવો, આગણન
escribed circle essential essentially unique estimate	सारभूत, अनिवार्य वस्तुतः अद्वितीय आकलन करना, आकलित करना (क्रि.) आकलन (सं.)	જરૂરી, અનિવાર્ય અનિવાર્ય અનન્ય, સારરૂપ અનન્ય અંદાજ કાઢવો, આગણન કરવું
escribed circle essential essentially unique estimate estimate	सारभूत, अनिवार्य वस्तुतः अद्वितीय आकलन करना, आकलित करना (क्रि.) आकलन (सं.) आकलन विधि	જરૂરી, અનિવાર્ય અનિવાર્ય અનન્ય, સારરૂપ અનન્ય અંદાજ કાઢવો, આગણન કરવું આનુમાનિક પદ્ધતિ
escribed circle essential essentially unique estimate estimate estimation method Euclidean coordinate	सारभूत, अनिवार्य वस्तुतः अद्वितीय आकलन करना, आकलित करना (क्रि.) आकलन (सं.) आकलन विधि यूक्तिडीय निर्देशांक	જરૂરી, અનિવાર્ય અનિવાર્ય અનન્ય, સારરૂપ અનન્ય અંદાજ કાઢવો, આગણન કરવું આનુમાનિક પદ્ધતિ યુક્લિડીય યામ

Euclidean plane	यूक्लिडीय समतल	યુક્લિડીય સમતલ
Euler's theorem	ऑयलर प्रमेय	ઓઇલરનું પ્રમેય
evaluate	मान निकालना, मूल्यांकन करना	મૂલ્યાંકન કરવું
even	सम	યુગ્મ, બેકી
even curve	सम वक्र	સમવક
even function	सम फलन	યુગ્મ વિધેય
even multiple	सम अपवर्त्य	યુગ્મ અવયવી, યુગ્મ ગુણિત
even number	सम संख्या	યુગ્મ સંખ્યા, બેકી સંખ્યા
even odd symmetry	सम-विषम सममिति	યુગ્મ-અયુગ્મ સંમિતતા
even permutation	सम क्रमचय	યુગ્મ ક્રમયય
event	घटना, अनुवृत्त	ધટના
even term	समपद	યુગ્મપદ
exact	यथातथ, यथार्थ, बिल्कुल ठीक	ચોક્કસ, ચથાર્થ
exact chi-square test	यथातथ काई-वर्ग परिक्षण	યથાર્થ કાઈવર્ગ કસોટી
exact differential	यथातथ अवकल	યથાર્થ વિકલ, યોક્કસ વિકલ
exact equation	यथातथ समीकरण	યથાર્થ સમીકરણ, ચોક્કસ સમીકરણ
example	उदाहर ण	ઉદાહરણ, દાખલો
exchange	विनिमय	વિનિમય
exhaustive event	निश्शेष घटना	નિ:શેષ ધટના
existence axiom	अस्तित्व अभिगृहीत	અસ્તિત્વની પૂર્વધારણા

existence probability (= a priori probability)	अस्तित्व प्रायिकता	અસ્તિત્વની સંભાવના
existence theorem	अस्तित्व प्रमेय	અસ્તિત્વ પ્રમેય
exogenous variable	बाह्य चर	બાહ્ય યલ
expansion	प्रसार, प्रसरण	વિસ્તરણ
expectation function	प्रत्याशा फलन	અપેક્ષા વિધેય
expected frequency	प्रत्याशित बारंबारता	અપેક્ષિત આવૃત્તિ
expected value	प्रत्याशित मान	અપેક્ષિત મૂલ્ય
experiment	प्रयोग	પ્રયોગ
experimental error	प्रायोगिक भूल, प्रायोगिक त्रुटि	પ્રાયોગિક ત્રુટિ, પ્રાયોગિક ભૂલ
explanation	व्याख्या, स्पष्टीकरण	સમજૂતી
explicit equation	स्पष्ट समीकरण	સ્પષ્ટ સમીકરણ
explicit form	स्पष्ट रूप	સ્પષ્ટ સ્વરૂપ
explicit function	स्पष्ट फलन	સ્પષ્ટ વિધેય
explicit solution	स्पष्ट हल	સ્પષ્ટ ઉકેલ
exponent	घातांक	ધાતાંક
exponential curve	चरघातांकी वक्र	ધાતાંકીય વક
exponential density function	चरघातांकी प्रायिकता फलन	ધાતાંકીય ધનતા વિધેય
exponential distribution	चरघातांकी बंटन	ધાતાંકીય વિસ્તરણ
exponential equation	चरघातांकी समीकरण	ધાતાંકીય સમીકરણ
exponential function	चरघातांकी फलन	ધાતાંકીય વિધેય
exponential growth	एक्सपोनेन्टी वृद्धि, चरघातांकी वृद्धि	ધાતાંકીય વૃદ્ધિ

exponential law	चरघातांकी नियम	ધાતાંકીય નિયમ
exponential map	चरघातांकी प्रतिचित्र	ધાતાંકીય આલેખ
-		
exponential series	एक्सपोनेन्टी श्रेणी, चरघातांकी श्रेणी	ધાતાંકીય શ્રેઢી
expression	1. निष्पीडन	અભિવ્યક્તિ
	2. व्यंजक	
	3. मुखाकृति, भावकृति	
extended interval	विस्तरित अंतराल	વિસ્તારિત અંતરાલ
extended real line	वर्धित वास्तविक रेखा	વિસ્તારિત વાસ્તવિકરેખા
extended real number	विस्तरित वास्तविक	વિસ્તારિત વાસ્તવિક
system	संख्या निकाय	સંખ્યાસંહૃતિ
extension of a mapping	प्रतिचित्रण विस्तार	વિધેયનું વિસ્તરણ
exterior angle	बहिष्कोण	બહિષ્ક્રોણ
exterior area	बाह्य क्षेत्र	બાહ્યક્ષેત્ર
exterior point	बाह्य बिंदु	બાહ્યબિંદુ
external	बाह्य	બાહ્ય, બહિર્
extrapolation of trend value	उपनति मान का बहिर्वेशन	વલણ મૂલ્યનું બહિર્વેશન
extrapolation technique	बहिर्वेशन तकनीक	બહિર્વેશન પ્રયુક્તિ
extremal value	चरम मान	યરમ મૂલ્ય
extreme	1. अत्यंत 2. अंत 3. चरम, पराकाष्ठा	યરમ
extreme point	चरम बिंदु	યરમ બિંદુ
extreme point of convex set	अवमुख समुच्चय का चरम बिंदु	બહિર્મુખ ગણનું યરમ બિંદુ

extremum of a function	फलन का चरम मान	વિધેયનું યરમમાન
extremum property	चरम गुणधर्म	યરમમાન ગુણધર્મ

F

face	1. फलक, पार्श्व 2. अंताग्र	ફલક, પૃષ્ઠ, બાજુ
face value	अंकित मूल्य	અંકિતમૂલ્ય
factor	 घटक, उपादान, कारक खंड, गुणनखंड, गुणक 	અવયવ
factor analysis	उपादान विश्लेषण	અવયવ વિશ્લેષણ
factored	खंडित	અવયવિત
factorial	क्रमगुणित	ક્રમગુણિત
factorial design	बहु-उपादानी अभिकल्पना	ક્રમગુણિત રયના
factorization	गुणनखंडन	અવયવીકરણ
factorise	गुणनखंड करना	અવયવ પાડવા
fair game	न्याय्य खेल	તટસ્થ રમત
false	आभासी, मिथ्या, कूट	ખોટું, મિથ્યા
family	 कुटुंब, परिवार कुल, फैमिली 	સંહૃતિ, સમુદાય
family of circles	वृत्त-कुल	વર્તુળ સંહૃતિ, વર્તુળ સમુદાય
family curves	वक्र-कुल	વક સંહૃતિ, વક સમુદાય
family of functions	फलन-परिवार	વિધેય સંહૃતિ, વિધેય સમુદાય

family of lines रेखा-कुल रेખા संहति, रेખा समुद्दाय समुद्दाय facsimile प्रतिकृति प्रतिकृति प्रतिकृति F-distribution F-बंटन F-वितरण मसंगत आधारी हल भणस्त श्रु १९६०	4
F-distribution F-बंटन F-वितरण	4
	4
facilità hagia galution	4
feasible basic solution सुसंगत आधारी हल भूणभूत शड्य ઉडे	· C
feasible solution सुसंगत हल शक्य उडेल	
feed back पुनर्भरण, पुनर्निवेश प्रतिपुष्टि	
Fermat principle फ़र्मा का नियम इर्भानी सिद्धांत	
Fermat's theorem फ़र्मा का प्रमेय इर्भानी प्रभेय	
Fermi-Dirac statistics फर्मी-डिरैक-सांख्यिकी इर्भी-ડीराङ आंडऽ।	ઓ
Fibonacci number फिबोनाशी-संख्या ईीબोनाडी संખ્યા	
Fibonacci series फिबोनाशी श्रेणी ईी બોનાકી શ્રેઢી	
field 1. क्षेत्र 2. क्षेत्रक क्षेत्र, प्रदेश 3. खेत 4. फील्ड	
final velocity अंतिम वेग અંતિમ વેગ	
finite 1. परिमित 2. सांत सांत	
finite basis परिमित आधार सांत आधार	
finite decimal परिमित दशमलव सांत દશાંश	
finite difference परिमित अंतर सांत અंतर, सांत त्रावत, परिभित	અંતર
finite difference method परिमित अंतर विधि सांत अंतर पद्धित	
finite dimensional परिमितविमीय सांत परिभाएि। य	
finite dimensional परिमितविमीय सदिश सांत परिभाएि। य र vector space समष्टि અવકાશ	તિદેશ

finite game	परिमित खेल	સાંત રમત
finite geometry	परिमित ज्यामिति	સાંત ભૂમિતિ
finite intersection	परिमित सर्वनिष्ठ	સાંત છેદ
finite many	परिमितानेक	સાંત સંખ્યામાં
finite Markov chain	परिमित मार्नोव शृंखला	સાંત માર્કીવ શૃંખલા
finiteness proof	परिमितता उपपत्ति	સાંત હોવાની સાબિતી
finite number	परिमित संख्या	સાંત સંખ્યા
finite population	परिमित समष्टि	સાંત સમષ્ટિ, સાંત નિદર્શાવકાશ
finite probability	परिमित प्रायिकता	સાંત સંભાવના
finite series	सांत श्रेणी	સાંત શ્રેઢી
finite set	परिमित समुच्चय	સાંત ગણ
finite velocity	परिमित वेग	સાંત વેગ
finite volume	परिमित आयतन	સાંત કદ, સાંત ધનફળ
fitting	मिलाना, समंजन	અન્વાચોજન
fitting of curve	वक्र समंजन	વકનું અન્વાયોજન
fitting of straight line	सरल रेखा समंजन	સુરેખાનું અન્વાયોજન
fixed point theorem	नियत बिंदु प्रमेय	સ્થિરબિંદુ પ્રમેય
fixed sample	नियत प्रतिदर्श	નિયત નિદર્શ
flight velocity	उड़ान वेग	ઉક્ચન વેગ
floating point arithmetic	चल बिंदु परिकलन	યલબિંદુ અંકગણિત
floating point system	चल बिंदु प्रणाली, चल बिंदु पद्धति	યલબિંદુ પધ્ધતિ
flow chart	प्रवाह-संचित्र	પ્રવાહ આલેખ

flow velocity	प्रवाह-वेग	પ્રવાહ વેગ
fluid dynamics	तरल-गतिकी	દ્રવગતિશાસ્ત્ર
focal	1. नाभीय 2. संनाभि 3. फोकसी	નાભીય
focal chord	नाभीय जीवा	નાભિજીવા
focal distance	नाभीय दूरी	નાભ્યાંતર
focal length	नाभीय लंबाई	નાભિલંબાઈ
focus	1. नाभि 2. फोकस 3. उद्गम केंद्र	નાભિ
foot	1. पद, पाद 2. फुट	પાદ, ફૂટ
foot of perpendicular	लंबपाद	લંબપાદ
force of gravity	गुरुत्व-बल	ગુરુત્વબળ
forecasting	पूर्वानुमान	પૂર્વાનુમાન, આગાઠી
formula	सूत्र	સ્ત્ર
formulate	सूत्रण	રચના કરવી
formulation	 संरूपण 2. संरूप सूत्रण 	સુત્રીકરણ, રયના
forward difference	अग्रांतर	અગ્રાંતર
forward interpolation	अग्र अंतर्वेशन	અગ્ર અંતર્વેશન
foundation of mathematics	गणित का मूलाधार	ગણિતની બુનિયાદ, ગણિતનો પાયો
Fourier's analysis	फूरिये-विश्लेषण	કૂરીયર-વિશ્લેષણ
3	2	,
Fourier's series	फूरिये श्रेणी	્ ફ્રરીયર-શ્રેઢી

fraction	भिन्न	અપૂર્ણાંક, ખંડ
fractional coordinate	भिन्नात्मक निर्देशांक	અપૂર્ણીક થામ
fractional number	भिन्नात्मक संख्या	અપૂર્ણીક સંખ્યા
fractional programming	भिन्नात्मक क्रमादेशन	અપૂર્ણાંક આયોજન
free path	मुक्त पथ	મુક્ત પથ
free vector	मुक्त सदिश, मुक्त वेक्टर	મુક્ત સદિશ
frequency	1. आवृत्ति 2. बारंबारता	આવૃત્તિ
frequency column	बारंबारता स्तंभ	આવૃત્તિ સ્તંભ
frequency curve	बारंबारता वक्र, आवृत्ति वक्र	આવૃત્તિ વક
frequency distribution	बारंबारता-बंटन	આવૃત્તિ વિતરણ
frequency histogram	बारंबारता आयतचित्र	આવૃત્તિ સ્તંભાલેખ
frequency of occurrence	घटना-बारंबारता	ઉદભવની આવૃત્તિ
frequency polygon	बारंबारता-बहुभुज	આવૃત્તિ બહુકોણ
frequency table	बारंबारता-सारणी	આવૃત્તિ કોષ્ટક
frustum	छिन्नक	સમખંડ
frustum of a pyramid	पिरामिड का छिन्नक	પિરામિડનો સમખંડ
frustum of a sphere	गोले का छिन्नक	ગોલકનો સમખંડ
full expansion	पूर्ण प्रसार	પૂર્ણ વિસ્તરણ
function	 प्रकार्य फलन, फंक्शन अभिलक्षक (समूह) 	વિધેય
functional analysis	फलन विश्लेषण	વિધેયક વિશ્લેષણ
fundamental	मूल, मौलिक	મૂળભૂત

fundamental theorem मूल प्रमेय भूणसूत प्रभेथ fundamental theorem of बीजगणित का मूल प्रमेय બીજગણિतनुं भूणसूत algebra प्रभेथ

\mathbf{G}

galaxy	गैलेक्सी, आकाश-गंगा	આકાશગંગા
Galois field	गाल्वा क्षेत्र	ગાલ્વા ક્ષેત્ર
Galois group	गाल्वा समूह	ગાલ્વા સમૂહ
gambler's ruin	जुआरी का वित्तनाश	જુગારીની બરબાદી
game and move	खेल और चाल	રમત અને યાલ
game of chance	संयोग का खेल	સંયોગની રમત
game of dice	पाशक क्रीड़ा, पासे का खेल	પાસાની રમત
games theory	खेल सिद्धांत	રમત સિદ્ધાંત
games with perfect recall	पूर्ण स्मरण वाले खेल	પૂર્ણસ્મરણ-૨મત
game value	खेल मान	રમત-માન
gamma function	गामा-फलन	ગામા વિધેય
Gauss-Argand plane	गाउस-आरगाँ समतल	ગૉસ-આરગાં સમતલ
Gaussian curve	गाउस-वक्र	ગૉસ-વક્ર
Gaussian elimination	गाउसीय निराकरण	ગૉસની પધ્ધતિથી લોપ
Gaussian plane	गाउस-समतल	ગૉસ સમતલ
Gauss-Jordan reduction	गाउस-जोरदाँ समानयन	ગૉસ-જૉર્ડન સંક્ષેપણ

general case	व्यापक स्थिति	વ્યાપક સ્થિતિ
general convergence theorem	व्यापक अभिसरण प्रमेय	અભિસારનું વ્યાપક પ્રમેય
general equation	व्यापक समीकरण	વ્યાપક સમીકરણ
general factor	व्यापक उपादान	સામાન્ય અવયવ
general form	सामान्य रूप, व्यापक रूप	વ્યાપક સ્વરૂપ, સામાન્ય સ્વરૂપ
general formula	सामान्य सूत्र	વ્યાપક સૂત્ર
general game	व्यापक खेल	વ્યાપક રમત
general inference	सामान्य अनुमान	સામાન્ય અનુમાનિત તારણ
general integral	व्यापक समाकल	વ્યાપક સંકલ
generalization	व्यापकीकरण	વ્યાપકીકરણ, સામાન્યીકરણ
generalised associative law	व्यापकीकृत साहचर्य नियम	જૂથનો વ્યાપક નિયમ
generalised continuum hypothesis	व्यापकीकृत सांतत्यक परिकल्पना	સાતત્યકનો વ્યાપક અધિતર્ક
generalised convex		
function	ट्यापकीकृत अवमुख फलन	વ્યાપક બહિર્મુખ વિધેય
	फलन	વ્યાપક બહિર્મુખ વિધેય વ્યાપક યામ
function	फलन	v
function generalised coordinates generalised eigen value	फलन व्यापकीकृत निर्देशांक व्यापकीकृत आइगन मान समस्या	વ્યાપક યામ વ્યાપકીકૃત લાક્ષણિક

generalised indefinite integral	ट्यापकीकृत अनिश्चित समाकल	વ્યાપકીકૃત અનિયત સંકલ
generalised integral	व्यापकीकृत समाकल	વ્યાપક્રીકૃત સંકલ
generalised linear programming problem	व्यापकीकृत रैखिक प्रोग्रामन समस्या	વ્યાપક સુરેખ આયોજન સમસ્યા
general linear equation solver	व्यापक रैखिक समीकरण साधित्र	વ્યાપક સુરેખ સમીકરણ ઉકેલક
general linear group	व्यापक रैखिक समूह	વ્યાપક સુરેખ સમૂહ
general purpose computer	व्यापक प्रयोजन अभिकलित्र	સામાન્ય હેતુ સંગણક
general solution	ट्यापक हल	વ્યાપક ઉકેલ
general term	व्यापक पद	વ્યાપક પદ, સામાન્ય પદ
general theory of relativity	व्यापक सापेक्षवाद, आपेक्षिकता का व्यापक सिद्धांत	વ્યાપક સાપેક્ષવાદ, સાપેક્ષવાદનો વ્યાપક સિદ્ધાંત
generating function	जनक फलन	જનક વિધેય, સર્જક વિધેય
generating line	जनक रेखा	સર્જકરેખા, જનકરેખા
generating routine	जनक नेमका	જનક પરિપાટી, સર્જક પરિપાટી
generating set	जनक समुच्चय	જનક ગણ, સર્જક ગણ
generation	1. पीढ़ी 2. उत्पादन 3. जनन	સર્જન, પેઢી
generator	1. जनक 2. जिनत्र	જનક, સર્જક

generic name	वंश-नाम, वर्ग-नाम, जातिगत नाम	વર્ગનામ, વંશનામ
genus of surface	पृष्ठ-वंशांक	પૃષ્ઠ વંશાંક
geodesic	अल्पान्तरी, जियोडेसिक	ભૂરેખા
geometrical	ज्यामितीय	ભૌમિતિક
geometrical construction	ज्यामितीय रचना	ભૌમિતિક રચના
geometrical mean	गुणोत्तर माध्य	ગુણોત્તર મધ્યક
geometrical multiplicity	ज्यामितीय बहुगुणता	ભૌમિતિક બઠ્ઠગુણિતા
geometrical probability	गुणोत्तर प्रायिकता	ભૌમિતિક સંભાવના
geometrical progression	गुणोत्तर श्रेढ़ी	સમગુણોત્તર શ્રેણી
geometrical series	गुणोत्तर श्रेणी	સમગુણોત્તર શ્રેઢી
geometrical shape	ज्यामितीय आकृति	ભૌમિતિક આકાર
geometrico arithmetic series	गुणोत्तर-समांतरीय श्रेणी	સમગુણોત્તરીય - સમાંતર શ્રેઢી
geometry	ज्यामिति, रेखागणित	ભૂમિતિ
global maximum	सार्वत्रिक अधिकतम	સાર્વત્રિક મહત્તમ
global minimising property	सार्वत्रिक अल्पतमक गुणधर्म	સાર્વત્રિક ન્યૂનતમતાનો ગુણધર્મ
global minimum	सार्वत्रिक न्यूनतम	સાર્વત્રિક ન્યૂનતમ
global optimum	सार्वत्रिक इष्टतम	સાર્વત્રિક ઇષ્ટતમ
global property	सावंत्रिक गुणधर्म	સાર્વત્રિક ગુણધર્મ
global saddle point	सार्वत्रिक पल्याण बिंदु	સાર્વત્રિક જીનબિંદુ
goodness of fit	समंजन-सुष्ठुता	શ્રેષ્ઠ અન્વાયોજન
grade correlation	कोटि-सहसंबंध	કોટિ - સહસંબંધ

वर्गीकृत आंकड़े	કોટિકૃત માહિતી
प्रवणता, ग्रेडिएन्ट	ઢળાવ, ગ્રેડિયન્ટ
प्रवणता-घनत्व	ઢળાવ - ધનતા
रेखा की प्रवणता	રેખાનો ઢળાવ
वेग-प्रवणता	વેગ ઢળાવ
प्रवणता सदिश	ઢળાવ સદિશ
प्रवणता वेग	ઢળાવવેગ
 कोटि निर्धारण श्रेणीयन, श्रेणीकरण तल संतुलन 	કોટ્યાંકન, કોટિનિર્ધારણ
श्रेणीयन विश्लेषण	કોટ્યાંકન વિશ્લેષણ
ग्राम	ગ્રામ
ग्राम सारणिक	ગ્રામ-નિશ્ચાયક
ग्राम- शिमट लाम्बिकीकरण प्रक्रम	ગ્રામ - શ્મિટ લાંબિકીકરણ પ્રક્રિયા
महामाध्य	મહામધ્યક
सर्वयोग	એકંદર સરવાળો
ग्राफ, आलेख, लेखाचित्र	ગ્રાફ, આરેખ, આલેખ
आलेखी	આલેખી
आलेखी, ग्राफी	આલેખીય
आलेखी परिकलन	આલેખીય ગણતરી
ग्राफी रचना, आलेखी रचना	આલેખીય રયના
आलेखीय समाकलन	આલેખીય સંકલન
	प्रवणता, ग्रेडिएन्ट प्रवणता-घनत्व रेखा की प्रवणता वेग-प्रवणता प्रवणता सदिश प्रवणता वेग 1. कोटि निर्धारण 2. श्रेणीयन, श्रेणीकरण 3. तल संतुलन श्रेणीयन विश्लेषण ग्राम ग्राम सारणिक ग्राम- श्मिट लाम्बिकीकरण प्रक्रम महामाध्य सर्वयोग ग्राफ, आलेख, लेखाचित्र आलेखी आलेखी, ग्राफी आलेखी परिकलन ग्राफी रचना, आलेखी रचना

graphical interpolation	आलेखीय अंतर्वेशन	આલેખીય અંતર્વેશન
graphical method	ग्राफी विधि	આલેખીય પદ્ધતિ
graphical representation	आलेखी निरूपण, ग्राफी निरूपण	આલેખીય નિરૂપણ
graphic expression	आलेखी व्यंजन, आलेखी अभिव्यक्ति	આલેખી અભિવ્યક્તિ
graph paper	ग्राफ-पेपर, वर्गाकित कागज, ग्राफ-पत्र	આલેખ-પત્ર, ગ્રાફ પેપર
gravitation	गुरुत्वाकर्षण, गुरुत्व	ગુરુત્વાકર્ષણ
gravitational accelaration	गुरुत्वीय त्वरण	ગુરુત્વપ્રવેગ
gravitational attraction	गुरुत्वाकर्षण, गुरुत्वीय आकर्षण	ગુરુત્વાકર્ષણ
gravitational constant	गुरुत्वीय स्थिरांक	ગુરુત્વીય અયળાંક
gravitational curvature	गुरुत्वीय वक्रता	ગુરુત્વીય વક્રતા
gravitational force	गुरुत्वीय बल	ગુરુત્વાકર્ષણ બળ
gravitational pull	गुरुत्वीय कर्षण	ગુરુત્વીય કર્ષણ
gravity	गुरुत्व	ગુરુત્વ
great bear	सप्तर्षि	સપ્તર્ષિ
great circle	बृहत् वृत्त	ગુરુવૃત્ત
great - circle plane	बृहत् वृत्त-तल	ગુરુવૃત્ત તલ
great circle route	बृहत् वृत्त-मार्ग	ગુરુવૃત્ત માર્ગ
greatest common measure	महत्तम समापवर्तक	મહત્તમ સામાન્ય માપ
greatest element	महत्तम अवयव	અધિકતમ ઘટક
greatest lower bound	महत्तम निम्न परिबंध	મહત્તમ અધ:સીમા

great number	बृहत् संख्या	વિશાળ સંખ્યા
great triangle	बृहत् त्रिभुज	બૃહૃદ ત્રિકોણ
Gregorian calendar	ग्रेगोरी कैलेन्डर	ગ્રેગરીય કેલેન્ડર
Gregorian correction	ग्रेगोरी संशोधन	ગ્રેગરીય સુધારો
Gregory formula	ग्रेगोरी सूत्र	ગ્રેગરી સૂત્ર
Gregory - Newton formula	ग्रेगोरी-न्यूटन सूत्र	ગ્રેગરી - ન્યુટન સૂત્ર
Gregory series	ग्रेगोरी श्रेणी	ગ્રેગરી શ્રેઢી
gross	सकल, कुल (वि.) ग्रोस (सं.)	કુલ, એકંદર
gross correlation	सकल सहसंबंध	કુલ સહસંબંધ
gross error	सकल त्रुटि	ફુલ ત્રુટિ
gross income	सकल आय	કુલ આવક, એકંદર આવક
group	1. वर्ग, समूह 2. संघ	સમૂહ, વર્ગ
group automorphism	समूह-स्वाकारिकता	સમૂહની સ્વરૂપતા
group axiom	समूह अभिगृहीत	સમૂહની પૂર્વધારણા
group control	समूह नियंत्रण	વર્ગ નિયંત્રણ
grouped series	समूहित श्रेणी	વર્ગિત શ્રેઢી
group of symmetries	सममितियों का समूह	સંમિતિ સમૂહ
group of transformation	रूपांतरण-समूह	પરિવર્તનોનો સમૂહ
groupoid	समूहाभ	સમુહાભ
group theoretical assumption	समूह सैद्धांतिक कल्पना	સમૂહશાસ્ત્રની ધારણા
group theory	समूह सिद्धांत	સમૂહશાસ્ત્ર

growth	वृद्धि	વૃદ્ધિ
growth formula	वृद्धि सूत्र	વૃદ્ધિ–સૂત્ર
growth rate	वृद्धि-दर	વૃદ્ધિ–દ૨
g-statistic	g-प्रतिदर्शज	g–આંકડાઓ
guessed average	अनुमानित माध्य	ધારિત સરેરાશ

\mathbf{H}

half adder	अर्ध योजक	અર્ધ – ઉમેરક
half open interval	अर्धविवृत अंतराल	અર્ધ - વિવૃત અંતરાલ
half space	अर्ध समष्टि	અર્ધાવકાશ
Hamilton Cayley Theorem	हैमिल्टन केली प्रमेय	હેમિલ્ટન - કેલી પ્રમેય
Hamiltonian operator	हैमिल्टनी प्रचालक	ફેમિલ્ટોનીય કારક
Hamilton's quaternion algebra	हैमिल्टन की चतुष्टयी बीजावली	હેમિલ્ટનનું યતુષ્ટથી બીજગણિત
harmonic	 संनादी प्रसंवादी, हार्मोनिक हरात्मक 	સ્વરિત, પ્રસંવાદી, હરાત્મક
harmonic envelope	हरात्मक अन्वालोप	સ્વરિત પરિસ્પર્શક, હરાત્મક પરિસ્પર્શક
harmonic mean	हरात्मक माध्य	સ્વરિત મધ્યક, હરાત્મક મધ્યક
harmonic progression	हरात्मक श्रेढ़ी	સ્વરિત શ્રેણી, હરાત્મક શ્રેણી

harmonics	प्रसंवादी विश्लेषण,	પ્રસંવાદિતાશાસ્ત્ર,
	गुणावृत्ति	હરાત્મકતાશાસ્ત્ર, સ્વરિતતાશાસ્ત્ર
harmonic series	हरात्मक श्रेणी	સ્વરિત શ્રેઢી, હરાત્મક શ્રેઢી
height	ऊंचाई, उच्चता, तुंगता	ઊંચાઈ
hemisphere	गोलार्ध, अर्धगोला	ગોળાર્ધ, અર્ધ – ગોલક
hemispherical	अर्धगोल	અર્ધ–ગોલીય
hemispherical projection	अर्धगोल प्रक्षेप	અર્ધ-ગોલીય પ્રક્ષેપ
heptagon	सप्तभुज	સપ્તકોણ
Hermitian conjugate operator	हर्मिटी संयुग्मी संकारक	હર્મિશીય અનુબધ્ધકારક
Hermitian form	हर्मिटी समघात	હર્મિશીય સ્વરૂપ
Hermitian matrix	हर्मिटी आव्यूह	હર્મિશીય શ્રેણિક
Hermitian operator	हर्मिटी संकारक	હર્મિશીય કારક
Hermitian product	हर्मिटी गुणनफल	હર્મિશીય ગુણાકાર
Hermitian semigroup	हर्मिटी सामिसमूह	હર્મિશીય અધસમૂહ
Hermitian space	हर्मिटी समष्टि	હર્મિશીય અવકાશ
Hermitian transformation	हर्मिटी रूपांतरण	હર્મિશીય રૂપાંતરણ
Hess diagram	हेस आरेख	હેઝ આકૃતિ
Hessian matrix	हेसियन आव्यूह	હેઝ શ્રેણિક
Hessian of function	फलन का हेसियन	વિધેયનું ફેઝિયન
heterogeneity test	विषमांगता परीक्षण	વિષમાંગતા કસોટી

heterogeneous	 विषमांग, विषमांगी विजातीय 	વિષમાંગી, વિષમ પરિમાણી
heterogeneous data	विषमजातीय आंकड़े	વિષમાંગ માહિતી
heterogeneous population	विषमांगी जनसंख्या	વિષમાંગ સમષ્ટિ
heuristic	स्वानुभाविक	સ્વાનુભાવિક
heuristically	स्वानुभाविकतः	સ્વાનુભાવિકત:
hexagon	षड्भुज	ષટ્કોણ
hexahedron	षट्फलक	ષટ્ફલક
hierarchial subdivision	पदानुक्रमिक उपविभाग	પદાનુક્રમિક ઉપવિભાજન
hierarchy	1. पदानुक्रम 2. उच्चोच्च परंपरा	પદાનુક્રમ, ઉચ્ચોચ્ય
high birth rate	उच्च जन्म-दर	ઉચ્ચ જન્મદર
high death rate	उच्च मृत्यु-दर	ઉચ્ચ મૃત્યુદર
higher - age – group	उच्चतर आयु-वर्ग	ઉચ્ચતર વય – જૂથ
higher order	उच्चतर कोटि	ઉચ્ચતર કક્ષા
highest order	उच्चतम कोटि	ઉચ્ચતમ કક્ષા
Hilbert cube	हिल्बर्ट घन	હિલ્બર્ટ ધન
Hilbert space	हिल्बर्ट समष्टि	હિલ્બર્ટ અવકાશ
H-invariant	H-निश्चर	H–નિશ્ચલ
historigram	कालिक चित्र	સમયાલેખ
hollow cone	खोखला शंकु	પોકળ શંકુ
homeomorphism	1. समप्रायरूपता 2. तद्वता	તદ્દરૂપતા

homogeneity	1. समांगता 2. समघातता	સમપરિમાણીયતા, સમાંગતા
homogeneous	 समांग, समांगी सजातीय समघात, समभाव 	સમપરિમાણ, સમધાત, સમાંગ
homogeneous data	सजातीय आंकड़े	સમપરિમાણીય માહિતી
homogeneous difference equation	समघात अंतर समीकरण	સમપરિમાણીય અંતર સમીકરણ
homomorphism	समाकारिता	સમરૂપતા
horizontal	क्षैतिज	ક્ષૈતિજ, સમક્ષિતિજ
horizontal plane	क्षैतिज समतल	ક્ષૈતિજ સમતલ, સમક્ષિતિજ તલ
hour	घंटा	કલાક, હોરા
hydrodynamic	द्रवगतिकीय	દ્રવગતિકીય
hydrodynamics	द्रवगतिविज्ञान, द्रवगतिकी, हाइड्रोडाइनैमिक्स	દ્રવગતિશાસ્ત્ર
hydromechanics	द्वबलविज्ञान, हाइड्रोमेकेनिक्स	દ્રવયંત્રશાસ્ત્ર
hydrostatic	द्रवस्थैतिक	<u> </u> વ્રત્યથૈતિકીય
hydrostatic balance	उत्पलावन तुला	દ્રવસ્થૈતિકીય સંતુલન
hydrostatics	द्रवस्थिति विज्ञान, द्रवस्थैतिकी	દ્રવસ્થિતિશાસ્ત્ર
hyperbola	अतिपरवलय, हाइपरबोला	અતિવલય
hyperboloid	अतिपरवलयज, हाइपरबोलाइड	અતિવલયજ

hyperboloid of one	एकपृष्ठी अतिपरवलयज	એકપૃષ્ઠીય અતિવલયજ
sheet		
hyperboloid of revolution	परिक्रमण-अतिपरवलयज	પરિક્રામિક અતિવલયજ
hyperboloid of two sheets	द्विपृष्ठी अतिपरवलयज	દ્વિપૃષ્ઠીય અતિવલયજ
hypergeometric distribution	हाइपरज्यामेट्रिक बंटन	અધિભૌમિતિક વિતરણ
hypergeometric series	हाइपरज्यामेट्रिक श्रेणी	અતિગુણોત્તર શ્રેઢી
hyperplane	ऊनविम समतल, अधिसमतल	અધિસમતલ, અધિતલ
hypersphere	अधिगोलक, ऊनविम गोलक	અધિગોલક
hyper surface	अधिपृष्ठ, ऊनविम पृष्ठ	અધિપૃષ્ઠ
hypotenuse	कर्ण	કર્ણ
hypothesis	परिकल्पना	અધિતર્ક, પક્ષ

I

ideal basis	गुणजावली आधार	ઇષ્ટ આધાર, આદર્શ
		આધાર
ideal fluid	आदर्श तरल	આદર્શ તરલ
ideal gas	आदर्श गैस	આદર્શ વાયુ
identical eigen value	अभिन्न आइगन मान	સમાન આઈગન મૂલ્ય,
		સમાન લાક્ષણિક મૂલ્ય
identically equal	सर्वथासम	સર્વાગસમ

Identity	 तत्समक सर्वसमिका, सर्वसमता व्यष्टित्व 	નિત્યસમ
identity element	तत्समक अवयव	તટસ્થ ઘટક, એકમ ઘટક
identity function	तत्समक फलन	એકમ વિધેય, તદેવ વિધેય
identity homomorphism	तत्समक समाकारिता	એકમ સમરૂપતા
identity map	तत्समक प्रतिचित्र	એકમ આલેખન
identity mapping	तत्समक प्रतिचित्रण	એકમ આલેખન
identity matrix	तत्समक आव्यूह	એકમ શ્રેણિક
identity of a group	समूह का तत्समक	સમૂઠનો એકમ ઘટક
identity of a ring	वलय का तत्समक	મંડળનો તટસ્થ ઘટક
identity operator	तत्समक संकारक	એકમ કારક
identity period	सर्वसमिका आवर्त	1. એકમ આવર્તમાન 2. એકમ અવધિ
identity permutation	तत्समक क्रमचय	એકમ ક્રમચય
identity relation	तत्समक संबंध	એકમ સંબંધ
identity transformation	तत्समक रूपांतरण	તદેવ રૂપાંતરણ
if and only if	यदि और केवल यदि	તો અને તો જ
if - then' computer	'यदि-तदा' अभिकलित्र	જો - તો (સંગણક)
ill condition	कुप्रतिबंध	વિપથગામી
ill-conditioned equation	कुप्रतिबंधित समीकरण	વિપથગામી સમીકરણ
ill-conditioned matrix	कुप्रतिबंधित आव्यूह	વિપથગામી શ્રેણિક
ill-conditioned polynomial	कुप्रतिबंधित बहुपद	વિપથગામી બહુપદી

ill-conditioned system	कुप्रतिबंधित निकाय	વિપથગામી સંહૃતિ
Illogical	उ तर्कविरुद् ध	તર્કરહિત, તર્કહીન, અતાર્કિક
Illustrate	उदारहण के साथ समझाना	ઉદાહરણ આપવું
Illustration	 उदाहरण, दृष्टांत चित्र, निदर्श-चित्र 	ઉદાહરણ
image of a set	समुच्चय का प्रतिबिंब	ગણનું પ્રતિબિંબ
image of a subset	उपसमुच्चय का प्रतिबिंब	ઉપગણનું પ્રતિબિંબ
image of point	बिन्दु-प्रतिबिंब	બિંદુનું પ્રતિબિંબ
image set	प्रतिबिंब समुच्चय	પ્રતિબિંબ ગણ, વિધેયનો વિસ્તાર
Imaginary	 कल्पित, काल्पिनक अधिकल्पित 	કાલ્પનિક
imaginary angle	अधिकल्पित कोण	કાલ્પનિક કોણ
imaginary circle	अधिकल्पित वृत्त	કાલ્પનિક વર્તુળ
imaginary circular points	अधिकल्पित वृत्तीय बिंदु	કાલ્પનિક વૃતીયબિંદુ
imaginary coefficient	अधिकल्पित गुणांक	કાલ્પનિક સહગુણક
imaginary coordinate	अधिकल्पित निर्देशांक	કાલ્પનિક યામ
imaginary homothetic	अधिकल्पित समस्थित	કાલ્પનિક સમસ્થિત
imaginary intersection	अधिकल्पित प्रतिच्छेद	કાલ્પનિક છેદ
imaginary line	अधिकल्पित रेखा	કાલ્પનિક રેખા
imaginary number	अधिकल्पित संख्या	કાલ્પનિક સંખ્યા
imaginary point	अधिकल्पित बिंदु	કાલ્પનિક બિંદુ

imaginary root	अधिकल्पित मूल	કાલ્પનિક બીજ, કાલ્પનિક મૂળ
imaginary rotation	अधिकल्पित घूर्णन	કાલ્પનિક પરિભ્રમણ
imaginary unit	अधिकल्पित एकक	કાલ્પનિક એકમ
imbedding	अंतः स्थिति, अंतः स्थापन	અંતઃસ્થાપન, અંતર્ગત એકરૂપતા
impedance matrix	प्रतिबाधा आव्यूह	પ્રતિબાધ શ્રેણિક, વિધ્નકર્તા શ્રેણિક
implicit	अस्पष्ट	ગૂઢ
implicit function	अस्पष्ट फलन	ગૂઢ વિધેય
implicit integration formula	अस्पष्ट समाकलन सूत्र	ગૂઢ સંકલન સૂત્ર
improbable	अप्रायिक	અસંભવી
improper	1. विषम 2. अनुचित	અનુચિત, અયોગ્ય
improper division	अनुचित विभाजन	અનુચિત વિભાજન, અનુચિત ભાગાકાર
improper double integral (= infinite double integral)	अनंत द्विक समाकल	અનુચિત દ્વિસંકલ
improper factor	विषम गुणनखंड	અનુચિત અવયવ, અયોગ્ય અવયવ
improper fraction	विषम भिन्न	અનુચિત અપૂર્ણાંક, અશુધ્ધ અપૂર્ણાંક
improper maximum	अनुचित उच्चतम	અનુચિત મહત્તમ, અનુચિત અધિકતમ
improper minimum	अनुचित निम्नतम	અનુચિત લધુતમ, અનુચિત ન્યૂનતમ

improper rotation	व्यामिश्र घूर्णन	અનુચિત પરિભ્રમણ
improvement matrix	सुधारक आव्यूह	પરિષ્કૃત શ્રેણિક
impulse	आवेग	પ્રધાત
impulsive force	आवेगी बल	પ્રધાતી બળ
impulsive pressure	आवेगी दाब	પ્રધાતી દબાણ
impulsive tension	आवेगी तनाव	પ્રધાતી તાણ
impulsive wrench	आवेगी रिंच	પ્રધાતી આમળ
imputed cost	आरोपित लागत	આરોપિત પડતર
inadequacy	अपर्याप्तता	અપર્થાપ્તતા
incident wave	आपतित तरंग	આપાત તરંગ
inclination of a vector	सदिश की आनति	સદિશનું નમન
inclination of orbit	कक्षा की आनति	કક્ષાનું નમન
incline	आनति, नति	નમન
inclined	आनत, झुका हुआ, नत	નમિત, નત
inclined plane	आनत समतल	નમિત સમતલ, નત
		સમતલ
included	अंतर्गत, अंतर्विष्ट	સમાવિષ્ટ
inclusion	1. अंतर्वेश, अंतर्वेशन, अंतर्विष्ट	સમાવેશ
	2. समावेशन 3. आविष्टि	
incomplete gamma function	अपूर्ण गामा-फलन	અપૂર્ણ ગામા - વિધેય
inconsistency	असंगतता	વિસંગતતા
inconsistent	असंगत, विरोधी	વિસંગત
inconsistent statistic	असंगत प्रतिदर्शज	વિસંગત આંકડા

inconsistent system	असंगत निकाय	વિસંગત સંહૃતિ
incorrect	अशुद्ध, गलत	અયથાર્થ
incorrect decision	गलत निर्णय	અયથાર્થ નિર્ણય
increase	वृद्धि	વૃદ્ધિ
increasing function	वर्धमान फलन	વધતું વિધેય
increment	वृद्धि	વૃદ્ધિ, વધારો
indefinite	अनिश्चित	અનિયત
indefinite form	अनिश्चित रूप	અનિયત સ્વરૂપ
indefinite integral	अनिश्चित समाकल	અનિયત સંકલ
indefinite matrix	अनिश्चित आव्यूह	અનિયત શ્રેણિક
indefinite quadratic form	अनिश्चित द्विधाती समघात	અનિયત દ્વિધાતી સ્વરૂપ
independence	स्वातंत्र्य	સ્વતંત્રતા, સ્વાયત્તતા
independent event	स्वतंत्र घटना	નિરપેક્ષ ધટના, સ્વતંત્ર ધટના
independent function	स्वतंत्र फलन	નિરપેક્ષ વિધેય
independent random variable	स्वतंत्र यादृच्छिक चर	નિરપેક્ષ યાદચ્છિક યલ
independent variable	स्वतंत्र चर	નિરપેક્ષ યલ, સ્વતંત્ર યલ
independent variate	स्वतंत्र विचर	નિરપેક્ષ વિયલ, સ્વતંત્ર વિયલ
indeterminacy	अनिर्धार्यता	અનિશ્ચિતતા
indeterminate	 अनिर्धारित, अनिर्धार्य अनिश्चित अपरिमित 	અનિશ્ચિત

indeterminate equation	अनिर्धार्य समीकरण	અનિશ્ચિત સમીકરણ
indeterminate form	अनिर्धारित रूप, अनिर्धार्य रूप	અનિશ્ચિત સ્વરૂપ
index	 घातांक 2. सूचक सूचकांक निर्देशक, सूचक (वि.) 	સૂચકાંક, ધાતાંક
indexed by a set	समुच्चय से सूचित	ગણ દ્વારા સૂચકાંકિત
indexed family	सूचित परिवार	સૂચકાંકિત સમુદાથ
index number	सूचकांक	સૂચકાંક
index of subgroup	उपसमूह का सूचकांक	ઉપસમુહનો સૂચકાંક
index set	सूचक समुच्चय	સૂચક ગણ
indicatrix	द्योतिका	નિર્દેશિકા, વકનિર્દેશ
indicial equation	घातांकी समीकरण	ધાતાંકીય સમીકરણ
indifference curve	उदासीनता वक्र	નિ:સ્પૃહ વક
indirect differentiation	परोक्ष अवकलन	પરોક્ષ વિકલન
indirect proof	परोक्ष प्रमाण	પરોક્ષ સાબિતી
indivisible	अभाज्य	અભાજ્ય
induction	आगमन, प्रेरण, विप्रेरण	અનુમાન
inductive	आगमनिक	અનુમાનિત
inductive assumption	आगमनिक कल्पना	અનુમાનિત પક્ષ, અનુમાનિત ધારણા
inductive definition	आगमनिक परिभाषा	અનુમાનિત વ્યાખ્યા
inductive inference	आगमनिक अनुमान	અનુમાનિત
inequality	असमता, असमिका	અસમતા

inequality constraint	असमता प्रतिबंध	અસમતા પ્રતિબંધ
inequation	असमिका	અસમિકા
inertia	जड़त्व	જડત્વ
inrtia force	जइत्व बल	જડત્વબળ
inertial	जइत्वीय	જડત્વીય
inexact differential	अयथार्थ अवकल	યથાર્થેતર વિકલ
inflexion points	नतिपरिवर्तन बिंदु	નતિ બિંદુઓ, પરિવૃત્તિ બિંદુઓ
infimimum	निम्नक, महत्तम निम्न परिबंध	અધિકતમ અધ:સીમા
infinite	अनंत, अपरिमित	અનંત
infinite dimensional	अनंतविम	અનંત પરિમાણીય
infinite dimensional vector space	अनंतविम सदिश समष्टि	અનંત પરિમાણીય સદિશ અવકાશ
	अनंतविम सदिश समष्टि अपरिमित खेल	•
vector space		અવકાશ
vector space infinite game	अपरिमित खेल	અવકાશ અનંત રમત
vector space infinite game infinite group	अपरिमित खेल अनंत समूह	અવકાશ અનંત રમત અનંત સમૂહ
vector space infinite game infinite group infinite integral	अपरिमित खेल अनंत समूह अनंत समाकल	અવકાશ અનંત રમત અનંત સમૂહ અનંત સંકલ
vector space infinite game infinite group infinite integral infinite population	अपरिमित खेल अनंत समूह अनंत समाकल अपरिमित समष्टि	અવકાશ અનંત રમત અનંત સમૂહ અનંત સંકલ અનંત સમષ્ટિ
vector space infinite game infinite group infinite integral infinite population infinite series	अपरिमित खेल अनंत समूह अनंत समाकल अपरिमित समष्टि अनंत श्रेणी	અવકાશ અનંત રમત અનંત સમૂહ અનંત સંકલ અનંત સમષ્ટિ અનંત શ્રેઢી
vector space infinite game infinite group infinite integral infinite population infinite series infinite set	अपरिमित खेल अनंत समूह अनंत समाकल अपरिमित समष्टि अनंत श्रेणी अनंत समुच्चय	અવકાશ અનંત રમત અનંત સમૂહ અનંત સંકલ અનંત સમષ્ટિ અનંત શ્રેઢી અનંત ગણ અનંત સુક્ષ્મ,

		_
infinities	अनंत, अनंतियाँ	અનંતતાઓ
infinity	अनंत, अनंती	અનંત, અનંતતા
inflation factor	स्फीति गुणक	કુગાવાનું પરિબળ
inflectional tangent	नतिपरिवर्ती स्पर्शरेखा	પરિવૃત્તીય સ્પર્શક
inflectional focusing	नतिपरिवर्ती फोकसन	પરિવૃત્તીય કેન્દ્રીકરણ
inflexion	नति परिवर्तन	નતિ
"inf" of a function	फलन का निम्नक	વિધેયની અધિકતમ અધ:સીમા
information matrix	अवगम आव्यूह	માહિતી શ્રેણિક
information processing	सूचना संसाधन	માહિતી પ્રક્રિયા
information science	सूचना विज्ञान	માહિતી વિજ્ઞાન
inhomogeneous	1. असमांगी 2. असमघाती	અસમાંગ, અસમધાતી
inhomogeneous equation	असमघाती समीकरण	અસમાંગ સમીકરણ, અસમધાતી સમીકરણ
inhomogeneous system	असमघात निकाय	અસમાંગ સંહૃતિ, અસમધાતી સંહૃતિ
initial	आदि, आरंभिक, प्रारंभिक	પ્રારંભિક
initial condition	प्रारंभिक स्थिति, प्रारंभिक प्रतिबंध	પ્રારંભિક શરત
initial line	प्रारंभिक रेखा	પ્રારંભિક રેખા, ધ્રુવાક્ષ
initial point	प्रारंभिक बिंदु	પ્રારંભિક બિંદુ
initial solution	प्रारंभिक हल	પ્રારંભિક ઉકેલ
initial velocity	प्रारंभिक वेग	પ્રારંભિક વેગ
injective map	एकैकी प्रतिचित्र	એક - એક વિધેય

injective mapping	एकैकी प्रतिचित्रण	એક - એક આલેખન, એક - એક વિધેય
inner multiplication	आंतर गुणन	અંત:ગુણન
inner point	आंतरिक बिंदु	અંત:બિંદુ
inner product	आंतर गुणनफल	અંત:ગુણનફળ
input	निवेश (सं.), निविष्ट (वि.)	નિવેશ
input data	निविष्ट आंकड़े	નિવેશ માહિતી
input gate	निवेश द्वार	નિવેશ દ્વાર
input output analysis	निवेश निर्गत विश्लेषण	નિવેશ નિર્ગમ વિશ્લેષણ
input output control system	निवेश निर्गत नियंत्रण पद्धति	નિવેશ નિર્ગમ નિયંત્રણ પ્રણાલી
input output system	निवेश निर्गत प्रणाली	નિવેશ નિર્ગમ પ્રણાલી
input quantity	निवेश मात्रा	નિવેશ માત્રા
input register	निवेश रजिस्टर, निवेश पंजिका	નિવેશ રજીસ્ટર, નિવેશ સૂચિ, નિવેશ નોંધ
input terminal	निवेशी टर्मिनल	નિવેશ ટર્મિનલ
inscribed circle	अंतर्वृत, अंतर्गतवृत	અંત:વૃત
instant	क्षण	ક્ષણ
instantaneous	तात्क्षणिक, तात्कालिक	તાત્ક્ષણિક
instantaneous acceleration	तात्क्षणिक त्वरण	તાત્ક્ષણિક પ્રવેગ
instantaneous axis of rotation	तात्क्षणिक घुर्णनाक्ष	તાત્ક્ષણિક ભ્રમણાક્ષ
instantaneous centre	तात्क्षणिक केंद्र	તાત્ક્ષણિક કેન્દ્ર
instantaneous velocity	तात्क्षणिक वेग	તાત્ક્ષણિક વેગ

instantaneous volume	तात्क्षणिक आयतन	તાત્ક્ષણિક કદ
integer	पूर्ण संख्या, पूर्णांक	પૂર્ણાંક
integer linear programming	पूर्णांक रैखिक प्रोग्रामन	પૂર્ણીંક સુરેખ આયોજન
integrability	समाकलनीयता	સંકલનીયતા
integrable	समाकलनीय	સંકલનીય
integrable differential equation	समाकलनीय अवकल समीकरण	સંકલનીય વિકલ સમીકરણ
integrable equation	समाकलनीय समीकरण	સંકલનીય સમીકરણ
integrable function	समाकलनीय फलन	સંકલનીય વિધેય
integral	1. समाकल 2. पूर्णांकीय	સંકલ, પૂર્ણાંકીય
integral calculus	समाकलन-गणित, इंटीग्रल कैलकुलस	સંકલનશાસ્ત્ર
integral curve	समाकल वक्र	સંકલ વક્ર
integral domain	पूर्णांकीय प्रांत	પૂર્ણપ્રદેશ
integral equation	समाकल समीकरण	સંકલ સમીકરણ
integral number	पूर्ण संख्या, पूर्णांक	પૂર્ણસંખ્યા
integral of the first kind	प्रथम प्रकार का समाकल	પ્રથમ પ્રકારનું સંકલ
integral representation	समाकल निरूपण	સંકલ નિરૂપણ
integral sign	समाकल चिह्न	સંકલ ચિહ્ન
integrate	समाकलन करना	સંકલન કરવું
integrated absorption coefficient	समाकलित अवशोषण गुणांक	સંકલિત અવશોષણ સહગુણક
integrating factor	समाकलन गुणक	સંકલ્ચકારક અવયવ
integration	समाकलन	સંકલન

integration by differentiation	अवकलन द्वारा समाकलन	વિકલન દ્વારા સંકલન
integration by parts	खंडशः समाकलन	ખંડશઃ સંકલન
integration by rationalisation	परिमेयकरण द्वारा समाकलन	સંમેચીકરણ દ્વારા સંકલન
integration by substitution	प्रतिस्थापन द्वारा समाकलन	આદેશ દ્વારા સંકલન
integration by successive reduction	उत्तरोत्तर समानयन द्वारा समाकलन	આવૃત લધુકરણ દ્વારા સંકલન, આવૃત સંક્ષેપન દ્વારા સંકલન
integration by series	श्रेणीबद्ध समाकलन	શ્રેઢીબદ્ધ સંકલન
integration of vector	सदिश का समाकलन	સદિશનું સંકલન
integration over a closed surface	संवृत पृष्ठ पर समाकलन	સંવૃત પૃષ્ઠ પર સંકલન
integrator	समाकलक	સંકલક
integrator component	समाकलक घटक	સંકલક સંઘટક
integro - differential equation	समाकल-अवकल समीकरण	સંકલ - વિકલ સમીકરણ
intercept	1. अंतः खंड 2. अपरोधन	અંત:ખંડ
interchangable operation	विनिमेय संक्रिया	આંતરપરિવર્તીય પ્રક્રિયા
interchange	विनिमेय, व्यतिहार	આંતરપરિવર્તન
interclass correlation	अंतर्वर्ग सहसंबंध	આંતરવર્ગ સહસંબંધ
inter correlation	परस्पर सहसंबंध	આંતર સહસંબંધ
inter correlation coefficient	परस्पर सहसंबंध गुणांक	આંતર સહસંબંધાંક

interdependency	परस्पर निर्भरता, अन्योन्याश्रय	અંત:અવલંબન
interdependent	अन्योन्याश्रित	અંત:અવલંબી
interest	ब्याज	વ્યાજ
interface	अंतरपृष्ठ, पार्थक्य पृष्ठ	અંત:પૃષ્ઠ
interfacial angle	अंतरफलक कोण	અંત:પૃષ્ઠીયકોણ
integrand	समाकल्य	સંકલ્ય
integrated	समाकलित	સંકલિત
interior	अभ्यंतर, अंतरंग, अंतः (सं.), अंतर्गूढ, आंतरिक, अंतःस्थ (वि.)	અંતરિત, વિવૃતક
interior angle	अंतः कोण	અંત:કોણ, અંત:ખૂણો
interior area	अंतः क्षेत्र	અંત:ક્ષેત્ર
interior domain	अंतः प्रांत	અંત:પ્રદેશ
interior element	आंतरिक अवयव	આંતરિક ઘટક
interior of a set	समुच्चय का अभ्यंतर	ગણનો અંતરિત, ગણનો વિવૃતક
interior opposite angle	अभिमुख अंतः कोण	અંત:સંમુખકોણ
interior planet	अंतर्ग्रह	આંતરિક ગ્રહ, અંત:ગ્રહ
interior point	आंतरिक बिंदु	આંતરિક બિંદુ
intermediate	मध्यवर्ती, माध्यमिक, मध्य, मध्यक	મધ્યવર્તી
intermediate point	मध्यवर्ती बिंदु	મધ્યવર્તી બિંદુ
intermediate value theorem	मध्यवर्ती मान प्रमेय	મધ્યક-માન પ્રમેય

internal bisector	आंतरिक द्विभाजक	અંત:દ્રિભાજક
interpolation	अंतर्वेशन	અંતર્વેશન
interpolation formula	अंतर्वेशन-सूत्र	અંતર્વેશન સૂત્ર
intersecting	प्रतिच्छेदी	છેદતું
intersecting curves	प्रतिच्छेदी वक्र	છેદતા વક્રો
intersecting lines	प्रतिच्छेदी रेखाएँ	છેદતી રેખાઓ
intersection	 प्रतिच्छेदन, प्रतिच्छेद सर्वनिष्ठ 	છેદ, છેદન
intersection curve	प्रतिच्छेद वक्र	છેદવક
intersection of curves	वक्रों का प्रतिच्छेद	વક્રોનો છેદ
intersection of sets	समुच्चयों का सर्वनिष्ठ	ગણનો છેદ
interval	अंतराल, अंतर	અંતરાલ
interval estimate	अंतराल आकल	અંતરાલ આગણક
inteval estimation	अंतराल आकलन	અંતરાલ આગણન
interval mid-point	अंतराल मध्य बिंदु	અંતરાલ મધ્યબિંદુ
intra - block effect	खंडांतर्गत प्रभाव, अंतः खंड प्रभाव	આંતર્ખંડ અસર, આંતર્ખંડ પ્રભાવ
intraclass correlation	अंतरावर्ग सहसंबंध	વર્ગાતર્ગત સહસંબંધ
invariance	निश्चरता	નિશ્ચલતા
invariant	निश्चर	નિશ્ચલ
invariant system	निश्चर तंत्र	નિશ્ચલ પ્રણાલી
inventory	तालिका	જથ્થા-યાદી, સંગ્રહણ યાદી, જથ્થો
inventory allocation	तालिका नियतन	જથ્થાની ફાળવણી

inventory control	तालिका नियंत्रण	જથ્થાનું નિયંત્રણ
inventory control model	तालिका नियंत्रण निदर्श	જથ્થા નિયંત્રણ પ્રતિકૃતિ
inventory control system	तालिका नियंत्रण प्रणाली	જથ્થા નિયંત્રણ પ્રણાલી
inventory cycle	तालिका चक्र	જથ્થા યક્ર, જથ્થા આવર્ત
inventory holding cost	तालिका धारण लागत	જથ્થા જાળવણી ખર્ચ
inventory point	तालिका बिंदु	જથ્થા સંગ્રહ બિંદુ
inventory policy	तालिका नीति	જથ્થા સંગ્રહ નીતિ
inventory situation	तालिका स्थिति	જથ્થા સંગ્રહ સ્થિતિ
inverse	प्रतिलोम, व्युत्क्रम, विपरीत	વ્યસ્ત
inverse correlation	प्रतिलोम सहसंबंध	વ્યસ્ત સહસંબંધ
inverse function	प्रतिलोम फलन	વ્યસ્ત વિધેય
inverse hyperbolic function	प्रतिलोम अतिपरवलयिक फलन	વ્યસ્ત અતિવલય વિધેય
inversely proportional	व्युत्क्रमानुपाती	વ્યસ્ત પ્રમાણીય
inverse mapping	व्युत्क्रम प्रतिचित्रण	વ્યસ્ત આલેખન
inverse number	व्युत्क्रम संख्या	વ્યસ્ત સંખ્યા
inverse of a matrix	व्युत्क्रम आव्यूह	વ્યસ્ત શ્રેણિક
inverse permutation	प्रतिलोम क्रमचय	વ્યસ્ત ક્રમયય
inverse proportion	<u>व्युत्क्रमानुपात</u>	વ્યસ્ત પ્રમાણ
inverse trigonometrical function	प्रतिलोम त्रिकोणमितीय फलन	વ્યસ્ત ત્રિકોણમિતીય વિધેય
inversion formula	प्रतिलोमन-सूत्र	વ્યસ્ત સૂત્ર, વ્યસ્તીકરણ સૂત્ર

inversion of order	क्रम का प्रतिलोमन	ક્રમનું વ્યસ્તીકરણ
invertible matrix	व्युत्क्रमणीय आव्यूह	વ્યસ્તસંપન્ન શ્રેણિક
invertible transformation	व्युत्क्रमणीय रूपांतरण	વ્યસ્તસંપન્ન રૂપાંતરણ
irrational	अपरिमेय	અસંમેય
irrational equation	अपरिमेय समीकरण	અસંમેય સમીકરણ
irrational expression	अपरिमेय व्यंजक	અસંમેય અભિવ્યક્તિ
irrational number	अपरिमेय संख्या	અસંમેય સંખ્યા
irrational root	अपरिमेय मूल	અસંમેય મૂળ, અસંમેય બીજ
irreducible	1. अखंडनीय 2. अलघुकरणीय 3. असमानेय	અખંડનીય
irrotational vector	अघूर्णी सदिश	અપરિભ્રમણીય સદિશ
irrotational vector function	अघूर्णी सदिश फलन	અપરિભ્રમણીય સદિશ વિધેય
irrotational velocity	अघूर्णी वेग	અપરિભ્રમણીય વેગ
isogonal	तुल्यकोणी (वि.) समदिक्पाती रेखा (सं)	સમનત, સમકોણીય
isokurtosis	समककुदता	એકરૂપ કુજ્જતા
isolated essential singularity	वियुक्त अनिवार्य विचित्रता	અનિવાર્ચ એકાકી અસામાન્યતા
isolated point	वियुक्त बिंदु	એકાકી બિંદુ
isometric	समदूरीक, त्रिसमलंबाक्ष, घनीय, आइसोमेट्रिक	સમમિતીય

isosceles configuration	समद्विबाहु विन्यास	સમદ્રિભુજ રૂપરેખા, સમદ્રિભુજ વિન્યાસ
iterated integral	पुनरावृत्त समाकल	પુનરાવર્તિત સંકલ
iterated interpolation	पुनरावृत्त अंतर्वेशन	પુનરાવર્તિત અંતર્વેશન
iteration	पुनरावृत्ति	પુનરાવૃત્તિ
iteration formula	पुनरावृत्ति सूत्र	પુનરાવૃત્તિ સૂત્ર
iterative integration formula	पुनरावर्ती समाकलन सूत्र	પુનરાવર્તી સંકલન સૂત્ર
iterative procedure	पुनरावर्ती क्रियाविधि	પુનરાવર્તી પ્રક્રિયા
iterative technique	पुनरावर्ती विधि	પુનરાવર્તી વિધિ

J

Jacobian	जैकोबियन	જેકોબિયન
Jacobian determinant	जैकोबी सारणिक	જેકોબિયન નિશ્ચાયક
Jacobian matrix	जैकोबी आव्यूह	જેકોબિયન શ્રેણિક
join of sets	समुच्चयों का सम्मिलन	ગણોનું સંચોજન
joint	जोड़, संधि (सं.) संयुक्त (वि.)	જોડાયેલું, સંયુક્ત
joint density function	संयुक्त घनत्व फलन	સંયુક્ત ધનતા વિધેય
joint frequency function	संयुक्त बारंबारता फलन	સંયુક્ત આવૃત્તિ વિધેય
jointly dependent variable	संयुक्ततः आश्रित चर	સંયુક્ત રીતે આધારિત ચલ
joint probability	संयुक्त प्रायिकता	સંયુક્ત સંભાવના

join (=union)	सम्मिलन	સંચોજન
jump	कुदान, जंप, प्लुति	છલંગ, પ્લુતિ
jump discontinuity	प्लुति असांतत्य	છલંગ અસાતત્ય
justification	न्यायसंगति, औचित्य	ન્યાય સંગતતા, સમર્થન
justify	औचित्य बताना	સમર્થન કરવું

K

Karnaugh map	कारनाफ मानचित्र	કાર્નાફ આલેખ
kernel	गुठली, अष्टि	કર્નલ, શૂન્યોનો ગણ, આલેખનનો ગર્ભ
kernel of the mapping	प्रतिचित्रण की अष्टि	આલેખનનો કર્નલ
kinematics	शुद्धगति विज्ञान, शुद्ध गतिकी	બળ નિરપેક્ષ ગતિશાસ્ત્ર
kinetic energy	गतिज ऊर्जा	ગતિજન્ય ઊર્જા, ગતિંઊર્જા
kinetics	बलगति विज्ञान, बलगतिकी	ગતિ વિજ્ઞાન, બળ ગતિશાસ્ત્ર
Kolmogoroff Smirnov test	कोल्मोगोरोफ-स्मिरनोव परीक्षण	ક્રોલ્મોગોરોવ-સ્મિરનોવ કસોટી
Kronecker delta	क्रोनेकर डेल्टा	ક્રોનેકર ડેલ્ટા
kurtosis	ककुदता	કુબ્જતા, વકતા

L

Lagrange's function	लगांज फलन	લાગ્રાંજ-વિધેય
Lagrange's multipliers	लग्रांज गुणक	લાગ્રાંજ-ગુણક
lamina	स्तरिका, पटल	પાતળું સ્તર, પટલ
Laplace transform	लाप्लास रूपांतर	લાપ્લાસ રૂપાંતર
large number	बृहत संख्या	બૃહૃદ સંખ્યા
latent root (=characteristic root)	अभिलक्षणिक मूल	ગુપ્ત મૂળ, લાક્ષણિક મૂળ
lateral surface	पार्श्व पृष्ठ	પાર્શ્વ સપાટી
latin square	लैटिन वर्ग	લેટિન ચોરસ
latus rectum	नाभिलंब, लैटस रैक्टम	નાભિલંબ
law	नियम, सिद्धांत	નિયમ, સિદ્ધાંત
law of adding velocities	वेग संयोजन नियम	વેગના સરવાળાનો નિયમ
law of additivity	संकलनीयता नियम	સરવાળાનો નિયમ
law of diminishing return	ह्रासमान प्रतिफल नियम	ધટતા જતાં વળતરનો નિયમ
law of gravitation	गुरुत्वाकर्षण नियम	ગુરુત્વાકર્ષણનો નિયમ
law of homomorphism for groups	समूह के लिए समाकारिता नियम	સમૂહનો સમરૂપતાનો નિયમ
law of homomorphism for rings	वलयों के लिए समाकारिता नियम	મંડળ માટે સમરૂપતાનો નિયમ
law of increasing costs	बढ़ती लागत का नियम	પડતર વૃદ્ધિનો નિયમ

law of indices	घातांक नियम	ધાતાંકનો નિયમ
law of inertia	जड़त्व नियम	જડત્વનો નિયમ
law of large numbers	बृहत् संख्याओं का नियम	બૃહૃદ સંખ્યાઓનો નિયમ
law of probability	प्रायिकता-नियम	સંભાવનાનો નિયમ
law of sines	ज्या नियम, साइन नियम	સાઇન નિયમ
laws of exponents	घातांको के नियम	ધાતાંકનો નિયમ
laws of motion	गति नियम	ગતિના નિયમો
layer	परत, स्तर	સ્તર
leading coefficient	अग्रग गुणांक	અગ્ર સહગુણક
leading diagonal	अग्रग विकर्ण	અગ્ર વિકર્ણ
leading submatrix	अग्रग उप-आव्यूह	અગ્ર ઉપશ્રેણિક
leading term	अग्रग पद	અગ્ર પદ
least	न्यूनतम, अल्पतम, लघुतम	ન્યૂનતમ, લધુતમ
least common multiple (LCM)	लघुतम समापवर्त्य (LCM)	લધુતમ સામાન્ય અવયવી
least element	न्यूनतम अवयव	ન્યૂનતમ ઘટક
least square	न्यूनतम वर्ग	ન્યૂનતમ વર્ગ
least upper bound	न्यूनतम उपरि परिबंध	ન્યૂનતમ ઊર્ધ્વસીમા
left coset	वाम सहसमुच्चय	વામ સહગણ
left handed	वामावर्त	વામાવર્તી
left handed screw	वामावर्ती पेच	વામાવર્તી સ્ક્રુ
left inverse	वाम प्रतिलोम	વામ વ્યસ્ત
left multiplication	वाम गुणन	વામ ગુણાકાર

Leibnitz formula	लाइबनिटस सूत्र	લાઇબનિત્ઝ સૂત્ર
length	लंबाई	લંબાઇ
leptokurtic	तुंगककुदी	તનુકુબ્જિત
leptokurtic curve	तुंगककुदी वक्र	તનુકુબ્જ વક
leptokurtosis	तुंगककुदता	તનુકુજતા
level curve	स्तर वक्र	સ્તર વક
level of confidence	विश्वास्यता स्तर	વિશ્વસનીયતાની કક્ષા
level of significance	सार्थकता का स्तर	સાર્થકતાનું સ્તર, સાર્થકતાની કક્ષા
lexicographically	कोशक्रमानुसार	કોશક્રમાનુસાર
lexicographical order	कोश क्रम	કોશક્રમ
likelihood function	संभाविता फलन	સંભવિત વિધેય
likelihood ratio test	संभाविता अनुपात परिक्षण	સંભવિત ગુણોત્તર કસોટી
limit	1. सीमा 2. सीमांत	લક્ષ
limiting	सीमांत, चरम	સીમાંત
limiting value	सीमांत मान	સીમાંત મૂલ્ય
limiting velocity	सीमांत वेग	સીમાંત વેગ
limit in mean	माध्य में सीमा	મધ્યકમાં લક્ષ
limit of integration	समाकलन की सीमा	સંકલનની સીમા
limit of sequence	अनुक्रम सीमा	શ્રેણી-લક્ષ
limit point (=cluster point)	गुच्छ बिंदु, सीमा बिंदु	જૂથ બિંદુ, લક્ષબિંદુ
limit velocity	सीमांत वेग	સીમા વેગ
line	1. रेखा 2. लाइन 3. दीर्घतंतु	રેખા

		3 3 0
linear	रेखीय, रैखिक, रेखाकार	સુરેખ, રૈખિક
linear algebraic	रैखिक बीजावली	સુરેખ બૈજિક
linear algebraic equation	रैखिक बीजीय समीकरण	સુરેખ બૈજિક સમીકરણ
linear approximation	रैखिक सन्निकटन	સુરેખ અંદાજન, સુરેખ સન્નિકટન
linear asymptote	रैखिक अनंतस्पर्शी	સુરેખ અનંતસ્પર્શી
linear coefficient	रैखिक गुणांक	સુરેખ સહગુણક
linear combination	एकघात संचय	સુરેખ સંયોજન
linear constraints	एकघात प्रतिबंध	સુરેખ પ્રતિબંધ
linear dependence	रैखिक आश्रितता	સુરેખ અવલંબન
linear differential equation	रैखिक अवकलन समीकरण	સુરેખ વિકલ સમીકરણ
linear dimension	 रैखिक विमा रैखिक माप रैखिक लंबाई-चौड़ाई 	સુરેખ પરિમાણ
linear equation	रैखिक समीकरण, एकघात समीकरण	સુરેખ સમીકરણ
linear form	रैखिक समघात	સુરેખ સ્વરૂપ
linear fractional transformation	रैखिक भिन्नात्मक रूपांतरण	સુરેખ અપૂર્ણાંક રૂપાંતરણ
linear function	रैखिक फलन	સુરેખ વિધેય
linear functional	रैखिक फलनक	સુરેખ વિધેયક
linear group	रैखिक समूह	સુરેખ સમૂહ
linear independence	रैखिक स्वतंत्रता	સુરેખ સ્વાયત્તતા

linear independent relation	रैखिक स्वतंत्र संबंध	સુરેખ સ્વાયત્ત સંબંધ
linear inequality	रैखिक असमिका	સુરેખ અસમતા
linear inhomogeneous differential equation	रैखिक असमघाती अवकल समीकरण	સુરેખ અસમઘાતી વિકલ સમીકરણ, સુરેખ અસમપરીમાણીય વિકલ સમીકરણ
linear integral equation	रैखिक समाकल समीकरण	સુરેખ સંકલ સમીકરણ
linear interpolation	रैखिक अंतर्वेशन	સુરેખ અંતર્વેશન
linear least square regression analysis	रैखिक न्यूनतम वर्ग समाश्रयण विश्लेषण	સુરેખ ન્યૂનતમ વર્ગ નિયતસંબંધ વિશ્લેષણ
linearity	1. एकघाततः 2. रैखिकतः	રૈખિકતા, સુરેખતા
linearly dependent	रैखिकतः परतंत्र	સુરેખ અવલંબી
linearly independent	रैखिकतः स्वतंत्र	સુરેખ સ્વાયત્ત
linear mapping	रैखिक प्रतिचित्रण	સુરેખ આલેખન
linear order	रैखिक क्रम	સુરેખ ક્રમ
linear ordering	रैखिक क्रमीकरण	સુરેખ ક્રમાંકન
linear programming	रैखिक प्रोग्रामन	સુરેખ આચોજન
linear programming algorithm	रैखिक प्रोग्रामन कलन- विधि	સુરેખ આચોજનની પ્રવિધિ
linear programming problem	रैखिक प्रोग्रामन समस्या	સુરેખ આચોજન-સમસ્યા
linear regression	रैखिक समाश्रयण	સુરેખ નિયતસંબંધ
linear regression coefficient	रैखिक समाश्रयण गुणांक	સુરેખ નિયતસંબંધ સહગુણક

linear relation	रैखिक संबंध, एकघाती संबंध	સુરેખ સંબંધ
linear space (=vector space)	रैखिक समष्टि	સુરેખ અવકાશ
linear subspace	रैखिक उपसमष्टि	સુરેખ ઉપવાકાશ
linear transformation	रैखिक रूपांतरण	સુરેખ રૂપાંતરણ
linear trend	रैखिक उपनति	સુરેખ વલણ
linear unbiased estimate	रैखिक अनिभनत आकल	સુરેખ અનભિનત આકલન
linear velocity	रैखिक वेग	સુરેખ વેગ
line integral	रेखा समाकल	રેખા સંકલ
line of intersection	प्रतिच्छेद-रेखा	છેદરેખા
line of regression	समाश्रयण-रेखा	નિયતસંબંધ રેખા
localised vector	स्थानगत सदिश	સ્થાનિત સદિશ
local optimum	स्थानीय इष्टतम	સ્થાનિક ઇષ્ટતમ
locus	बिन्दुपथ, रेखापथ	બિંદુપથ
log	लॉग, लठ्ठा, संलेख	1. લધુગણક 2. લોગ, નોંધ
logarithmic	लघुगणकीय, लॉगेरिथ्मीय	લધુગણકીય
logarithmic accuracy	लघुगणकीय यथार्थता	લધુગણકીય ચોકસાઈ
logarithmic calculation	लॉगेरिथ्मीय परिकलन	લધુગણકીય ગણતરી
logarithmic curve	लॉगेरिथ्मीय वक्र, लघुगणकीय वक्र	લધુગણકીય વક્ર
logarithmic derivative	लघुगणकीय अवकलज	વિકલિત

logarithmic differentiation	लघुगणकीय अवकलज	લધુગણકીય વિકલન
logarithmic function	लॉगेरिथ्मीय फलन, लघुगणकीय फलन	લધુગણકીય વિધેય
logarithmic mean (=geometric mean)	लघुगणकीय माध्य, गुणोत्तर माध्य	લધુગણકીય મધ્યક, ગુણોત્તર મધ્યક
logarithmic normal distribution	लघुगणकीय प्रसामान्य बंटन	લધુગણકીય પ્રમાણિત વિતરણ
logarithmic relationship	लघुगणकीय संबंध	લધુગણકીય સંબંધ
logarithmic scale	लघुगणकीय मापक्रम	લધુગણકીય પ્રમાણમાપ
logarithmic series	लॉगेरिथ्मीय श्रेणी, लघुगणकीय श्रेणी	લધુગણકીય શ્રેઢી
logarithmic spiral (equiangular spiral)	लॉगेरिथ्मीय सर्पिल, लघुगणकीय सर्पिल	લધુગણકીય સર્પિલ
logarithmic table (=log table)	लॉगेरिथ्मीय सारणी, लघुगणकीय सारणी	લધુગણકીય કોષ્ટક
logarithm (log)	लॉगेरिथ्म, लघुगणक	લધુગણક, લોગ
logic	तर्क	તર્ક, તર્કશાસ્ત્ર
logically equivalent	तर्कतः तुल्य	તર્કતઃ સામ્ય
logistic curve	वृद्धिघात वक्र, पर्ल-रीड वक्र	વૃદ્ધિધાત વક્ર
lognormal distribution	लघुगणक प्रसामान्य बंटन, लॉग प्रसामान्य बंटन	લધુગણક પ્રમાણ્ય વિતરણ
longitude	1. रेखांश 2. देशांतर	રેખાંશ
loop	1. पाश, लूप, फंदा (सं.) पाशन (क्रि.) 2. प्रस्पंद	લૂપ, પાશ

lottery	 प्रचयन प्रचायिका, लॉटरी 	લોટરી
lower bar	अधोरेखा	અધોરેખા
lower bound	निम्न परिबंध	અધ:સીમા
lower Riemann integral	निम्न रीमान-समाकल	અધ:રીમાન સંકલ
lower sum	निम्न योगफल	નિમ્ન યોગફળ
lower triangular matrix	निम्न त्रिभुजीय आव्यूह	અધ:ત્રિકોણીય શ્રેણિક

\mathbf{M}

Maclaurin's expansion	मैक्लारिन प्रसार	મેક્લોરીન-વિસ્તરણ
magic number	माया संख्या, मैजिक संख्या, स्थायित्व संख्या	જાદૃઇ સંખ્યા
magic square	मैजिक वर्ग	જાદુઇ ચોરસ
magnitude limit (=limiting magnitude)	कांतिमान-सीमा	માન લક્ષ
mailed questionnaire	डाक प्रेषित प्रश्नावली	ટપાલ દ્વારા મોકલાયેલ પ્રશ્નાવલી
mail survey	डाक द्वारा सर्वेक्षण	ટપાલ દ્વારા સર્વેક્ષણ
majorant (upper bound)	उपरि परिबंध	ઊર્ધ્વસીમા
major arc	दीर्घ चाप	ગુરુ ચાપ
majorised set	उपरिबद्ध समुच्चय	ઊર્ધ્વસીમિત ગણ
many valued function	बहुमान फलन	બઠ્ઠુમૂલ્ચિત વિધેય
map	नक्शा, मानचित्र, प्रतिचित्र	આલેખન, નકશો

map into the set	समुच्चय में प्रतिचित्रित करना	ગણમાં આલેખન
mapping of a set	समुच्चय का प्रतिचित्रण	ગણ પરનું આલેખન
marginal probability	उपांत प्रायिकता	સીમાંત સંભાવના
mathematical analysis	गणितीय विश्लेषण	ગણિતીય વિશ્લેષણ
mathematical argument	गणितीय तर्क	ગણિતીય દલીલ
mathematical centre	गणितीय केंद्र	ગણિતીય કેન્દ્ર
mathematical complexity	गणितीय जटिलता	ગણિતીય જટિલતા
mathematical economics	गणितीय अर्थशास्त्र	ગણિતીય અર્થશાસ્ત્ર
mathematical expectation	गणितीय प्रत्याशा	ગણિતીય અપેક્ષા
mathematical form	गणितीय रूप	ગણિતીય સ્વરૂપ
mathematical formulation	गणितीय संरूपण, गणितीय संरूप	ગણિતીય સંરયન
mathematical identity	गणितीय सर्वसमिका	ગણિતીય નિત્યસમ
mathematical logic	गणितीय तर्कशास्त्र, गणितीय तर्क	ગણિતીય તર્કશાસ્ત્ર, ગણિતીય તર્ક
mathematical model	गणितीय निदर्श	ગણિતીય નમૂનો, ગણિતીય પ્રતિરૂપ
mathematical notion	गणितीय आशय	ગણિતીય ખ્યાલ
matrix digonalisation	मैट्रिक्स विकर्णन	શ્રેણિકનું વિકર્ણીકરણ
matrix inverse	आव्यूह-व्युत्क्रम	શ્રેણિકનો વ્યસ્ત
matrix inversion	आव्यूह-व्युत्क्रमण	શ્રેણિકનું વ્યસ્તીકરણ
matrix iterative method	आव्यूह पुनरावर्ती विधि	શ્રેણિકની પુનરાવર્તિત પધ્ધતિ

मैट्रिक्स पद्धति	શ્રેણિક પધ્ધતિ
आव्यूह गुणन	શ્રેણિક-ગુણન
अचरों का आव्यूह	અચળ-શ્રેણિક
प्रभाविता आव्यूह	અસરકારકતાનો શ્રેણિક
आव्यूह संकारक	શ્રેણિક કારક
आव्यूह बहुपद	શ્રેણિક બહુપદી
आव्यूह मुद्रण	શ્રેણિક મુદ્રણ
आव्यूह-गुणनफल	શ્રેણિક ગુણાકાર
अधिकतमीकृत	અધિકતમ થયેલું
महत्तम, अधिकतम, उच्चतम	મહત્તમ, ગુરુતમ, અધિકતમ
अधिकतम निरपेक्ष मान	મહત્તમ નિરપેક્ષ મૂલ્ય
महत्तम F-अनुपात	મહત્તમ F-ગુણોત્તર
अधिकतम संभाविता	મહત્તમ સંભવિતતા
महाल्पिष्ठ	મહત્તમ-ન્યૂનતમ
महाल्पिष्ठ निकष	મહત્તમ-ન્યૂનતમ ધોરણ
फलन का अधिकतम	વિધેયનું મહત્તમ, વિધેયનું અધિકતમ
मैक्सवेल-बोल्ट्समान सांख्यिकी	મેક્ષવેલ-બોલ્ટ્ઝમાન આગણક
माध्य विचलन	સરેરાશ વિયલન, મધ્યક વિયલન
विचलन वर्ग माध्य	મધ્યક-વર્ગ વિચલન
वर्ग माध्य त्रुटि	મધ્યક-વર્ગ ત્રુટિ
	आव्यूह गुणन अचरों का आव्यूह प्रभाविता आव्यूह आव्यूह संकारक आव्यूह बहुपद आव्यूह मुद्रण आव्यूह गुणनफल अधिकतमीकृत महत्तम, अधिकतम, उच्चतम अधिकतम निरपेक्ष मान महत्तम F-अनुपात अधिकतम संभाविता महाल्पिष्ठ महाल्पिष्ठ निकष फलन का अधिकतम मैक्सवेल-बोल्ट्समान सांख्यिकी माध्य विचलन

mean value	माध्यमान, औसत मान	મધ્યક, મધ્ય મૂલ્ય, મધ્યકમાન
mean value theorem	माध्यमान प्रमेय	મધ્યકમાન પ્રમેય
measure of kurtosis	ककुदता माप	કકુદતાનું માપ, કુબ્જતાનું માપ
median	 मध्य, मध्यस्थ माध्यिका, मीडियन 	મધ્યસ્થ
median centre	माध्यिका केंद्र	મધ્યસ્થ કેન્દ્ર
mesokurtic curve	मध्यककुदी वक्र	મધ્યકકુદી વક્ર
mesokurtosis	मध्यककुदता	મધ્યકકુદતા, મધ્યક કુબ્જતા
message	संदेश	સંદેશ
method	रीति, विधि	પદ્ધતિ
method of elimination	विलोपन विधि	લોપની રીત
method of inversion	प्रतिलोमन-विधि	વ્યસ્તીકરણની પદ્ધતિ
method of iteration	पुनरावृत्ति विधि	પુનરાવર્તન પદ્ધતિ
method of least squares	न्यूनतम वर्ग विधि	ન્યૂનતમ વર્ગની પદ્ધતિ
method of moments	आघूर्ण विधि	યાકમાત્રા પદ્ધતિ
method of similar triangles	समरूप त्रिभुज विधि	સમરૂપ ત્રિકોણ પદ્ધતિ
method of steepest descent	प्रवणतम अवरोहण विधि	ઊર્ધ્વપ્રાય અવરોહ્ણ પદ્ધતિ
method of summation	संकलन-विधि	સરવાળા- પદ્ધતિ
method of undetermined coefficient	अनिर्घारित गुणांक विधि	અનિર્ણિતગુણક પદ્ધતિ
metric space	दूरीक समष्टि	માનાવકાશ

metric system	मीटरी पद्धति	દશાંશ પદ્ધતિ
metric unit	मेट्रिक इकाई	માપ એકમ
micro theory	सूक्ष्म सिद्धांत	સુક્ષ્મ સિદ્ધાંત
middle	मध्य	મધ્ય
middle term	मध्यपद	મધ્યમ પદ
mid point	मध्य बिंदु	મધ્યબિંદુ
mid point formula	मध्यबिंदु सूत्र	મધ્યબિંદુ સૂત્ર
minimal polynomial	अल्पिष्ठ बहुपद	અલ્પિષ્ઠ બહુપદી
minimax principle	अल्पमहिष्ठ सिद्धांत	ન્યૂનતમ-મહત્તમ સિદ્ધાંત
minimum	1. न्यूनतम, अल्पतम, निम्नतम	ન્યૂનતમ
minimum point (of curve)	निम्निष्ठ बिंदु	(વકનું) ન્યૂનતમ બિંદુ
minimum polynomial	अल्पतम बहुपद	ન્યૂનતમ બહુપદી
min of a function	फलन का न्यूनतम	વિધેયનું ન્યૂનતમ
minor arc	ਕਬੂ चाप	લધુચાપ
minor axis	लघु अक्ष	ગૌણાક્ષ
minorised subset	निम्न परिबद्ध उपसमुच्चय	અધ:સીમિત ઉપગણ
minus	माइनस, ऋण	ઓછા
minus sign	ऋण चिह्न	બાદબાકી ચિહ્ન
mixed fraction	मिश्र भिन्न	મિશ્ર અપૂર્ણાંક
mixed strategy	सविकल्प युक्ति	મિશ્ર વ્યુહરયના
mode	 बहुलक, मोड 2. विधि, रीति, प्रणाली, विधा 	બહુલક

modulus	मापांक, मोड्यूलस	માનાંક
modulus of a complex number	सम्मिश्र संख्या का मापांक	સંકર સંખ્યાનો માનાંક
moment	आघूर्ण	પ્રધાત, યાકમાત્રા
moment generating function	आघूर्णजनक फलन	પ્રધાતસર્જક વિધેય, યાકમાત્રાસર્જક વિધેય
moment of a force	बल का आघूर्ण	બળની યાકમાત્રા
moment of frequency distribution	बारंबारता-बंटन का आघूर्ण	આવૃત્તિ વિતરણની યાકમાત્રા
moment of inertia	जइत्व आघूर्ण	જડત્વની ચાકમાત્રા
moment of momentum	संवेग आघूर्ण	વેગમાનની યાકમાત્રા
momentum	संवेग	વેગમાન
monomial	एकपद	એકપદી
monomorphic	एकैक समाकारी	એક-એક સમરૂપી
monomorphism	एकरूपता, एकैक समाकारिता	એક-એક સમરૂપતા
monotone	एकदिष्ट	એકસૂત્ર રીતે
monotone increasing sequence	एकदिष्ट वर्धमान अनुक्रम	એકસૂત્ર રીતે શ્રેણી
monotonically	एकदिष्टतः	એકસૂત્રી રીતે
monotonically increasing net	एकदिष्टतः वर्धमान जाल	એકસૂત્રી રીતે વધતી જાળ
monotonically increasing sequence	एकदिष्टतः वर्धमान अनुक्रम	એકસૂત્રી રીતે વધતી શ્રેણી
monotonic function	एकदिष्ट फलन	એકસૂત્રી વિધેય

Monte Carlo calculation	मॉन्टे-कार्लो परिकलन	મોન્ટે-કાર્લો ગણન
Monte Carlo method	मॉन्टे-कार्लो विधि	મોન્ટે-કાર્લો પદ્ધતિ
morra (game)	मोरा (खेल)	મોરા (રમત)
mortality statistics	मृत्यु आंकड़े	મૃત્યુપ્રમાણ આંકડાશાસ્ત્ર
most probable	प्रायिकतम	સૌથી વધુ સંભવિત
motion	गति	ગતિ
moving average	गतिमान माध्य	યલિત સરેરાશ
M-space	M-समष्टि	M-અવકાશ
M-test for integral	समाकल का M-परीक्षण	સંકલ માટેની м-કસોટી
multidecision problem	बहुगत निर्णय-समस्या	બહુનિર્ણય સમસ્યા
multidimensional normal distribution	बहुविम प्रसामान्य बंटन	બહૃપરિમાણીય પ્રમાણ્ય વિતરણ
multidimensional random variable	बहुविम याद्दच्छिक चर	બહુપરિમાણીય યાદચ્છિક યલ
multi-index transportation problem	बहुसूचक परिवहन समस्या	બહુસૂચક પરિવહન સમસ્થા
multinomial	बहुपद	બહૃપદી
multinomial distribution	बहुपद बंटन	બહૃપદી વિતરણ
multiple	गुणित, बहुगुण, बहु, बहुत (वि.), गुणज, अपवर्त्य (सं.)	ગુણિત
multiple choice problem	बहुविकल्पी समस्या	બઠ્ઠવિકલ્પી સમસ્યા
multiple connected domain	बहुसंबद्धित प्रांत	બહુ-અવિભક્ત પ્રદેશ
multiple correlation	बहु सहसंबंध	બહુયલીય સહસંબંધ

multiple frequency table	बहु-बारंबारता सारणी	એકાધિક આવૃત્તિ કોષ્ટક, બઠ્ઠઆવૃત્તિ કોષ્ટક
multiple integral	बहु समाकल	બહુસંકલ
multiple integration	बहु समाकलन	બઠ્દસંકલન
multiple regression	बहु समाश्रयण	બહ્યલીય નિયત સંબંધ
multiple regression analysis	बहुसमाश्रयण विश्लेषण	બહૃયલીય નિયત સંબંધ વિશ્લેષણ
multiple regression coefficient	बहुसमाश्रयण गुणांक	બહુચલીય નિયત સંબંધ સહગુણક
multiple regression equation	बहुसमाश्रयण समीकरण	બહુચલીય નિયત સંબંધ સમીકરણ
multiple root	बहु मूल	એકાધિક મૂળ, બહુમૂળ
multiplication	गुणन	ગુણાકાર, ગુણન
multiplication by columns (of determinant)	(सारणिक का) स्तंभशः गुणन	(નિશ્ચાયક માં) સ્તંભશ: ગુણન
multiplication by rows (of determinant)	(सारणिक का) पंक्तिशः गुणन	(નિશ્ચાયક માં) પંક્તિશ: ગુણન
multiplication factor	गुणन कारक	ગુણન અવયવ
multiplicative function	गुणनात्मक फलन	ગુણનીય વિધેય
multiplicative group	गुणनात्मक समूह	ગુણનીય સમૂહ
multiplicative inverse	गुणनात्मक प्रतिलोम	ગુણાકાર માટેનો વ્યસ્ત
multiplicity	बहुकता	બઠ્દગુણિતતા, બઠ્ઠલતા
multiplicity of roots	मूल-बहुकता	મૂળની ગુણિતતા, મૂળ-બફુલતા

multiplicity of zero	शून्यक की बहुकता	શૂન્યકની ગુણિતતા, શૂન્યકની બહુલતા
multiplier	गुणक	ગુણક
multiply	1. गुणा करना 2. संवर्धन	ગુણવું, ગુણાકાર કરવો
multivariate distribution	बहुचर बंटन	બહુચલીચ વિતરણ
multivariate normal distribution	बहुचर प्रसामान्य बंटन	બહુચલીય પ્રમાણ્ય વિતરણ
multivariate population	बहुचर समष्टि	બહુચલ સમષ્ટિ
mutual	पारस्परिक, अन्योन्य	પરસ્પર, પારસ્પરિક, અન્યોન્ય

N

nabla	नाब्ला	નાબલા
Napierian	नैपिरीय	નેપિયરીય
Napierian logarithm	नैपिरीय लघुगणक, नैपिरीय लॉगेरिथ्म	નેપિયરીય લધુગણક
natural logarithm	प्राकृतिक लघुगणक, प्राकृतिक लॉगेरिथ्म	પ્રાકૃતિક લધુગણક
natural number	धन पूर्णसंख्या, धन पूर्णांक	પ્રાકૃતિક સંખ્યા
nautical mile	समुद्री मील	સમુદ્રી માઇલ
n-dimensional	n-विम	n-પરિમાણિય
n-dimensional vector space	n-विम सदिश-समष्टि	n-પરિમાણિય સદિશ અવકાશ

necessary and sufficient condition	आवश्यक तथा पर्याप्त प्रतिबंध	આવશ્યક અને પર્યાપ્ત શરત
necessary condition	आवश्यक प्रतिबंध	આવશ્યક શરત
negation	निषेध	નિષેધ
negative	 ऋण, ऋणात्मक नेगेटिव 	ઋણ, ઋણાત્મક
negative curvature	ऋण वक्रता	ઋણ વક્રતા
negative definite form	ऋणात्मक निश्चित समघात	ઋણ નિયત સ્વરૂપ
negative definite matrix	ऋणात्मक निश्चित् आव्यूह	ઋણ નિયત શ્રેણિક
negative semi-definite form	ऋणात्मक अर्धनिश्चित समघात	ઋણ અધનિયત સ્વરૂપ
neighbourhood	1. प्रतिवेश 2. सामीप्य	સામીપ્ય
nested sampling	1	الک ، ۲۰۰۸ ،
nested sampling	1. बहुक्रम प्रतिचयन 2. समावेशी प्रतिचयन	નીડિત નિદર્શન
net reproduction rate		નાાડત ાનદશન ચોખ્ખો પ્રજનન દર
, ,	2. समावेशी प्रतिचयन	
net reproduction rate	2. समावेशी प्रतिचयन	ચોખ્ખો પ્રજનન દર
net reproduction rate Newtonian mechanics Newton's divided	 समावेशी प्रतिचयन नेट जनन दर न्यूटनी यांत्रिकी न्यूटन का विभाजित 	યોખ્ખો પ્રજનન દર ન્યૂટોનીય યંત્રશાસ્ત્ર ન્યૂટનનું વિભાજીત અંતર
net reproduction rate Newtonian mechanics Newton's divided difference formula Newton's laws of	2. समावेशी प्रतिचयन नेट जनन दर न्यूटनी यांत्रिकी न्यूटन का विभाजित अंतर सूत्र	યોખ્ખો પ્રજનન દર ન્યૂટોનીય યંત્રશાસ્ત્ર ન્યૂટનનું વિભાજીત અંતર સુત્ર
net reproduction rate Newtonian mechanics Newton's divided difference formula Newton's laws of motion	2. समावेशी प्रतिचयन नेट जनन दर न्यूटनी यांत्रिकी न्यूटन का विभाजित अंतर सूत्र न्यूटन के गति-नियम नेमेन नियतन	યોખ્ખો પ્રજનન દર ન્યૂટોનીય યંત્રશાસ્ત્ર ન્યૂટનનું વિભાજીત અંતર સુત્ર ન્યૂટનના ગતિના નિયમો
net reproduction rate Newtonian mechanics Newton's divided difference formula Newton's laws of motion Neyman allocation	2. समावेशी प्रतिचयन नेट जनन दर न्यूटनी यांत्रिकी न्यूटन का विभाजित अंतर सूत्र न्यूटन के गति-नियम नेमेन नियतन	યોખ્ખો પ્રજનન દર ન્યૂટોનીય યંત્રશાસ્ત્ર ન્યૂટનનું વિભાજીત અંતર સુત્ર ન્યૂટનના ગતિના નિયમો નેમેન ફાળવણી

node	1. नोड, आसंधि 2. पात 3. निर्नति 4. निस्पंद	નોડ, ગ્રંથિ
non-Abelian group	अन-आबेली गुप	અન-આબેલીય સમૂહ, અસમક્રમી સમૂહ
non-absolute convergence	सापेक्ष अभिसरण	સાપેક્ષ અભિસરણ
non-algebraic	अबीजीय	અબૈજિક
non-degenerate	अनपभ्रष्ट	અવિસર્જનીય, વિકૃતિ- રહિત
non-degenerate basic feasible solution	अनपभ्रष्ट आधारी सुसंगत हल	વિકૃતિ-રહિત મૂળભૂત શક્ય ઉકેલ
non-dense	अघन	ગીયતારહિત
non-dense set	अघन समुच्चय	ગીયતારહિત ગણ
non-denumerable infinity of points	बिंदुओं का अगणनीय अनंत	બિંદુઓનો અગણનીય અનંત
non-denumerable set	अगणनीय समुच्चय	અગણનીય ગણ
non-differentiable	अनवकलनीय	અવિકલનીયત
non empty subset	अरिक्त उपसमुच्चय	અરિક્ત ઉપગણ
non-Euclidean geometry	अयूक्लिडी ज्यामिति	યુક્લીડીયેતર ભૂમિતિ,
non-homogeneous	1. असमांगी 2. असमघात	અસમઘાત, અસમપરિમાણીય
non-intersecting	अप्रतिच्छेदी	છેદરહિત
non-linear algebraic equation	अरैखिक बीजीय समीकरण	અરેખ બૈજીક સમીકરણ
non-linear differential equation	अरैखिक अवकल समीकरण	અરેખ વિકલ સમીકરણ

non-linear equation	अरैखिक समीकरण	અરેખ સમીકરણ
non-linear programming	अरैखिक प्रोग्रामन	અરેખ આચોજન
non-linear regression	औरखिक समाश्रयण	અરેખ નિયત સંબંધ
non-linear relationship	अरैखिक संबंध	અરેખ સંબંધ
non-negative integer	ऋणेतर पूर्णसंख्या, ऋणेतर पूर्णांक	અનૃણ પૂર્ણીક
non-negative variable	ऋणेतर चर	અનૃણ યલ
non-parametric test	अप्राचलिक परीक्षण	અપ્રાચલ કસોટી
non-probabilistic approach	प्रायिकतेतर दृष्टिकोण	અસંભાવનીય અભિગમ, બીનસંભાવનીય અભિગમ
non-singular matrix	व्युत्क्रमणीय आव्यूह	સામાન્ય શ્રેણિક, વ્યસ્તસંપન્ન શ્રેણિક
non-symmetric matrix	असममित आव्यूह	અસંમિત શ્રેણિક
non-trivial	अतुच्छ	અસાહિજક
non-vanishing determinant	शून्येतर सारणिक	શૂન્ચેતર નિશ્ચાયક
non-void	अरिक्त	અરિકત
non-void subset	अरिक्त उपसमुच्चय	અરિક્ત ઉપગણ
non-zero determinant	शून्येतर सारणिक	શૂન્યેતર નિશ્ચાયક
NOR gate	अथवा पूरक द्वार	NOR ગેટ
normal	 प्रसामान्य 2. प्राकृतिक मानक सामान्य, साधारण अभिलंब 6. नॉर्मल 	1.પ્રમાણ્ય 2.સામાન્ય 3.અભિલંબ 4. નિયત
normal acceleration	अभिलंब त्वरण	અભિલંબીય પ્રવેગ

normal angle	अभिलंब कोण	નિયતકોણ, અભિલંબકોણ
normal curve	प्रसामान्य वक्र	નિયતવક, પ્રમાણ્યવક
normal density function	प्रसामान्य घनत्व फलन	નિયત ધનતા વિધેય, પ્રમાણ્ય ધનતા વિધેય
normal distribution	प्रसामान्य बंटन	પ્રમાણ્ય વિતરણ
normal distribution function	प्रसामन्य बंटन फलन	પ્રમાણ્ય વિતરણ વિધેય
normal form for the matrix	आव्यूह का प्रसामान्य रूप	શ્રેણિકનું પ્રમાણ્ય સ્વરૂપ
normal frequency	प्रसामान्य बारंबारता	પ્રમાણ્ય આવૃત્તિ
normalized curve	प्रसामान्यीकृत वक्र	પ્રમાણ્યીકૃત વક
normalized floating point number	प्रसामान्यीकृत चलिबंदु संख्या	પ્રમાણ્યીકૃત યલબિંદુ સંખ્યા
normalizer	प्रसामान्यक	નિયતક
normal matrix	प्रसामान्य आव्यूह	પ્રમાણ્ય શ્રેણિક, નિયત શ્રેણિક
normal probability curve	प्रसामान्य प्रायिकता वक्र	પ્રમાણ્ય સંભાવના વક
normal probability distribution	प्रसामान्य प्रायिकता बंटन	પ્રમાણ્ય સંભાવના વિતરણ
normal subgroup (=distinguished subgroup)	प्रसामान्य उपसमूह, विशिष्ट उपसमूह	નિયત ઉપસમૂહ
normed linear space	मानकित रैखिक समष्टि	માનાંકિત સુરેખ અવકાશ
norm of a vector	सदिश मानक	સદિશનો માનાંક
NOT gate	NOT गेट, न गेट	ડિં ΤΟΝ
nowhere dense set	नकुत्रापि सघन समुच्चय	સર્વત્ર ગીયતારહિત ગણ

null hypothesis	निराकरणीय परिकल्पना	રિક્ત અધિતર્ક
null matrix	शून्य आव्यूह	શૂન્ય શ્રેણિક
null set	रिक्त समुच्चय	રિક્ત ગણ
null vector	शून्य सदिश	શૂન્ય સદિશ
number	संख्या	સંખ્યા
number axis	संख्या अक्ष	સંખ્યા અક્ષ
number system	संख्या पद्धति	સંખ્યા પદ્ધતિ
numeral	1. संख्यांक (सं.) 2. संख्यात्मक (वि.)	સંખ્યાસંકેત
numeration	संख्यान, संख्या देना	સાંખ્યિકીકરણ
numerator	अंश	અંશ
numerical coefficient	संख्यात्मक गुणांक	સંખ્યાત્મક સહગુણક
numerical computation	संख्यात्मक अभिकलन	સંખ્યાત્મક સંગણન
numerical differentiation	संख्यात्मक अवकलन	સંખ્યાત્મક વિકલન
numerical method	संख्यात्मक विधि	સંખ્યાત્મક પદ્ધતિ
n-vector	n-सदिश, n-वेक्टर	n-સદિશ
n-vector space	n-सदिश समष्टि	n-સદિશ અવકાશ

\mathbf{O}

object	1. वस्तु 2. पिंड 3. बिंब	1.વસ્તુ 2. ફેતુ
objective function	उद्देश्य फलन	हેતુલક્ષી વિધેય
oblique	तिर्यक, तिरछा	તિર્યક

oblique asymptote	तिर्यक अनंतस्पर्शी	તિર્થક અનંત સ્પર્શક
oblique axis	तिर्यक अक्ष	તિર્ચક ધરી, તિર્ચક અક્ષ
oblique section	तिर्यक परिच्छेद, तिरछी काट	તિર્ચક છેદ
observation	प्रेक्षण	અવલોકન, નિરીક્ષણ
observed frequency	प्रेक्षित बारंबारता	નિરીક્ષિત આવૃત્તિ, અવલોકિત આવૃત્તિ
obtuse angle	अधिक कोण	ગુરુકોણ
octagon	अष्टभुज	અષ્ટકોણ
octahedron	अष्टफलक	અષ્ટફલક
octal system	अष्टाधारी पद्धति	અષ્ટાંકી પદ્ધતિ, અષ્ટાંશ પદ્ધતિ
octant	अष्टांशक	અષ્ટાંશ
odd	विषम	વિષમ, અયુગ્મ, એકી
odd curve	विषम वक्र	વિષમ વક
odd number	विषम संख्या	એકી સંખ્યા, અયુગ્મ સંખ્યા
odd permutation	विषम क्रमचय	અયુગ્મ ક્રમચય
odd polynomial	विषम बहुपद	અયુગ્મ બહુપદી
ogive	1. ओजाइव 2. तोरण	તોરણ, ઓજાઈવ
one to one correspondence	एकैकी संगति	એક-એક સંગતતા
one to one function	एकैकी फलन	એક-એક વિધેય
one to one map	एकैकी प्रतिचित्र	એક-એક આલેખન
one-way classifcation	एकधा वर्गीकरण	એકધા વર્ગીકરણ

onto map	आच्छादक प्रतिचित्र	વ્યાપ્ત આલેખન
open	खुला, विवृत (वि.)	વિવૃત
open ball	विवृत गोलक	વિવૃત ગોલક, વિવૃત કંદુક
open interval	विवृत अंतराल	વિવૃત અંતરાલ
open ray	विवृत अर्धरेखा	વિવૃત કિરણ
open set	विवृत समुच्चय	વિવૃત ગણ
operation	प्रचालन	ક્રિયા, પ્રક્રિયા
operational research	संक्रिया विज्ञान	ક્રિયાત્મક સંશોધન
operations research	संक्रिया विज्ञान	ક્રિયા- વિજ્ઞાન
operator	1. प्रचालक, ऑपरेटर 2. संकारक	8178
opposite angle	सम्मुख कोण	સંમુખકોણ
opposite event	विपरीत घटना	વિપરીત ઘટના
optimal basic feasible solution	इष्टतम आधारी सुसंगत हल	ઇષ્ટતમ મૂળભૂત શક્ય ઉકેલ
optimal condition	इष्टतम अवस्था	ઇષ્ટતમ શરત
optimal lot size	इष्टतम प्रचय आमाप	ઇષ્ટતમ નિદર્શ માપ
optimal value	इष्टतम मान	ઇષ્ટતમ મૂલ્ય
optimum	अनुक्लतम, इष्टतम	ઇષ્ટતમ
orbit	कक्षा	કક્ષા
order	1. क्रम 2. कोटि 3. घात 4. मूलांक 5. समूहांक	1. ક્રમ 2. કોટિ 3. કક્ષા 4. મૂલાંક
ordered pair	क्रमित युग्म	ક્રમયુક્ત જોડ, ક્રમિત યુગ્મ

ordered set	क्रमित समुच्चय, क्रमित सेट	ક્રમયુક્ત ગણ, ક્રમિત ગણ
ordering	क्रमण, क्रमीकरण	ક્રમિકતા
order of a determinant	सारणिक की कोटि, डिटर्मिनेन्ट की कोटि	નિશ્ચાયકની કક્ષા
order of a group	समूह की कोटि	સમૂહની કક્ષા
order of a matrix	आव्यूह की कोटि	શ્રેણિકની કક્ષા
order of an element in a group	समूह में अवयव की कोटि	સમૂહના ઘટકની કક્ષા
order of differential equation	अवकल समीकरण की कोटि	વિકલ સમીકરણની કક્ષા
order of operation	संक्रिया क्रम	ક્રિયાનો ક્રમ, પ્રક્રિયા-ક્રમ
order of zero	शून्यक कोटि	શૂન્યની કક્ષા
ordinal number	क्रमसूचक संख्या	ક્રમસૂચક સંખ્યા
ordinary differential equation	साधारण अवकल समीकरण	સામાન્ય વિકલ સમીકરણ
ordinate	कोटि	કીદિ
oreintability	अभिविन्यसनीयता	અભિમુખતા
orientation	दिकविन्यास	અભિમુખીકરણ
orientation of surface	पृष्ठ का अभिविन्यास	પૃષ્ઠનું અભિમુખીકરણ
origin	उद्गम, उद्भव, उत्पत्ति	ઉગમબિંદુ
origin of coordinates	निर्देश-मूल-बिंदु	યામનું ઉગમબિંદુ
orthocentre	लंब केंद्र	લંબકેન્દ્ર
orthogonal	लंब कोणीय, लांबिक	લંબ
orthogonal axes	लंबकोणिक अक्ष	લંબચ્છેદી અક્ષ, લંબાક્ષ

orthogonal family	लांबिक परिवार	લાંબિક પરિવાર
orthogonal group	लांबिक समूह, लांबिक गुप	લંબ સમૂહ
orthogonality condition	लंबकोणीयता शर्त	લાંબિકતા શરત
orthogonalization	लांबिकीकरण	લાંબિકીકરણ
orthogonal matrix	लांबिक आव्यूह	લંબશ્રેણિક
orthonormal	ऑर्थोनॉर्मल, प्रसामान्य लांबिक	એકમલંબ
orthonormal basis	प्रसामान्य लांबिक आधार	એકમલંબ આધાર
oscillation	दोलन	ડોલન
oscillation of a function	फलन का दोलन	વિધેયનું ડોલન
oscillatory function	दोलनी फलन	ડોલાયમાન વિધેય
osculating	आश्लेषी	આશ્લેષી
outer product	बाह्य गुणनफल	બાહ્ય ગુણાકાર, બહિર્ગુણન
output	निर्गत, निर्गम, उत्पादन, बहिर्वेश	1. ઉત્પાદન 2. નિર્ગમ
overdetermined system	अतिनिर्धारित निकाय	અતિનિર્ધારિત સંહૃતિ

P

paired comparision	युगलित तुलना	યુગ્મિત તુલના, યુગ્મિત સરખામણી
pairwise disjoint	युगलतः असंयुक्त	જોડવાર વિભક્ત
pairwise independent	य्गलतः स्वतंत्र	જોડવાર સ્વાયત્ત

parrelelopiped	समांतर षट्फलक	સમાંતર ષટ્ફલક
parallel forces	समांतर बल	સમાંતર બળ
parallelogram	समांतर चतुर्भुज	સમાંતરબાજુ ચતુષ્કોણ
parallelogram of forces	बल-समांतर चतुर्भुज	બળનો સમાંતરબાજુ યતુષ્ક્રોણ
parallelogram of velocities	वेग-समांतर चतुर्भुज	વેગનો સમાંતરબાજુ યતુષ્ક્રોણ
parameter	1. प्राचल 2. अंतःखंडी अनुपात, पैरामीटर	પ્રયલ
parameter free (=non- parametric)	अप्राचलिक	પ્રયલમુક્ત , (પ્રયલરહિત)
parameter of distribution	बंटन-प्राचल	વિતરણનો પ્રયલ
parametric	प्राचलिक	પ્રાયલ
parametric coordinate	प्राचलिक निर्देशांक	પ્રાચલ યામ
parametric curve	प्राचलिक वक्र	પ્રાયલ વક્ર
parametric equation	प्राचलिक समीकरण	પ્રાચલ સમીકરણ
parametric linear programming	प्राचलिक रैखिक प्रोग्रामन	પ્રાયલ સુરેખ આયોજન
parametric method	प्राचल विधि	પ્રાચલ રીત, પ્રાચલ પધ્ધતિ
parametric objective function	प्राचलिक उद्देश्य फलन	પ્રાચલ હેતુલક્ષી વિધેય
parametric	प्राचलिक प्रोग्रामन	પ્રાયલ આયોજન
programming		

parametrization	प्राचलीकरण	પ્રચલીકરણ
parenthesis	कोष्ठक, बंधनी	ક <u>ૌં</u> સ
parenthesis notation	कोष्ठक चिह्न	કૌંસ ચિહ્ન, કૌંસ સંજ્ઞા
parent population	मूल समष्टि	મૂળ સમષ્ટિ
Pareto curve	पैरेटो-वक्र	પેરેટો વક
parity check	समता जांच	યુગ્મતા તપાસ, દ્વિવિધ તપાસ
partial confounding	आंशिक संकरण	આંશિક સંકીર્ણન
partial correlation	आंशिक सहसंबंध	આંશિક સહસંબંધ
partial derivative	आंशिक अवकलज	આંશિક વિકલન
partial differential equation	आंशिक अवकल समीकरण	આંશિક વિકલ સમીકરણ
partial differentiation	आंशिक अवकलन	આંશિક વિકલન
partial fraction	आंशिक भिन्न	આંશિક અપૂર્ણાંક, ખંડશ: અપૂર્ણાંક
partial integration	आंशिक समाकलन	આંશિક સંકલન
partially ordered	अंशतः क्रमित	અંશતઃ ક્રમિત
partially ordered set	अंशतः क्रमित समुच्चय	અંશતઃ ક્રમિત ગણ
partial order	आंशिक क्रम	આંશિક ક્રમ
partial regression coefficient	आंशिक समाश्रयण गुणांक	આંશિક નિયત સંબંધાંક
partial sum	आंशिक योगफल	આંશિક સરવાળો
particle	कण	કણ
particular case	विशिष्ट स्थिति	વિશિષ્ટ કિસ્સો
particular integral	विशेष समाकल	વિશિષ્ટ સંકલન

particular solution	विशेष हल	વિશિષ્ટ ઉકેલ
partition	विभाजन, वितरण	વિભાજન
partitioning of matrices	आव्यूहों का विभाजन	શ્રેણિકોનું વિભાજન
partition value	विभागकारी मान	વિભાજન મૂલ્ય
Pascal triangle	पास्कल त्रिभुज	પાસ્કલ ત્રિકોણ
pattern	चित्राम, प्रतिमान, प्रतिरूप, पैटर्न	ભાત
pattern function	प्रतिरूप फलन	ભાત-વિધેય
pattern problem	प्रतिरूप समस्या	ભાત-સમસ્યા
payload velocity	नीतभार वेग	નીતભાર વેગ
payoff function	भुगतान फलन	વળતર વિધેય
payoff matrix	भुगतान आव्यूह	વળતર શ્રેણિક
p-basis	p-आधार	p-આધાર
p-chart	p-संचित्र	p-આલેખ
Peano curve	पियानो-वक्र	પિઆનો વક
Peano space	पियानो-समष्टि	પિઆનો અવકાશ
pedal equation	पदिक समीकरण	પાદિક સમીકરણ
percent	प्रतिशत	પ્રતિશત, ટકા
percentage	प्रतिशतता	ટકાવારી
percentage error	प्रतिशत त्रुटि	ટકાવાર ત્રુટિ, પ્રતિશત ત્રુટિ
percentage frequency	प्रतिशत बारंबारता	પ્રતિશત આવૃત્તિ, ટકાવાર આવૃત્તિ
percentage increase	प्रतिशत वृद्धि	પ્રતિશત વૃદ્ધિ, ટકાવાર વૃદ્ધિ

percentage of error	अशुद्धि-प्रतिशतता	ત્રુટિની ટકાવારી
percent decrease	प्रतिशत हास	પ્રતિશત ધટ, ટકાવાર ધટ
percentile	शततमक	શતાંક
perfect cube	पूर्ण घन	પૂર્ણ ધન
perfect gas	आदर्श गैस	આદર્શ વાયુ
perfect number	परिपूर्ण संख्या	પૂર્ણસંખ્યા
perfect set	परिपूर्ण समुच्चय	પૂર્ણ ગણ
perfect square	पूर्ण वर्ग	પૂર્ણ વર્ગ
perfect square expression	पूर्ण वर्ग व्यंजक	પૂર્ણ વર્ગ અભિવ્યક્તિ
perimeter	परिमाप	પરિમિતિ
period	 आवर्तकाल अवधिकाल 3. आवर्तक आवर्तनांक (त्रिकोणमिति) कल्प 6. कालांक 	આવર્તકાળ, આવર્તમાન ·
periodic curve	आवर्ती वक्र	આવર્તી વક
periodic disturbances	आवर्ती विक्षोभ	આવર્તી વિક્ષેપો
periodic function	आवर्ती फलन	આવર્તી વિધેય
periodic motion	आवर्ती गति	આવર્તી ગતિ
period of revolution	परिक्रमण काल	પરિક્રમણનો આવર્તકાળ
period of rotation	घूर्णन काल	ધૂર્ણનનો આવર્તકાળ
periodogram	आवर्तिता वक्र	આવર્તિતા વક્ર
peripheral	 परिधीय, उपान्तीय परिरेखीय 	પરિધીય

permissible	अनुमेय, अनुज्ञेय	માન્ય
permissible limit of error	अशुद्धि की अनुमेय सीमा	ત્રુટિની માન્ય સીમા
permutation	क्रमचय	ક્રમયય
permutation group	क्रमचय समूह	ક્રમયથ સમૂહ
permutation matrix	क्रमचय-आव्यूह	ક્રમયય શ્રેણિક
permutation method	क्रमचय विधि	ક્રમયય વિધિ
perpendicular	लंब	લંબ
perpendicularity	लंबता	લંબત્વ
perpendicularly	लंबतः, अनुलंब	લંબતઃ
perpendicular plane	लंब समतल	લંબતલ
personnel-assignment problem	कर्मचारी नियतन समस्या	વ્યક્તિગત-ફાળવણી સમસ્યા
PERT (program evaluation review technique)	पर्ट	પર્ટ
perturbation	क्षोभ	ક્ષોભ
perturbation problem	क्षोभ-समस्या	ક્ષોભ સમસ્યા
perturbed problem	क्षुब्ध समस्या	ક્ષુબ્ધ સમસ્યા
phase	1. प्रावस्था 2. कला 3. कोणांक	1. કલા 2. તબક્કો
phase angle	कला-कोण	કલાકોણ
phase difference	कलांतर	કલાંતર
phase displacement	कला विस्थापन	કલા સ્થાનાંતર
physical astronomy		

physical constant	भौतिक नियतांक	ભૌતિક અયળાંક
physical parameter	भौतिक प्राचल	ભૌતિકીય પ્રયલ
physical pendulum	भौतिक लोलक	ભૌતિકીય લોલક
physical quantity	भौतिक राशि	ભૌતિક રાશિ
physical sciences	भौतिक विज्ञान	ભૌતિકીય વિજ્ઞાન
pictograph	चित्रालेख	ચિત્રાલેખ
pictor	पिक्टर	પિક્ટર
piecewise continuous function	खंडशः संतत फलन	ખંડશઃ સતત વિધેય
piecewise linear	खंडशः रैखिक	ખંડશ: સુરેખ
piecewise linear function	खंडशः रैखिक फलन	ખંડશ: સુરેખ વિધેય
piecewise smooth	खंडशः मसृण	ખંડશ: સુવક્ર
pie diagram	वृत्तारेख	પાઈ આકૃતિ
pilot census	मार्गदर्शी जनगणना	માર્ગદર્શી વસતિગણના
pilot survey	मार्गदर्शी सर्वेक्षण	પ્રારંભિક માર્ગદર્શી સર્વેક્ષણ, પ્રારંભિક માર્ગદર્શી મોજણી
pivot	धुराग्र, कीलक	કીલક, આધાર
pivotal element	आधारी अवयव	આધારી ઘટક
Planck's constant	प्लांक नियतांक	પ્લાન્કનો અચળાંક
Planck's law	प्लांक-नियम	પ્લાન્કનો નિયમ
plane	तल, समतल	સમતલ, તલ
plane angle	समतलीय कोण	સમતલીય ક્રોણ
plane boundary	समतल परिसीमा	સમતલીય સીમા

plane curve	समतल वक्र	સમતલ વક્ર
plane figure	समतल आकृति	સમતલ આકૃતિ
plane geometry	समतल ज्यामिति	સમતલ ભૂમિતિ
plane motion	समतलीय गति	સમતલ ગતિ
plane of projection	प्रक्षेपण-तल	પ્રક્ષેપતલ
plane of reference	निर्देश तल	સંદર્ભતલ
plane of symmetry	सममिति तल	સંમિતતાનું સમતલ
planet	ग्रह	ગ્રહ
planetarium	कृत्रिम नभोमंडल	કૃત્રિમ નભોમંડળ
planetary motion	ग्रह गति	ગ્રહ-ગતિ
planetary system	ग्रह निकाय	ગ્રહ મંડળ
plane trigonometry	समतल त्रिकोणमिति	સમતલ ત્રિકોણમિતિ
plane wave	समतल तरंग	સમતલ તરંગ
planning horizon	आयोजना क्षितिज	ક્ષિતિજ આયોજન
plasma	प्लाज्मा	પ્લાઝમા
plastic	सुघटय, प्लास्टिक	પ્લાસ્ટિક
platykurtic curve	सपाटककुदी वक्र	સપાટ કુબ્જીય વક્ર, સપાટ કકુદી વક્ર
platykurtosis	सपाट-ककुदता	સપાટ કુબ્જતા, સપાટ કકુદતા
plot	1. भूखंड, क्षेत्रक, प्लॉट 2. आलेख	આલેખવું, આલેખ, પ્લોટ
plotted	आलेखित	આલેખિત
plotted frequency distribution	आलेखित बारंबारता बंटन	આલેખિત આવૃત્તિ વિતરણ

plotter	आलेखक	આલેખક
plotting	आलेखन	આલેખન
plotting of curve	वक्र का आलेखन	વકાલેખન
plus	प्लस, धन	સરવાળા-ક્રિયા
plus formula	प्लस-सूत्र, धन-सूत्र	સરવાળા-સૂત્ર
point at infinity	अनंतस्थ बिंदु	અનંતબિંદુ
point estimate	बिंदु आकल	બિંદુ આગણ
point estimation	बिंदु आकलन	બિંદુ આગણન
point mass	बिंदु संहति	બિંદુદળ
point of accumulation	गुच्छ बिंदु	પૂંજ બિંદુ, ગુચ્છબિંદુ
point of analyticity	विश्लेषिकता बिंदु	વૈશ્લેષિકતા બિંદુ
point of condensation	संघनन बिंदु	સંધનન બિંદુ
point of incidence	आपतन बिंदु	આપાત બિંદુ
point of infinite discontinuity	अनंत असांतत्य बिंदु	અનંત અસાતત્ય બિંદુ
point of intersection	प्रतिच्छेद बिंदु	છેદબિંદુ
point of non-uniform convergence	नैकसमान अभिसरण बिंदु	અન-એકરૂપ અભિસાર બિંદુ
point of projection	प्रक्षेप बिंदु	પ્રક્ષેપબિંદુ
point of uniform convergence	एकसमान अभिसरण बिंदु	એકરૂપ અભિસારનું બિંદુ
point open topology	बिंदुशः संस्थिति	બિંદુ-વિવૃત સંસ્થિતિ
point set	बिंदु समुच्चय	બિંદુગણ
point source	बिंदु स्रोत	બિંદુ સ્ત્રોત
pointwise closed	बिंदुशः संवृत	બિંદુવાર સંવૃત

pointwise closure	बिंदुशः संवरक	બિંદુવાર સંવૃતક
pointwise convergence	बिंदुशः अभिसरण	બિંદુવાર અભિસરણ
pointwise discontinuous function	बिंदुशः असंतत फलन	બિંદુવાર અસતત વિધેય
pointwise topology	बिंदुशः संस्थिति	બિંદુવાર સંસ્થિતી
Poisson arrival	प्वासों बंटनी आगमन	પ્વાસાઁ આગમન
Poisson integral	प्वासों समाकल	પ્વાસાઁ સંકલ, પ્વાસાઁ ઉકેલ
Poisson problem	प्वासों की समस्या	પ્વાસાઁની સમસ્યા
Poisson's distribution	प्वासों बंटन	પ્વાસાઁનું વિતરણ
Poisson's equation	प्वासों समीकरण	પ્વાસાઁનું સમીકરણ
Poisson's integral formula	प्वासों समाकल सूत्र	પ્વાસાઁનું સંકલ સૂત્ર
polar	धानी धानीम	ધૂવીય
polar	धुवी, धुवीय	પુ લાવ
polar angle	धुवा, धुवाय धुवीय कोण	ધુવીય કોણ
•	3 3	
polar angle	ध्रुवीय कोण	ધુવીય કોણ
polar angle polar axis	धुवीय कोण धुवीय अक्ष	ધુવીય કોણ ધુવાક્ષ
polar angle polar axis polar cap	ध्रुवीय कोण ध्रुवीय अक्ष ध्रुवीय टोपी	ધુવીય કોણ ધુવાક્ષ ધુવીય છત્ર
polar angle polar axis polar cap polar coordinate	धुवीय कोण धुवीय अक्ष धुवीय टोपी धुवीय निर्देशांक	ધુવીય કોણ ધુવાક્ષ ધુવીય છત્ર ધુવીય યામ
polar angle polar axis polar cap polar coordinate polar radius of earth	धुवीय कोण धुवीय अक्ष धुवीय टोपी धुवीय निर्देशांक पृथ्वी की धुवीय त्रिज्या 1. धुव 2. अनंतक	ધુવીય કોણ ધુવાક્ષ ધુવીય છત્ર ધુવીય યામ પૃથ્વીની ધુવીય ત્રિજ્યા 1. ધુવ
polar angle polar axis polar cap polar coordinate polar radius of earth pole	धुवीय कोण धुवीय अक्ष धुवीय टोपी धुवीय निर्देशांक पृथ्वी की धुवीय त्रिज्या 1. धुव 2. अनंतक 3. संपर्कक 4. पोल	ધુવીય કોણ ધુવાક્ષ ધુવીય છત્ર ધુવીય યામ પૃથ્વીની ધુવીય ત્રિજ્યા 1. ધુવ 2. અનંતક n-કક્ષીય અનંતક
polar angle polar axis polar cap polar coordinate polar radius of earth pole pole of order-n	ध्रुवीय कोण ध्रुवीय अक्ष ध्रुवीय टोपी ध्रुवीय निर्देशांक पृथ्वी की ध्रुवीय त्रिज्या 1. ध्रुव 2. अनंतक 3. संपर्कक 4. पोल n-घात अनंतक	ધુવીય કોણ ધુવાક્ષ ધુવીય છત્ર ધુવીય યામ પૃથ્વીની ધુવીય ત્રિજ્યા 1. ધુવ 2. અનંતક n-કક્ષીય અનંતક

policy variables	नीति चर	નીતિયલ
Polya's distribution	पोल्या बंटन	પોલ્યાનું વિતરણ
polygon	बहुभुज	બહુકોણ
polygon of forces	बल बहुभुज	બળોનો બહુકોણ
polygon of vectors	सदिश बहुभुज, वेक्टर बहुभुज	સદિશોનો બહુકોણ
polyhedral	बहुतलीय, बहुफलकीय	બહુફલકીય
polyhedral body	बहुतल पिंड	બહુફલકીય પીંડ
polyhedron	बहुफलक	બહુફલક
polynomial	बहुपद	બહૃપદી
polynomial forms	बहुपद-व्यंजक	બહુપદી સ્વરૂપ
polynomial function	बहुपद फलन	બહુપદી વિધેય
polynomial interpolation	बहुपद अंतर्वेशन	બહુપદી અંતર્વેશન
polynomial regression	बहुपद समाश्रयण	બહુપદીય નિયત સંબંધ
polynomial solution	बहुपद हल	બહુપદી ઉકેલ
polynomial theorem	बहुपद प्रमेय	બહૃપદી પ્રમેય
polytrope	अनुघाती गोला	સ્વયં ગુરુત્વી ગોલક
pooled estimate	संयोजित आकल	સમાયોજીત અંદાજ
population	1. जनसंख्या, संख्या, आबादी 2. समष्टि	સમષ્ટિ, નિદર્શાવકાશ
population distribution	 जनसंख्या वितरण समिष्ट बंटन 	સમષ્ટિ વિતરણ
population dynamics	जनसंख्या गतिकी	સમષ્ટિ ગતિકી
population mean	समष्टि माध्य	સમષ્ટિ મધ્યક

population parameter	समष्टि प्राचल	સમષ્ટિ પ્રાયલ
population regression coefficient	समष्टि समाश्रयण गुणांक	સમષ્ટિ નિયત સંબંધાંક
population sampling	समिष्ट प्रतिचयन	સમષ્ટિ નિદર્શન
population variance	समष्टि प्रसरण	સમષ્ટિ પ્રસરણ
position coordinates	स्थान निर्देशांक	સ્થિતિયામ
position of equilibrium	साम्य-स्थल, संतुलन- स्थल, संतुलन-स्थिति	સંતુલનની સ્થિતિ
position vector	स्थिति सदिश	સ્થાન સદિશ
positive	 धनात्मक, धन सकारात्मक पॉजिटिव 	ધન
positive angle	धन कोण	ધન કોણ
positive areas	धनात्मक क्षेत्र	ધનાત્મક ક્ષેત્ર
positive association	धनात्मक साहचर्य	ધનાત્મક સંગઠન
positive attribute	धनात्मक गुण	ધનાત્મક ગુણ
positive cone	धनात्मक शंकु	ધનાત્મક શંકુ
positive correlation	धनात्मक सहसंबंध	ધનાત્મક સહસંબંધ
positive definite form	धनात्मक निश्चित समघात	ધનાત્મક નિયત સ્વરૂપ
positive definite function	धनात्मक निश्चित फलन	ધનાત્મક નિયત વિધેય
positive definite matrix	धनात्मक निश्चित आव्यूह	ધનાત્મક નિયત શ્રેણિક
positive definite quadratic form	धनात्मक निश्चित द्विघाती समघात	ધનાત્મક નિયત દ્વિધાત સ્વરૂપ

positive linear functional	धनात्मक रैखिक फलनक	ધનાત્મક સુરેખ વિધેચક
positively related	धनात्मक संबद्ध	ધનાત્મક રીતે સંકળાચેલું
positive semidefinite	धनात्मक सामिनिश्चित	ધનાત્મક અધનિયત
positive serial correlation	धनात्मक श्रेणीगत सहसंबंध	ધનાત્મક શ્રેણીગત સહસંબંધ
positive trend	धनात्मक उपनति	ધનાત્મક વલણ
possibility	संभावना, संभाव्यता	શક્યતા
possible	संभव, संभाव्य	સંભવિત, શક્ય
posterior probability	उत्तर प्रायिकता	ઉત્તર સંભાવના
postmultiplication	उत्तर गुणन	ઉત્તર ગુણન
post optimality problem	इष्टतमोपरांत समस्या	અનુઇષ્ટતમ સમસ્યા
postulate	अभिगृहीत	પૂર્વધારણા
postulate postulational approach	अभिगृहीत अभिगृहीतीय दृष्टिकोण	પૂર્વધારણા પૂર્વધારણાયુક્ત અભિગમ
•	C	,,
postulational approach	अभिगृहीतीय दृष्टिकोण	પૂર્વધારણાયુક્ત અભિગમ
postulational approach potential energy	अभिगृहीतीय दृष्टिकोण स्थितिज ऊर्जा	પૂર્વધારણાયુકત અભિગમ સ્થિતિશક્તિ, સ્થિતિઊર્જા
postulational approach potential energy potential function	अभिगृहीतीय दृष्टिकोण स्थितिज ऊर्जा विभव फलन 1. शक्ति, सामर्थ्य, क्षमता	પૂર્વધારણાયુક્ત અભિગમ સ્થિતિશક્તિ, સ્થિતિઊર્જા સ્થિતિમાન વિધેય 1. ધાત
postulational approach potential energy potential function power	अभिगृहीतीय दृष्टिकोण स्थितिज ऊर्जा विभव फलन 1. शक्ति, सामर्थ्य, क्षमता 2. घात घात वक्र	પૂર્વધારણાયુક્ત અભિગમ સ્થિતિશક્તિ, સ્થિતિઊર્જા સ્થિતિમાન વિધેય 1. ધાત 2. શક્તિ, સામર્થ્ય
postulational approach potential energy potential function power	अभिगृहीतीय दृष्टिकोण स्थितिज ऊर्जा विभव फलन 1. शक्ति, सामर्थ्य, क्षमता 2. घात घात वक्र	પૂર્વધારણાયુક્ત અભિગમ સ્થિતિશક્તિ, સ્થિતિઊર્જા સ્થિતિમાન વિધેય 1. ધાત 2. શક્તિ, સામર્થ્ય ધાતવક
postulational approach potential energy potential function power power curve power function of test	अभिगृहीतीय दृष्टिकोण स्थितिज ऊर्जा विभव फलन 1. शक्ति, सामर्थ्य, क्षमता 2. घात घात वक्र परीक्षण का क्षमता फलन	પૂર્વધારણાયુક્ત અભિગમ સ્થિતિશક્તિ, સ્થિતિઊર્જા સ્થિતિમાન વિધેય 1. ધાત 2. શક્તિ, સામર્થ્ય ધાતવક કસોટીનું સામર્થ્ય વિધેય ધાત નિયમ

power of statistical test	सांख्यिकीय परीक्षण की क्षमता	આંકડાકીય પરીક્ષણની ક્ષમતા
power series analysis	घात श्रेणी विश्लेषण	ધાતશ્રેઢી વિશ્લેષણ
power series expansion	घात श्रेणी प्रसार	ધાતશ્રેઢી વિસ્તરણ
power series method	घात श्रेणी विधि	ધાતશ્રેઢી પદ્ધતિ
Poynting's theorem	प्वाइन्टिंग प्रमेय	પોયન્ટીંગનું પ્રમેય
practical geometry	प्रायोगिक ज्यामिति	પ્રાયોગિક ભૂમિતિ
practical unit	व्यावहारिक मात्रक	પ્રાયોગિક એકમ
practice	 व्यवहार-गणित प्राचलन पद्धिति 	વ્યવહાર
preassigned number	पूर्वनिर्दिष्ट संख्या	પૂર્વ ફાળવેલ સંખ્યા
precision of a test	परीक्षण की परिशुद्धता	કસોટીની ચોકસાઈ
prediction	प्रागुक्ति	આગાહી
prediction equation	प्रागुक्ति समीकरण	આગાહી સમીકરણ
prediction interval	प्रागुक्ति अंतराल	આગાહી અંતરાલ
predictor	प्राग्वक्ता	આગાહીકર્તા
predictor-corrector method	प्राग्वक्ता संशोधन विधि	આગાહીકર્તા-સુધારક પદ્ધતિ
predictor formula	प्राग्वक्ता सूत्र	આગાહીકર્તા સૂત્ર
pre-image	पूर्व प्रतिबिंब	પૂર્વ પ્રતિબિંબ
preliminary data	प्रारंभिक आंकड़े, प्रारंभिक उपात्त	પ્રાથમિક માહિતિ, પ્રાથમિક ન્યાસ
preliminary survey	प्रारंभिक सर्वेक्षण	પ્રાથમિક સર્વેક્ષણ, પ્રાથમિક મોજણી
present configuration	वर्तमान विन्यास	વર્તમાન સંરયના

pressure	दाब, निपीड	દબાણ
pressure drop	दाब हास	દબાણ હ્રાસ
pressure force	दाब बल	દાબબળ
pressure gradient	दाब प्रवणता	દાબઢળાવ
price	मूल्य, भाव	ભાવ, કીમત
price index	भाव सूचकांक, मूल्य सूचकांक	ભાવ સૂચકાંક
primal-dual algorithm	आद्य-द्वैती कलनविधि	પ્રાથમિક-દ્રંદ્વ પ્રવિધિ
primal problem	आद्य समस्या	પ્રાથમિક સમસ્યા
primary data	प्राथमिक आंकड़े, प्राथमिक दत्त	પ્રાથમિક માહિતી, પ્રાથમિક ન્યાસ
prime	 अभाज्य प्रधान, प्राइम अग्र (ज्वार उच्चता) 	અવિભાજ્ય, અગ્ર
prime factor	अभाज्य गुणन खंड	અવિભાજ્ય અવયવ
primitive	पूर्वग, आदिम, आद्य, आदि	1. પૂર્વગ 2. આદિમ
primitive polynomial	पूर्वग बहुपद	આદિમ બહુપદી
principal axis	मुख्य अक्ष	મુખ્ય અક્ષ
principal component	मुख्य घटक	મુખ્ય ઘટક
principal maximum	मुख्य महत्तम	મુખ્ય મહત્તમ, મુખ્ય અધિકતમ
principal root	मुख्य मूल	મુખ્ય બીજ, મુખ્ય મૂળ
principal submatrix	मुख्य उप आव्यूह	મુખ્ય ઉપશ્રેણિક

principle	नियम	સિદ્ધાંત, નિયમ
principle of covariance	सह-परिवर्तन नियम	સહ-પરિવર્તનનો નિયમ
principle of duality	द्वैत नियम	દ્રૈત સિદ્ધાંત
principle of equivalence	तुल्यता नियम	સામાન્યતાનો સિદ્ધાંત
principle of equivalent change	तुल्यांकी परिवर्तन नियम	સામ્ય પરિવર્તનનો નિયમ
principle of maximum modulus	महत्तम मापांक नियम	મહત્તમ માનાંકનો સિદ્ધાંત
prior probability	पूर्व प्रायिकता	પૂર્વ-સંભાવના
probabilistic	प्रायिकतात्मक	સંભાવનાત્મક
probabilistic approach	प्रायिकतात्मक उपगमन	સંભાવનાત્મક અભિગમ
probabilistic demand	प्रायिकतात्मक मांग	સંભાવનાત્મક માંગ
probabilistic variable	प्रायिकतात्मक चर	સંભાવનાત્મક યલ
probability	प्रायिकता	સંભાવના
probability density	प्रायिकता घनत्व	સંભાવના ઘટત્વ, સંભાવના ઘનત્વ
probability density distribution	प्रायिकता घनत्व वितरण	સંભાવના ઘટત્વ વિતરણ
probability density function	प्रायिकता घनत्व फलन	સંભાવના ઘટત્વ વિધેય
probability distribution	प्रायिकता बंटन	સંભાવના વિતરણ
probability function	प्रायिकता फलन	સંભાવના વિધેય
probability generating function	प्रायिकता जनक फलन	સંભાવના જનક વિધેય, સંભાવના સર્જક વિધેય
probability mass	प्रायिकता द्रव्यमान	સંભાવના દ્રવ્યમાન

probability space	प्रायिकता समष्टि	સંભાવના અવકાશ,
		સંભાવનાવકાશ
probable	प्रायिक, प्रसंभाव्य	સંભવિત
probable error	प्रसंभाव्य त्रुटि	સંભવિત ત્રુટિ
problem	प्रश्न, समस्या, निर्मेय	પ્રશ્ન, સમસ્યા
problem definition	समस्या संप्रस्तुति	સમસ્થા પ્રસ્તુતિ, સમસ્થા વિધાન
problem formulation	समस्या संरूपण	સમસ્યાનું રયન
procedure	प्रक्रिया, कार्य-विधि	પ્રક્રિયા, કાર્ચ-વિધિ
process	1. प्रक्रम 2. प्रवर्ध	પ્રક્રિયા
processing	प्रक्रमण	પ્રક્રિયા-પૃથક્કરણ
process of least squares	न्यूनतम वर्ग प्रक्रम	ન્યૂનતમ વર્ગ પ્રક્રિયા
producer	 उत्पादक 2. निर्माता प्रोड्यूसर 	1. ઉત્પાદક 2. નિર્માતા
product		
	 प्रोड्यूसर उत्पाद 	2. નિર્માતા 1. ગુણનફળ
product	 प्रोड्यूसर उत्पाद गुणनफल 	2. નિર્માતા 1. ગુણનફળ 2. ઉત્પાદ
product form of inverse	 प्रोड्यूसर उत्पाद गुणनफल व्युत्क्रम का गुणन-रूप 	 નિર્માતા ગુણનફળ ઉત્પાદ વ્યસ્તનું ગુણનસ્વરૂપ
product form of inverse production	 प्रोड्यूसर उत्पाद गुणनफल व्युत्क्रम का गुणन-रूप उत्पादन 	2. નિર્માતા 1. ગુણનફળ 2. ઉત્પાદ વ્યસ્તનું ગુણનસ્વરૂપ ઉત્પાદન
product form of inverse production production cost	 प्रोड्यूसर उत्पाद गुणनफल व्युत्क्रम का गुणन-रूप उत्पादन उत्पादन-लागत 	2. નિર્માતા 1. ગુણનફળ 2. ઉત્પાદ વ્યસ્તનું ગુણનસ્વરૂપ ઉત્પાદન ઉત્પાદન ખર્ચ
product product form of inverse production production cost production curves	 प्रोड्यूसर उत्पाद गुणनफल व्युत्क्रम का गुणन-रूप उत्पादन उत्पादन वक्र 	 નિર્માતા ગુણનફળ ઉત્પાદ વ્યસ્તનું ગુણનસ્વરૂપ ઉત્પાદન ઉત્પાદન ખર્ચ ઉત્પાદન વક
product product form of inverse production production cost production curves production function production function	 प्रोड्यूसर उत्पाद गुणनफल व्युत्क्रम का गुणन-रूप उत्पादन उत्पादन वक्र उत्पादन फलन 	2. નિર્માતા 1. ગુણનફળ 2. ઉત્પાદ વ્યસ્તનું ગુણનસ્વરૂપ ઉત્પાદન ઉત્પાદન ખર્ચ ઉત્પાદન વક ઉત્પાદન વિધેય

production rate	उत्पादन-दर	ઉત્પાદન દર
production scheduling	उत्पादन अनुसूचीयन	ઉત્પાદન કાર્યક્રમણ
product of random variables	याद्दच्छिक चरों का गुणनफल	યાર્દચ્છિક યલોનું ગુણનફળ
product of two transformations	दो रूपांतरणों का गुणनफल	બે રૂપાંતરણનો ગુણાકાર
product set	गुणन समुच्चय	ગુણાકાર ગણ
product space	गुणन समष्टि, गुणन आकाश	ગુણાકાર અવકાશ, ગુણન અવકાશ
product topology	गुणन संस्थिति	ગુણાકાર સંસ્થિતિ
profile section	प्रोफाइल काट, प्रोफाइल परिच्छेद	રૂપરેખા છેદ
profit	लाभ	નફો, લાભ
profit function	लाभ-फलन	નફા-વિધેય, લાભ-વિધેય
profit maximization	लाभ अधिकतमीकरण	નફાનું મહત્તમીકરણ, નફાનું અધિકતમીકરણ
programmer	क्रमादेशक	આયોજક, પ્રોગ્રામર
programming	1. प्रक्रमन, प्रोग्रामन 2. क्रमादेशन	આયોજન, પ્રોગ્રામીંગ
progression	श्रेढ़ी	શ્રેણી
projection	 प्रक्षेपण, प्रक्षेप बहिर्वेशन 	પ્રક્ષેપ, પ્રક્ષેપણ
projection formula	प्रक्षेप सूत्र	પ્રક્ષેપ સૂત્ર
projection into coordinate spaces	निर्देशक समष्टियों में प्रक्षेप	યામાવકાશમાં પ્રક્ષેપ

projection matrix	प्रक्षेप आव्यूह	પ્રક્ષેપ શ્રેણિક
projection of a set	समुच्चय का प्रक्षेप	ગણનો પ્રક્ષેપ
projection of trend value	उपनति मान का बहिर्वेशन	વલણમૂલ્યનું પ્રક્ષેપ
projection of vector	सदिश प्रक्षेप	સદિશનો પ્રક્ષેપ
projection theorem	प्रक्षेप प्रमेय	પ્રક્ષેપ પ્રમેય
projective geometry	प्रक्षेपीय ज्यामिति	પ્રક્ષેપીય ભૂમિતિ
projective plane	प्रक्षेपी समतल	પ્રક્ષેપતલ
projective transformation	प्रक्षेपीय रूपांतरण	પ્રક્ષેપીય રૂપાંતરણ
proof	1. प्रमाण 2. उपपत्ति 3. प्रूफ़	સાબિતી, સિદ્ધિ
proof by induction	आगम द्वारा उपपत्ति	અનુમાન દ્વારા સાબિતી
propagated error	संचारित त्रुटि	પ્રગામી ત્રુટિ
propagation of error	त्रुटि संचरण	ત્રુટિ નું પ્રગમન
proper factor	उचित गुणनखंड	ઉચિત અવયવ, યોગ્ય અવયવ
proper function	उपयुक्त फलन, उचित फलन	ઉચિત વિધેય, યોગ્ય વિધેય
proper interval	उचित अंतराल	ઉચિત અંતરાલ, યોગ્ય અંતરાલ
properly contained	पूर्णतया अंतर्विष्ट	ઉચિતરીતે સમાવિષ્ટ
proper subset	उचित उपसमुच्चय	ઉચિત ઉપગણ, યોગ્ય ઉપગણ
proper subspace	उचित उपसमिष्ट	ઉચિત ઉપાવકાશ, યોગ્ય ઉપાવકાશ

property of conservation	संरक्षण गुणधर्म	સંરક્ષણનો ગુણધર્મ
proper value (=eigen value)	उचित मान, आइगन मान	લાક્ષણિક મૂલ્ય, ઉચિત મૂલ્ય
proper vector	उचित सदिश	ઉચિત સદિશ
proportional	समानुपातिक, आनुपातिक	સમપ્રમાણ, પ્રમાણીય
proportional relationship	आनुपातिक संबंध	સમપ્રમાણ સંબંધ, પ્રમાણીય સંબંધ
proportional sampling	आनुपातिक प्रतिचयन	સમપ્રમાણ નિદર્શન, પ્રમાણીય નિદર્શન
proposition	साध्य	સાધ્ય, વિધાન
pseudocode	छद्म कूट	७ इस्ट
pseudometric	छद्म दूरीक	છદ્મમાન
pseudometric space	छद्म दूरीक समष्टि	છદ્મ માનાવકાશ
pseudonorm	छद्म मानक	છદ્મમાનાંક
pseudonorm topology	छद्म मानक संस्थिति	છદ્મમાનાંક સંસ્થિતિ
pull	 अभिकर्ष अभिकर्षण 3. अपकर्ष 	ખેંચાણ
pulley	पुली, घिरनी, कप्पी	ગરગડી, પુલી
punched card	छिद्रित कार्ड	પંચ કાર્ડ
punch card machine	पंच कार्ड मशीन	પંચ કાર્ડ મશીન
punching machine	पंचींग मशीन	પંચીંગ મશીન
pure bending	शुद्ध बंकन	શુદ્ધ અવનમન, ચોખ્ખું અવનમન
pure decimal	शुद्ध दशमलव	શુદ્ધ દશાંશ
pure geometry	शुद्ध ज्यामिति	કેવળ ભૂમિતિ

pure induction
purely transcendental
pure mathematics
pure number
pure strategy
pyramid
pyramidal solid
pyramidal surface

शुद्ध आगमन
शुद्धतः अबीजीय
शुद्ध गणित
संख्यामात्र
अविकल्पी युक्ति
पिरैमिड
पिरैमिडी घनाकृति
पिरैमिडी पष्ठ

યોખ્ખું અનુમાન
માત્ર અબૈજીક
કેવળ ગણિત
યોખ્ખી સંખ્યા
યોખ્ખી વ્યૂહરયના
પિરામિડ
પિરામિડીય ધન
પિરામિડીય પૃષ્ઠ

Q

Q.E.D.	इति सिद्धम्	ઇતિ સિદ્ધમ
quadrangle	चतुष्कोण	યતુષ્ક્રોણ
quadrangular prism	चतुर्भुजी प्रिज्म	યતુષ્કોણીય પ્રિઝમ
quadrant	1. चतुर्थाश	1. ચરણ 2. પાદ
	2. वृत्त पाद	3. ખંડ
quadratic	1. वर्ग 2. द्विघात 3. दविसमलंबाक्ष	દ્રિધાત, વર્ગાત્મક
	J. પ્ પત્તના નાવા	
quadratic cost	द्विघात लागत	દ્વિધાત પડતર
quadratic cost function	द्विघात लागत फलन	દ્રિધાત પડતર વિધેય
quadratic curve	द्विघात वक्र	દ્વિધાત વક્ર
quadratic equation	द्विघात समीकरण	દ્વિધાત સમીકરણ, વર્ગાત્મક સમીકરણ

quadratic expression	द्विघात व्यंजक	દ્રિધાત અભિવ્યક્તિ, વર્ગાત્મક અભિવ્યક્તિ
quadratic form	द्विघाती समघात	દ્રિધાત સ્વરૂપ, વર્ગાત્મક સ્વરૂપ
quadratic function	द्विघाती फलन	દ્રિધાત વિધેય, વર્ગાત્મક વિધેય
quadratic functional	द्विघात फलनक	દ્વિધાત વિધેયક, વર્ગાત્મક વિધેયક
quadratic interpolation	द्विघात अंतर्वेशन	દ્વિધાત અંતર્વેશન, વર્ગાત્મક અંતર્વેશન
quadratic objective function	द्विघाती उद्देश्य फलन	દ્રિધાત ઉદ્દેશ વિધેય, વર્ગાત્મક ઉદ્દેશ વિધેય
quadratic programming	द्विघाती क्रमादेशन, द्विघाती प्रोग्रामन	દ્ધિધાત આયોજન, વર્ગાત્મક આયોજન
quadratic reciprocity law	द्विघाती व्युत्क्रमणीयता नियम	દ્રિધાત વ્યુત્ક્રમિકતાનો નિયમ
quadratic surface	द्विघाती पृष्ठ	દ્રિધાત પૃષ્ઠ, વર્ગાત્મક પૃષ્ઠ
quadratic term	द्विघाती पद	દ્વિધાત પદ, વર્ગાત્મક પદ
quadrature formula	क्षेत्रकलन-सूत्र	ક્ષેત્ર - કલન સૂત્ર
quadrilateral	चतुर्भुज	યતુષ્ક્રોણ
qualitative analysis	गुणात्मक विश्लेषण	ગુણાત્મક વિશ્લેષણ
quality control	गुणता नियन्त्रण	ગુણવત્તા નિયંત્રણ
quantum mechanics	क्वान्टम यांत्रिकी	કવૉન્ટમ યંત્રશાસ્ત્ર
quantum number	क्वान्टम संख्या	કવૉન્ટમ સંખ્યા

quantum statistics	क्वान्टम सांख्यिकी	કવૉન્ટમ આંકડાશાસ્ત્ર
quarter	1. चतुर्थांश, चौथाई 2. क्वार्टर	યતુર્થાંશ, પા ભાગ
quartic	चतुर्घाती	યતુર્ધાત
quartile	चतुर्थक	યતુર્થક
quasi linear constitutive equation	रैखिककल्प संरचक समीकरण	અધરેખીય સંરચક સમીકરણ
quasi regular	नियमितकल्प	અધનિયમિત
quaternion	चतुष्टयी	યતુષ્ટથી
queue length	पंक्त लम्बाई	પંક્તિ લંબાઈ
queuing model	पंक्ति निदर्श	પંક્તિ પ્રતિરૂપ, પંક્તિ મોડેલ
queuing problem	पंक्ति समस्या	પંક્તિ સમસ્યા
queuing process	पंक्ति प्रक्रम	પંક્તિ પ્રક્રિયા
queuing system	पंक्ति प्रणाली	પંક્તિ સંહૃતિ
queuing theory	पंक्ति सिद्धांत	પંક્તિ સિદ્ધાંત
quintile	पंचमक	પંચમક
quintuplet	पंचक	પંચક
quotation	निवेदित दर, निवेदित मूल्य	ભાવપત્રક
quotient	1. भागफल 2. विभाग	ભાગફળ
quotient field	विभाग क्षेत्र	ભાગાકાર ક્ષેત્ર
quotient group	विभाग समूह	ભાગાકાર સમૂહ
quotient law	भागफल-नियम	ભાગાકાર નિયમ

quotient set विभाग समुच्चय सागाहार गण quotient space विभाग समष्टि सागाहार अवहाश quotient topology विभाग संस्थिति सागाहार संस्थिति

R

ત્રિજય radial त्रिज्य રેડિયન radian रेडियन રેડિયન માપ radian measure रेडियन माप radical ਮ੍ਰਗ करणी radical axis મૂળાક્ષ म्लाक्ष radical sign करणी चिह्न મૂળ ચિહ્ન ત્રિજ્યા radius त्रिज्या અભિસારની ત્રિજ્યા radius of convergence अभिसरण त्रिज्या વકતા ત્રિજ્યા radius of curvature वक्रता त्रिज्या ત્રિજ્યા સદિશ धुवांतर, धुवांतर रेखा radius vector મૂળાંક radix मूलांक યાદ્ચ્છિક ત્રુટિ याद्दिछक त्रुटि random error याह्य्छि विधेय random function याद्दच्छिक फलन યાદ્ચ્છિક કરણ randomization यादृच्छिकीकरण याद्दिछकीकृत खंडक યાદ્યછક કૃત બ્લોકસ randomised blocks યાદ્ચ્છિક મોડેલ याद्दिछक निदर्श random model

random number	याद्दच्छिक संख्या	યાદ્ ચ્છક સંખ્યા
random sampling	याद्दच्छिक प्रतिचयन	યાદ્ ચ્છક નિદર્શન
random variable	याद्दच्छिक चर	યાદ્ ચ્છક યલ
range	1. परास 2. परिसर 3. माला, श्रेणी	વિસ્તાર
range of convergence	अभिसरण परिसर	અભિસારનો વિસ્તાર
range of integration	समाकलन परिसर	સંકલનનો પ્રદેશ
range of relation	संबंध परिसर	સંબંધનો વિસ્તાર
range space	परिसर समष्टि	વિસ્તાર અવકાશ
rank	कोटि	કોટિ
rank correlation	कोटि सहसंबंध	કોટિ સહસંબંધ
rank of matrix	आव्यूह की कोटि	શ્રેણિકની કોટિ
rank order statistics	कोटि-क्रम प्रतिदर्शज	કોટિ - કક્ષા આંકડાશાસ્ત્ર
rate of change	परिवर्तन-दर	ફેરફારનો દર
rate of convergence	अभिसरण-दर	અભિસારનો દર
Ratio	अनुपात	
	319311(1	ગુણોત્તર
Rational	परिमेय	ગુણાત્તર સંમેય
Rational rational expression		
	परिमेय	સંમેથ
rational expression	परिमेय परिमेय व्यंजक	સંમેય સંમેય અભિવ્યકતિ
rational expression rational field	परिमेय परिमेय व्यंजक परिमेय क्षेत्र	સંમેય સંમેય અભિવ્યકતિ સંમેય ક્ષેત્ર
rational expression rational field rational function rationalisation of the	परिमेय परिमेय व्यंजक परिमेय क्षेत्र परिमेय फलन	સંમેય સંમેય અભિવ્યકતિ સંમેય ક્ષેત્ર સંમેય વિધેય

rational operation	परिमेय संक्रिया	સંમેય ક્રિયા, સંમેય પ્રક્રિયા
ratio test	अनुपात परीक्षण	ગુણોત્તર કસોટી
raw data	असंसाधित दत्त, यथा प्राप्त उपात्त	કાચી માહિતી
ray	 रिम, किरण पख-अर रे, शंकुश 4. अर्धरेखा अर 	કિરણ
ray vector	किरण सदिश	કિરણ સદિશ
real	वास्तविक	વાસ્તવિક
real axis	वास्तविक अक्ष	વાસ્તવિક અક્ષ
real continuum	वास्तविक सांतत्यक	વાસ્તવિક સાતત્યક
real line	वास्तविक रेखा	વાસ્તવિક રેખા
real linear vector space	वास्तविक रैखिक सदिश समष्टि	વાસ્તવિક સુરેખ સદિશ અવકાશ
real matrix	वास्तविक आव्यूह	વાસ્તવિક શ્રેણિક
real number	वास्तविक संख्या	વાસ્તવિક સંખ્યા
real number field	वास्तविक संख्या क्षेत्र	વાસ્તવિક સંખ્યા ક્ષેત્ર
real part	वास्तविक भाग	વાસ્તવિક ભાગ, વાસ્તવિક અંશ
real polynomial	वास्तविक बहुपद	વાસ્તવિક બહુપદી
real quadratic	वास्तविक द्विघाती	વાસ્તવિક દ્વિધાત, વાસ્તવિક વર્ગાત્મક
real root	वास्तविक मूल	વાસ્તવિક બીજ, વાસ્તવિક મૂળ

real space	वास्तविक समिष्ट	વાસ્તવિક અવકાશ
real time system	वास्तविक काल प्रणाली	વાસ્તવિક સમય સંહૃતિ
real valued function	वास्तविक मान फलन	વાસ્તવિક મૂલ્યવાળું વિધેય
real variable	वास्तविक चर	વાસ્તવિક ચલ
real vector space	वास्तविक सदिश समष्टि	વાસ્તવિક સદિશ અવકાશ
reciprocal	व्युत्क्रम, अन्योन्य, पारस्परिक	વ્યુત્ક્રમ, વ્યસ્ત
reciprocal matrix	व्युत्क्रम आव्यूह	વ્યુત્ક્રમ શ્રેણિક
rectangle	आयत	લંબચોરસ
rectangular	आयताकार, समकोणिक, समकोणीय	લંબચોરસીય
rectangular array	आयताकार सारणी	લંબચોરસ ગોઠવણ
rectangular axis	समकोणिक अक्ष, समकोणिक निर्देशाक्ष	લંબાક્ષ
rectangular density function	आयतीय घनत्व फलन	લંબચોરસીય ધનતા વિધેય
rectangular hyperbola	समकोणीय अतिपरवलय	લંબાતિવલય
rectangular matrix	आयताकार आव्यूह	લંબચોરસીય શ્રેણિક
rectangular parellelopiped (cuboid)	आयतफलकी समांतरषट्फलक, समकोणिक समांतरषट्फलक	લંબધન
rectifiable curve	चापकलनीय वक्र	યાપકલનીય વક્ર
recurrence formula	पुनरावृत्ति सूत्र	પુનરાવૃત્ત સૂત્ર

आवर्त दशमलव પુનરાવર્તીત દશાંશ recurring decimal recursion formula પુનરાવર્તન સૂત્ર प्रतिवर्तन सूत्र સંક્ષિપ્ત સોપાન સ્વરૂપ reduced echelon form समानीत सोपानक रूप અસંગતિ દર્શન reductio-ad-absurdum असंगति प्रदर्शन reduction formula લધુકરણ સૂત્ર, સંક્ષેપન लघ्करण सूत्र, समानयन सूत्र સૂત્ર સંદર્ભ રેખા reference line संदर्भ रेखा, निर्देश रेखा સંદર્ભ બિંદ निर्देश बिंद्, संदर्भ बिंद् reference point પરાવર્તિત તરંગ परावर्तित तरंग reflected wave પરાવર્તન परावर्तन reflection स्वतुल्य नियम સ્વવાયક નિયમ reflexive law અભિસારનો પ્રદેશ region of convergence अभिसरण प्रदेश અપસારનો પ્રદેશ region of divergence अपसरण प्रदेश region of integration સંકલન નો પ્રદેશ समाकलन प्रदेश નિયતસંબંધ વિશ્લેષણ regression analysis समाश्रयण विश्लेषण regression curve નિયતસંબંધ વક समाश्रयण वक्र નિયતસંબંધ સમીકરણ regression equation समाश्रयण समीकरण નિયતસંબંધ રેખા regression line समाश्रयण रेखा નિયતસંબંધ પ્રતિરૂપ, regression model समाश्रयण निदर्श नियतसंબंध मोडेल नियभित वङ regular curve नियमित वक्र નિયમિત ષટ્કોણ regular hexagon सम षट्भ्ज નિયમિત શ્રેણિક regular matrix नियमित आव्युह નિયમિત યતુસ્ક્લક regular tetrahedron सम चत्ष्फलक

सापेक्ष पूरक	સાપેક્ષ પૂરક
आपेक्षिक उच्चतम	સાપેક્ષ મહત્તમ, સાપેક્ષ અધિકતમ
आपेक्षिक निम्नतम	સાપેક્ષ લઘુતમ, સાપેક્ષ ન્યૂનતમ
आपेक्षिक प्रायिकता	શરતી સંભાવના
आपेक्षिक वेग	સાપેક્ષ વેગ
 आपेक्षिकता, रिलेटिविटी आपेक्षिकी 	સાપેક્ષતા
आपेक्षिकता सिद्धांत	સાપેક્ષવાદ, સાપેક્ષતાવાદ
विश्वसनीयता	વિશ્વસનીયતા
विश्वसनीयता समस्या	વિશ્વસનીયતા સમસ્યા
अवशेष पद	શેષપદ
शेषफल-प्रमेय	શેષપ્રમેય
पुनरावृत्त सीमा	પુનરાવૃત્ત લક્ષ
पुनरावृत्त रीमान-समाकल	પુનરાવૃત્ત રીમાન સંકલ
निरूपण	નિરૂપણ
अवशिष्ट, अवशेष	અવશેષ
अनंतक पर अवशेष	ધ્રુવ આગળનો અવશેષ
1. वियोजन 2. खंडन 3. विभेदन	વિયોજન
बल-वियोजन	બળ વિયોજન
	आपेक्षिक उच्चतम आपेक्षिक निम्नतम आपेक्षिक प्रायिकता आपेक्षिक वेग 1. आपेक्षिकता, रिलेटिविटी 2. आपेक्षिकता सिद्धांत विश्वसनीयता विश्वसनीयता विश्वसनीयता समस्या अवशेष पद शेषफल-प्रमेय पुनरावृत्त सीमा पुनरावृत्त रीमान-समाकल निरूपण अवशिष्ट, अवशेष अनंतक पर अवशेष 1. वियोजन 2. खंडन 3. विभेदन

resolution of velocities	वेग-वियोजन	વેગ વિચોજન
resultant	1. परिणामी 2. निराकरण फल	પરિણામી
resultant force	परिणामी बल	પરિણામી બળ
resultant vector	परिणामी सदिश	પરિણામી સદિશ
revised simplex technique	संशोधित एकल प्रविधि	સંશોધિત સિમ્પ્લેક્ષ પ્રયુક્તિ, સુધારેલી પ્રગણ પ્રયુક્તિ
rhombus	समचतुर्भुज	સમબાજુ યતુષ્કોણ, સમભુજ યતુષ્કોણ
Riemann integral	रीमान-समाकल	રીમાન સંકલ
right angle	समकोण, लम्बकोण	કાટકોણ, કાટખૂણો
right angled triangle	समकोण त्रिभुज	કાટકોણ ત્રિકોણ
right circular cone	लंब वृत्तीय शंकु	લંબવૃત્તીય શંકુ, સમશંકુ
right coset	दक्षिण सहसमुच्चय	દક્ષિણ સહગણ
right cylinder	लंबवृत्तीय बेलन	લંબવૃત્તીય નળાકાર, સમનળાકાર
right handed	दक्षिणावर्ती	દક્ષિણાવર્તી
right inverse	दक्षिण प्रतिलोम	દક્ષિણ પ્રતીપ, દક્ષિણ વ્યસ્ત, દક્ષિણ વિરોધી
rigorous proof	परिशुद्ध प्रमाण, परिशुद्ध उपपत्ति	સંગીન સાબિતી
ring	वलय, रिंग	મંડળ
ring of integers	पूर्णांक वलय	પૂર્ણીક મંડળ
R-integrable	R-समाकलनीय	R – સંકલનીય

root	मूल, जड़	મૂળ, બીજ
root mean square	वर्ग-माध्य मूल	વર્ગ - મધ્યક મૂળ
root of a polynomial	बहुपद का मूल	બહૃપદીનું બીજ
rotation	1. घूर्णन 2. आवर्तन	ભ્રમણ, પરિભ્રમણ
rounding error	निकटन त्रुटि	સન્નિકટન ત્રુટિ
row	पंक्ति	હાર, પંક્તિ
row-by-column multiplication	पंक्ति-स्तंभ गुणन	હાર - સ્તંભ ગુણન, પંક્તિ - સ્તંભ ગુણન, હાર - સ્તંભ ગુણાકાર
row equivalence	पंक्ति तुल्यता	હાર સામ્ય, પંક્તિ સામ્ય
row matrix	पंक्ति आव्यूह	હાર શ્રેણિક, પંક્તિ શ્રેણિક
row rank	पंक्ति कोटि	હાર કોટિ, પંક્તિ કોટિ

S

saddle point	पल्याण बिंदु	જીન બિંદુ
sample	प्रतिदर्श, नम्ना	નિદર્શ
sample means	प्रतिदर्श माध्य	નિદર્શ મધ્યક
sample point	प्रतिदर्श बिंदु	નિદર્શ બિંદુ
sample size	प्रतिदर्श आमाप	નિદર્શ માપ, નિદર્શ કદ
sample space	प्रतिदर्श समष्टि	નિદર્શ અવકાશ, નિદર્શાવકાશ
sample standard deviation	प्रतिदर्श-मानक-विचलन	નિદર્શ પ્રમાણિત વિચલન

sample survey	प्रतिदर्श सर्वेक्षण	નિદર્શ સર્વેક્ષણ, નિદર્શ મોજણી
sample variance	प्रतिदर्श प्रसरण	નિદર્શ વિયરણ
sampling	1. प्रतिदर्शी (वि.) 2. प्रतिचयन (सं.)	નિદર્શન
sampling distribution	प्रतिदर्शी बंटन	નિદર્શન વિતરણ
sampling error	प्रतिचयन-त्रुटि	નિદર્શન ત્રુટિ
sampling interval	प्रतिचयन-अंतराल	નિદર્શન અંતરાલ
sampling method	प्रतिचयन विधि	નિદર્શન પદ્ધતિ
sampling theory	प्रतिचयन सिद्धांत	નિદર્શન સિદ્ધાંત
sampling with replacement	प्रतिस्थापन सहित प्रतिचयन	બદલાવ સહિતનું નિદર્શન
scalar	अदिश, स्केलर	અદિશ
scalar field	अदिश क्षेत्र	અદિશ ક્ષેત્ર
scalar matrix	अदिश आव्यूह	અદિશ શ્રેણિક
scalar multiple	अदिश गुणज	અદિશ ગુણક
scalar multiplication	अदिश गुणन	અદિશ ગુણન
scalar product	अदिश गुणनफल	અદિશ ગુણાકાર (બે સદિશોનો)
scalar quantity	अदिश राशि	અદિશ રાશિ
scalar triple product	अदिश त्रिक गुणनफल	અદિશ ત્રિગુણાકાર
scelene triangle	विषमबाहु त्रिभुज	વિષમભુજ ત્રિકોણ
scattered diagram	प्रकीर्ण आरेख	પ્રકીર્ણ આકૃતિ
Schrodinger equation	श्रोडिन्गर समीकरण	શ્રોડિંજર સમીકરણ

seasonal fluctuation	ऋतुनिष्ठ उच्चावचन, मौसमी उतार-चढ़ाव	ઋતુલક્ષી વધઘટ, મોસમી વધઘટ
secant	 छेदक, छेदक रेखा सीकेन्ट, व्युत्क्रम कोटिज्या 	છેદક, છેદકરેખા
secant method	छेदिका विधि	છેદિકા પદ્ધતિ
second derivative	द्वितीय अवकलज	દ્વિતીય વિકલન
second order	द्वितीय क्रम (द्वितीय प्रकार का)	દ્વિતીય કક્ષા
section	1. अनुभाग, खंड 2. परिच्छेद, काट, सेक्शन	છેદ, પરિચ્છેદ
sector	अवखंड, त्रिज्यखंड, सेक्टर	વૃતાંશ
segment of a curve	वक्र खंड	વક્રખંડ
self – adjoint	स्वसंलग्न	સ્વ - સૃહઅવયજ
self adjoint operator	स्वसंलग्न संकारक	સ્વ - સહઅવયજ કારક
self – conjugate	स्वसंयुग्मी	સ્વ અનુબદ્ધ, સ્વાનુબદ્ધ
semiaxis	अर्धाक्ष	અર્ધાક્ષ
semicircle	अर्धवृत्त	અર્ધવૃત્ત, વૃતાર્ધ, અર્ધવર્તુળ
semi - definite matrix	सामिनिश्चित मैट्रिक्स	અધનિયત શ્રેણિક
semi - definite quadratic form	सामिनिश्चित द्विघाती समघात	અધનિયત વર્ગાત્મક સ્વરૂપ, અધનિયત દ્રિધાત સ્વરૂપ
semigroup	सामिसमुह	અધસમૂહ
semi - interval	अर्ध अंतराल	અર્ધ - અંતરાલ

semi major axis	अर्ध दीर्घ अक्ष	અર્ધ પ્રધાન અક્ષ, અર્ધ પ્રધાનાક્ષ
semi minor axis	अर्ध लघु अक्ष	અર્ધ ગૌણ અક્ષ, અર્ધ ગૌણાક્ષ
separable polynomial	पृथक्करणीय बहुपद	વિયોજનીય બહુપદી
separation of variables	चर पृथक्करण	યલ વિયોજન
sequence	अनुक्रम	શ્રેણી
sequencing theory	अनुक्रमण सिद्धांत	શ્રેણીય સિદ્ધાંત
sequential analysis	आनुक्रमिक विश्लेषण	શ્રેણીય વિશ્લેષણ
sequential sampling	आनुक्रमिक प्रतिचयन	શ્રેણીય નિદર્શન
serial correlation	श्रेणीगत सहसंबंध	શ્રેણીબદ્ધ સહસંબંધ, શ્રેણીગત સહસંબંધ
series	1. श्रेणी 2. माला 3. सीरीज	શ્રેઢી
set	 समुच्चय पवन दिशा, धारा दिशा जम जाना, जमाना (क्रि.) 	ગણ
sextant	सेक्सटैन्ट	ષષ્ટાંશ
Shewhart control charts	शेवहार्ट नियंत्रण चार्ट	શ્યુવ્હાર્ટ નિયંત્રણ આલેખ
sign	1. चिह्न 2. राशि	ચિહ્ન
signature of a matrix	आव्यूह का चिह्नक	શ્રેણિકનો ચિહ્નાંક
signature of quadratic form	द्विघाती समघात का चिह्नक	વર્ગાત્મક સ્વરૂપનો ચિહ્નાંક
signed number	सचिह्न संख्या	સચિહ્ન સંખ્યા
significance level	सार्थकता स्तर	સાર્થકતા સ્તર

significance test	सार्थकता परीक्षण	સાર્થકતા કસોટી
significant digit	सार्थक अंक	સાર્થક અંક
sign test	चिह्न परीक्षण	ચિહ્ન કસોટી
signum function	चिह्न फलन	સિગ્નમ વિધેય, ચિહ્ન વિધેય
similar ellipses	समरूप दीर्घवृत्त	સમરૂપ ઉપવલચો
similar figures	समरूप आकृति	સમરૂપ આકૃતિઓ
similarity	1. सादृश्य 2. समरूपता	સમરૂપતા
similar matrices	समरूप आव्यूह	સમરૂપ શ્રેણિકો
simple closed curve	सरल संवृत वक्र	સરળ સંવૃત વક
simple correlation	सरल सहसंबंध	સરળ સહસંબંધ
simple harmonic motion	सरल आवर्त गति	સરળ આવર્ત ગતિ, સાદી પ્રસંવાદી ગતિ
simple random sampling	सरल याद्दच्छिक प्रतिचयन	સરળ યાદચ્છિક નિદર્શન
simplex	प्रसमुच्चय, सिम्पलेक्स, एकमुखी, सरल	પ્રગણ, સિમ્પ્લેકસ, એકધા
simplex algorithm	एकधा कलनविधि	સિમ્પ્લેકસ પ્રવિધિ, પ્રગણ પ્રવિધિ
simplex tableau	एकधा सारणी	સિમ્પ્લેકસ કોષ્ટક
Simpson's one - third rule	सिम्प्सन का एक-तिहाई नियम	સિમ્પ્લેકસનો એક તૃતીયાંશ નિયમ
simulation technique	अनुकार प्रविधि	અનુકારિક પ્રયુક્તિ
simultaneous differential equations	युगपत अवकल समीकरण	યુગપત્ વિકલ સમીકરણ
simultaneous equations	युगपत समीकरण	યુગપત્ સમીકરણ

साइन, ज्या	જ્યા, સાઈન
साइन वक्र, ज्या वक्र	જ્યાવક, સાઈનવક
एकल	એકાકી, એકઘટકીય
एकमानी फलन	એકમૂલ્યવાળું વિધેય
विचित्र समाकल	અસામાન્ય સંકલ
विचित्रता, वैचित्र्य	અસામાન્યતા
अव्युत्क्रमणीय मैट्रिक्स	વ્યસ્તવિહીન શ્રેણિક, અસામાન્ય શ્રેણિક
विचित्र हल	અસામાન્ય ઉકેલ
प्रतिदर्श आमाप	નિદર્શનું કદ
विषम बंटन	વિષમ વિતરણ
विषम हर्मिटीय आव्यूह	વિષમ ફર્મિશીય શ્રેણિક, વિ-ફર્મિશીય શ્રેણિક
वैषम्य	વિષમતા
विषम सममित आव्यूह	વિસંમિત શ્રેણિક
न्यूनतापूरक चर	ન્યૂનતાપૂરક યલ
ढलान, ढाल, प्रवणता	ອເທ
ढाल प्रवणता	ઢાળ-ગ્રેડિયન્ટ
लघुकोष्ठक, लघु बंधनी	નાનો કૌંસ
निष्कोण वक्र	સુવક
मसृण फलन	વિકલનીય વિધેય
काल श्रेणी का मसृणन	સમય-શ્રેઢીનું સરલીકરણ
सौर परिवार	સૌરમંડળ
	साइन वक्र, ज्या वक्र एकल एकमानी फलन विचित्र समाकल विचित्रता, वैचित्र्य अव्युत्क्रमणीय मैट्रिक्स विषम इर्मिटीय आव्यूह वैषम्य विषम सममित आव्यूह न्यूनतापूरक चर ढलान, ढाल, प्रवणता ढाल प्रवणता लघुकोष्ठक, लघु बंधनी निष्कोण वक्र मसृण फलन काल श्रेणी का मसृणन

solenoidal vector	परिनालिकीय सदिश	સોલેનોઈડલ સદિશ, નળાકારીય સદિશ
solid	1. ठोस, पिंड 2. घनाकृति	ધન, ધનાકૃતિ
solid geometry	घन ज्यामिति, त्रिविम ज्यामिति	ધન ભૂમિતિ, ત્રિપરિમાણી ભૂમિતિ
solution	1. हल 2. साधन	ઉકેલ
solution in series	श्रेणी रूप हल	શ્રેઢીગત ઉકેલ
solution matrix	हल आव्यूह	ઉકેલ – શ્રેણિક
solution of a triangle	त्रिभुज का हल	ત્રિકોણનો ઉકેલ
solution space	हल समष्टि	ઉકેલ-અવકાશ
Sonine polynomial	सोनाइन बहुपद	સોનાઈન બહુપદી
space	 आकाश, अंतरिक्ष, दिकस्थान, अवकाश समिष्ट 	અવકાશ
space curve	आकाश वक्र	અવકાશી વક્ર, ત્રિપરિમાણી વક્ર
spanning set	जनक समुच्चय	વિસ્તારક-ગણ
spatial correlogram	स्थानीय सहसंबंध चित्र	અવકાશીય સહસંબંધ
special linear group	विशिष्ट रैखिक समूह	વિશિષ્ટ સુરેખ સમૂહ
special orthogonal group	विशिष्ट लांबिक समूह	વિશિષ્ટ લંબચ્છેદી સમૂહ
specific gravity	विशिष्ट घनत्व, आपेक्षिक घनत्व	વિશિષ્ટ ધનતા
spectral mapping theorem	मानावलीय प्रतिचित्रण प्रमेय	વર્ણપટ વિધેય પ્રમેય

વિધેય નો વર્ણપટ spectrum of a function फलन की मानावली ગોલક sphere गोला. गोलक ગોલીય યામ પદ્ધતિ गोलीय निर्देशांक प्रणाली spherical coordinate system गोलीय ध्वीय निर्देशांक ગોલીય ધ્રુવીય યામ spherical polar coordinate ગોલીય ત્રિકોણ spherical triangle गोलीय त्रिभ्ज ગોલીય ત્રિકોણમિતિ spherical trigonometry गोलीय त्रिकोणमिति સર્પિલ, કુંતલાકાર सर्पिल spiral વર્ગ, ચોરસ 1. वर्ग 2. स्क्वेयर square મોટો કૌંસ square brackets ग्रकोष्ठक, ग्रबंधनी વર્ગ સંકલનીય square integrable वर्ग समाकलनीय યોરસ શ્રેણિક वर्ग आव्यूह square matrix વર્ગમૂળ square root वर्गमूल निहर्शन तजस्ती stage of sampling प्रतिचयन का चरण સોપાન વિધેય staircase function सोपान-फलन પ્રમાણિત વિચલન standard deviation मानक विचलन પ્રમાણિત અંત:ગુણન standard inner product मानक आंतर ग्णनफल સંતુલિત અવસ્થા state of equilibrium साम्यावस्था સ્થિરવક stationary curve स्तब्ध वक्र સ્થિરબિંદ stationary point स्तब्ध बिंद् સ્થિરમૃલ્ય stationary value स्तब्ध मान આંકડા, નિદર્શજ statistic प्रतिदर्शज, आंकड़ा આંકડાકીય statistical सांख्यिकीय

આંકડાકીય માહિતી सांख्यिकीय आंकडे statistical data statistical distribution આંકડાકીય વિતરણ सांख्यिकीय बंटन આંકડાકીય અધિતર્ક सांख्यिकीय परिकल्पना statistical hypothesis આંકડાકીય અનુમાન statistical inference सांख्यिकीय अन्मिति આંકડાકીય પ્રતિરૂપ statistical model सांख्यिकीय निदर्श આંકડાકીય સમષ્ટિ statistical population सांख्यिकीय समष्टि આંકડાકીય ગુણવત્તા statistical quality सांख्यिकीय ग्णताcontrol નિયંત્રણ नियंत्रण આંકડાશાસ્ત્ર. આંકડા statistics 1. सांख्यिकी 2. आंकडे સ્થિર अपरिवर्ती, अचर, स्थिर, steady स्थायी સ્થિર સ્થિતિ ઉકેલ steady state solution स्थायी अवस्था हल (વકનો) ઊર્ધ્વપાય: steep ascent (of a curve) अधिक प्रवण आरोह આરોઠ ઊર્ધ્વતમ આરોઠ રચના steepest ascent design प्रवणतम-आरोहण अभिकल्पना निम्नतम अवरोह steepest descent प्रवणतम अवरोहण સોપાન વિધેય step function पग-फलन. सोपान फलन સ્ટર્ભિંગ શ્રેહી Stirling series स्टर्लिंग श्रेणी સ્ટોકાસ્ટિક. પસંભાવ્ય stochastic स्टोकैस्टिक, प्रसंभाव्य stochastic matrix પ્રસંભાવ્ય શ્રેણિક प्रसंभाव्य आव्यह પ્રસંભાવ્ય પ્રતિરૂપ stochastic model प्रसंभाव्य निदर्श પસંભાવ્ય આયોજન stochastic programming प्रसंभाव्य प्रोग्रामन stochastic variable પસંભાવ્ય યલ प्रसंभाव्य चर સ્ટોક્સનું પ્રમેય Stokes' theorem स्टोक्स प्रमेय

straight line	सीधी रेखा, ऋजु रेखा, सरल रेखा	સુરેખા
strata chart	स्तरी चार्ट, पट्टीदार चार्ट	સ્તરીય આલેખ
stratification	1. स्तरण 2. स्तरविन्यास	સ્તરણ, સ્તરવિન્યાસ
stratified sampling	स्तरित प्रतिचयन	સ્તરિત નિદર્શન
stream-line	प्रवाह-रेखा, धारा-रेखा	પ્રવાહ-રેખા
stress	प्रतिबल	તાણ
strictly convex function	दृढतः अवमुख फलन	યુસ્ત બહિર્મુખ વિધેય
strictly decreasing	निरंतर हासमान	યુસ્ત રીતે ધટતું
strictly increasing	निरंतर वर्धमान	યુસ્ત રીતે વધતું
strictly monotonic function	निरंतर एकदिष्ट फलन	યુસ્ત એક્સૂત્રી વિધેય
Student's test (Student's "t" test)	स्टूडैन्ट परीक्षण (स्टूडेन्ट "t" परीक्षण)	સ્ટુડન્ટ-કસોટી (સ્ટુડન્ટ "t" કસોટી)
sub-collection	उपसंग्रह	ઉપસંગ્રહ
sub determinant	अव-सारणिक	ઉપનિશ્ચાયક
subfield	उपक्षेत्र	ઉપક્ષેત્ર
subgroup	उपवर्ग, उपसमूह, उपगुप	ઉપસમૂહ
sub-interval	उपांतराल	ઉપાંતરાલ
submatrix	उपमैट्रिक्स, उपाव्यूह	ઉપશ્રેણિક
subscript	पादांक, पादाक्षर, पादलिपि	પાદાંક, પાદચિહ્ન
subsequence	उपानुक्रम	ઉપશ્રેણી
subset	उपसमुच्चय	ઉપગણ
subspace	उपसमिष्ट	ઉપાવકાશ
substitution	प्रतिस्थापन	આદેશ

subtangent	अधः स्पर्शी	અવસ્પર્શક
subtend	कक्षांतरित करना, अंतरित करना	આંતરવું
subtract	घटाना, व्यवकलन करना	બાદ કરવું
subtraction	ट्यवकलन, घटाना	બાદબાકી
successive	उत्तरोत्तर	આવૃત્ત
successive differentiation	उत्तरोत्तर अवकलन	આવૃત્ત વિકલન
successive integration	उत्तरोत्तर समाकलन	આવૃત્ત સંકલન
successor	परवर्ती	અનુગામી, અનુગ
suffix	अनुलग्न	અનુગ
sum	1. योगफल, जोड़, संकलन फल 2. धनराशि	સરવાળો
sum function	योग फलन	યોગ વિધેય
summable	संकलनीय	સંકલનીય, યોગક્ષમ
summand	योगखंड	યોગખંડ
summation	संकलन	સરવાળો
summation convention	संकलन-परिपाटी	સરવાળા પરિપાટી
summation formula	संकलन सूत्र	સરવાળા સૂત્ર
summation of series	श्रेणी-संकलन	શ્રેઢીનો સરવાળો
summation sign	संकलन चिह्न	સરવાળા ચિહ્ન
sum to infinity	अनंत तक योग	અનંત સુધીનો સરવાળો
superscript	मूर्धांक, मूर्धाक्षर	મૂર્ધાંક
superset	अधिसमुच्चय	અધિગણ

supersonic flow	पराध्वनिक प्रवाह	પરાધ્વનિક પ્રવાહ
supplementary angle	संपूरक कोण	પૂરકકોણ
supporting hyperplane	आलंबक ऊनविम समतल	આધારક અધિસમતલ, આધારક અધિતલ
support of function	फलन का आलंब	વિધેયનો આધાર
suppose	कल्पना करना, मान लेना	ધારણા કરવી
supremum	उ च्चक	ન્યૂનતમ ઊર્ધ્વસીમા
surd	करणी	કરણી
surface	1. पृष्ठ 2. बहिर्तल 3. सतह, धरातल	પૃષ્ઠ
surface area	पृष्ठीय श्रेत्रफल	<i>પૃષ્ઠ</i> ફળ
surface integral	पृष्ठ-समाकल	પૃષ્ઠ સંકલ
surjection	आच्छादन	વ્યાપ્ત વિધેય
surjective	आच्छादी	વ્યાપ્ત
surjective map	आच्छादी प्रतिचित्र	વ્યાપ્ત વિધેય
symbol	प्रतीक	પ્રતીક, સંકેત
symbolic logic	प्रतीकात्मक तर्क	પ્રતીકાત્મક તર્ક, સાંકેતિક તર્ક
symbolic model	प्रतीकात्मक निदर्श	પ્રતીકાત્મક પ્રતિરૂપ
symmetric	सममित	સંમિત
symmetrical	सममितीय	સંમિત
symmetric determinant	सममित सारणिक, सममित डिटर्मिनन्ट	સંમિત નિશ્ચાયક
symmetric difference	सममित अंतर	સંમિત અંતર

symmetric matrix	सममित मैट्रिक्स	સંમિત શ્રેણિક
system analysis	तंत्र विश्लेषण, प्रणाली विश्लेषण	સંહૃતિ વિશ્લેષણ
systematic sampling	क्रमबद्ध प्रतिचयन	પદ્ધતિસરનું નિદર્શન

T

table	सारणी, टेबल	કોષ્ટક, સારણી, કોઠો
tableau	टेब्लो, सारणी	કોષ્ટક
table of integrals	समाकल सारणी	સંકલન કોષ્ટક
tabular	सारणीबद्ध, सपाट	કોષ્ટકીય
tabular form	सारणीबद्ध फार्म	કોષ્ટક સ્વરૂપ
tabular logarithm	सारणीबद्ध लघुगणक, सारणीबद्ध लॉगेरिथ्म	કોષ્ટકીય લધુગણક
tabulate	सारणीबद्ध करना	કોષ્ટક રયના કરવી
tabulated value	सारणीबद्ध मान	કોષ્ટકીકૃત મૂલ્ય
tabulation	सारणीयन	કોષ્ટક રચના
tabulator	 सारणित्र, सारणी यंत्र सारणीयक 	કોષ્ટક યંત્ર, કોષ્ટક રયનાકાર
tail	पुच्छ, पूँछ	પૂચ્છ, અંતભાગ
tail area (of distribution)	पुच्छ क्षेत्र (बंटन का)	(વિતરણનું) પૂચ્છક્ષેત્ર
tangency	स्पर्शिता	સ્પર્શ, સ્પર્શિતા
tangent	 स्पर्श रेखा 2. स्पर्शी स्पर्शज्या, टैन्जैंट 	સ્પર્શક, સ્પર્શરેખા, સ્પર્શજ્યા

tangent hyperplane	स्पर्श ऊनविम समतल	સ્પર્શ અધિતલ
tangential	स्पर्शीय, स्पर्श रेखीय	સ્પર્શીય
tangential component	स्पर्श रेखीय घटक	સ્પર્શીય સંઘટક
tangential section	स्पर्श रेखीय काट	સ્પર્શીય છેદ
tangent line	स्पर्श रेखा	સ્પર્શરેખા, સ્પર્શક રેખા
tangent plane	स्पर्श तल, स्पर्श समतल	સ્પર્શતલ
tangent space	स्पर्शी समष्टि	સ્પર્શાવકાશ, સ્પર્શક અવકાશ
tape punch	टेप पंच	ટેપ-છિદ્રક, ટેપ પંચ
tape reader	टेप पठित्र	ટેપ-વાચક, ટેપ રીડર
Tauberian theorem	टाउबरी प्रमेय	ટાઉબરનું પ્રમેય
Taylor's theorem	टेलर प्रमेय	ટેલરનું પ્રમેથ
Tchebychev metric	शेबीशेव दूरीक	શેબીશેવ માન
t-distribution	t-बंटन	t - વિસ્તરણ
telescopic series	अंतःसर्पी श्रेणी	દૂરબીન શ્રેઢી
temporal coordinates	कालिक निर्देशांक	સામચિક યામ
temporal relationship	कालिक संबंध	સામચિક સંબંધ
temporal variable	कालिक चर	સામચિક યલ
tensile strength	तनन-सामर्थ्य	તાણ સામર્થ્ય
tensor	प्रदिश, टेन्सर	પ્રદિશ, ટેન્સર
tensor analysis	प्रदिश विश्लेषण	પ્રદિશ વિશ્લેષણ, ટેન્સર વિશ્લેષણ
tensor product	प्रदिश गुणनफल	પ્રદિશ ગુણાકાર
tentative formulation	अस्थायी संरूपण	કામયલાઉ સૂત્રરયના

term	पद	પદ
terminal condition	अंत्य प्रतिबंध	અંતિમ શરત, અંત્ય શરત
terminal velocity dive	अंतिम वेग गोता	અંતિમ વેગ બળ
terminating decimal	सांत दशमलव	અંત્ય દશાંશ
term values	पद मान	પદમૂલ્ય
termwise differentiation	पदशः अवकलन	પદશઃ વિકલન
termwise integration	पदशः समाकलन	પદશઃ સંકલન
ternary	त्रिअंगी, त्रिआधारी	ત્રયાંશ, ત્રિઅંકી
test	परीक्षण	કસોટી
test for homogeneity of variances	प्रसरण समांगता का परीक्षण	વિચરણ-સમાંગતાની કસોટી
test function	परीक्षण फलन	કસોટી વિધેય
test of hypothesis	परिकल्पना-परीक्षण	અધિતર્ક કસોટી
test of significance	सार्थकता-परीक्षण	સાર્થકતા-કસોટી
test statistics	परीक्षण प्रतिदर्शज	કસોટી-આંકડા
Tetrahedral	चतुष्फलकीय	યતુ ષ્ ફલકીય
tetrahedral angle	चतुष्फलकीय कोण	યતુ <i>ષ્</i> ફલકીયકોણ
Tetrahedron	चतुष्फलक	યતુષ્ફલક
Theorem	प्रमेय	પ્રમેથ
theorem of residues	अवशेष-प्रमेय	અવશેષ પ્રમેય
theoretical demand function	सैद्धांतिक माँग फलन	સૈદ્ધાંતિક માગ વિધેય
theoretical discrete distribution	सैद्धांतिक असंतत बंटन	સૈદ્ધાંતિક અસતત વિતરણ

theoretical error	सैद्धांतिक त्रुटि	સૈદ્ધાંતિક ત્રુટિ
theoretical fit	सैद्धांतिक समंजन	સૈદ્ધાંતિક અન્વિતિ
	`	
theoretical formulation	सैद्धांतिक संरूपण	સૈદ્ધાંતિક સંરૂપણ
theoretical frequency	सैद्धांतिक बारंबारता	સૈદ્ધાંતિક આવૃત્તિ
theoretically	सैद्धांततः, सिद्धांत रूप से	સૈદ્ધાંતિક રીતે
theoretical model	सैद्धांतिक निदर्श	સૈદ્ધાંતિક મોડલ
theoretical treatment	सैद्धांतिक निरूपण	સૈદ્ધાંતિક માવજત
theory of equations	समीकरण सिद्धांत	સમીકરણ સિદ્ધાંત
theory of errors	त्रुटि सिद्धांत	ત્રુટિ સિદ્ધાંત
theory of estimation	आकलन सिद्धांत	આકલન સિદ્ધાંત, અનુમાન-સિદ્ધાંત
theory of functions	फलन सिद्धांत	વિધેય સિદ્ધાંત
theory of games	खेल सिद्धांत	રમત સિદ્ધાંત
theory of gravitation	गुरुत्वाकर्षण-सिद्धांत	ગુરુત્વાકર્ષણ સિક્રાંત
theory of information	सूचना सिद्धांत	માહિતી સિદ્ધાંત
theory of replacement (= theory of failure)	प्रतिस्थापन सिद्धांत	બદલાવનો નિયમ (નિષ્ફળતા-નિયમ)
theory of sets	समुच्चय-सिद्धांत	ગણ સિદ્ધાંત
theory of waiting lines (= queuing theory)	पंक्ति सिद्धांत	પંક્તિ સિક્ષાંત
theory of waves	तरंग सिद्धांत	તરંગ-સિદ્ધાંત
Thermodynamic	ऊष्मागतिक	ઉષ્માગતિક
thread of a screw	पेच की चूड़ी	પેયનો આંટો, સ્ક્રુનો આંટો

three dimensional	त्रिविम	ત્રિપરિમાણીય
three dimensional vector analysis	त्रिविम सदिश विश्लेषण	ત્રિપરિમાણીય સદિશ વિશ્લેષણ
three-way classification	त्रिधा वर्गीकरण	ત્રિવિધ વર્ગીકરણ
throw	प्रक्षेप, पात	ફેંક, ક્ષેપ
thrust	1. प्रणोद 2. क्षेप	પ્રધાત
time	समय, काल, अवधि	સમય, અવધિ
time axis	काल-अक्ष	સમય અક્ષ
time dependence	कालाश्रितता	સમય-આધારિત, સમયનિર્ભર
time-dependent constitutive equation	कालाश्रित संरचक समीकरण	સમય-આધારિત સંરચક સમીકરણ, સમયનિર્ભર સંરચક સમીકરણ
time-dependent process	कालाश्रित प्रक्रिया	સમય-આધારિત પ્રક્રિયા, સમયનિર્ભર પ્રક્રિયા
time-independent term	समय-निरपेक्ष पद	સમય નિરપેક્ષ
time interval	काल अंतराल	સમય અંતરાલ
time series	काल श्रेणी	સમયશ્રેણી
time series analysis	काल-श्रेणी विश्लेषण	સમય શ્રેણી વિશ્લેષણ
time series data	काल श्रेणी न्यास	સમય શ્રેણી માહિતી
time sharing system	कालभागी तंत्र	સમય-ભાજન પ્રણાલી (કમ્પ્યૂટર)
tolerance	सह्यता, सहन	સહિષ્ણુ તા
tolerance interval	सह्यता अंतराल	સહિષ્ણુતા અંતરાલ
tolerance level	सह्य तल	સહિષ્ણુતા સ્તર

tolerance limit	सह्यता सीमा, सहन सीमा	સહિષ્ણુતા સીમા
topological	सांस्थितिक	સંસ્થિતીય રીતે
topological dual	सांस्थितिक द्वैत	સાંસ્થિતિક દ્રંદ્ર, સાંસ્થિતિક દ્વૈત
topological group	सांस्थितिक सम्ह	સાંસ્થિતિક સમૂહ
topological isomorphism	सांस्थितिक तुल्याकारिता	સાંસ્થિતિક એકરૂપતા
topological linear space	सांस्थितिक रैखिक समष्टि	સાંસ્થિતિક સુરેખ અવકાશ
topologically	सांस्थितिकतः	સાંસ્થિતિકીય રીતે
topological mapping	सांस्थितिक प्रतिचित्रण	સાંસ્થિતિક વિધેય
topological property	सांस्थितिक गुणधर्म	સાંસ્થિતિક ગુણધર્મ
topological space	सांस्थितिक समष्टि	સાંસ્થિતિક અવકાશ
topological vector space	सांस्थितिक सदिश समष्टि	સાંસ્થિતિક સદિશ અવકાશ
topology	संस्थिति-विज्ञान, सांस्थितिकी	સંસ્થિતિ વિદ્યા
torsion	मरोड़, विमोटन, एंठन	વળ, મરોડ
torus	वृत्तज ठोस-वलय, टोरस	વૃત્તજ વલય
total	जोड़, योग (स.), संपूर्ण, पूर्ण (वि.)	પૂર્ણ, ચોગ
total derivative	संपूर्ण अवकलज	પૂર્ણ વિકલિત
total differential	संपूर्ण अवकल	પૂર્ણ વિકલ
total differential equation	संपूर्ण अवकल समीकरण	પૂર્ણ વિકલ સમીકરણ

total inspection	संपूर्ण निरीक्षण	પૂર્ણ નિરીક્ષણ, સંપૂર્ણ નિરીક્ષણ
totally bounded	संपूर्णतया परिबद्ध	પૂર્ણતઃ સીમિત
totally ordered set	संपूर्णतया क्रमित समुच्चय	પૂર્ણ ક્રમિત ગણ
total ordering	संपूर्ण क्रमीकरण	પૂર્ણ ક્રમિકતા, પૂર્ણ ક્રમતા
trace	 अनुरेख, अनुरेखण (सं.) संछेद (सं.), अनुरेखण करना (वि.) 	આલેખવું
trace of matrix	आव्यूह का अनुरेख	શ્રેણિકનો ટ્રેસ, શ્રેણિકનો અનુરેખ
tracing	अनुरेखण, अक्स अंकन	આલેખન
trade off function	विनियम फलन	વાણિજ્ય વિનિમય વિધેય
trajectory	 प्रक्षेप-पथ, प्रपथ संछेदी 	પ્રક્ષેપ-પથ
transcendental	अबीजीय	અબૈજિક
transcendental equation	अबीजीय समीकरण	અબૈજિક સમીકરણ
transcendental function	अबीजीय फलन	અબૈજિક વિધેય
transcendental number	अबीजीय संख्या	અબૈજિક સંખ્યા
transfer	स्थानांतरण, अंतरण	સ્થાનાંતર
transfer function	अंतरित फलन	સ્થાનાંતર વિધેય
transfinite induction	परिमितातीत आगमन	પરિમિતાતિત અનુમાન
transfinite number	परिमितातीत संख्या	પરિમિતાતિત સંખ્યા
transform	रूपांतर	રૂપાંતર

transformation formula	रूपांतरण-सूत्र	રૂપાંતરણ સૂત્ર
transformation matrix	रूपांतरण आव्यूह	રૂપાંતરણ શ્રેણિક
transformation of coordinates	निर्देशांकों का रूपांतरण	યામ રૂપાંતરણ
transformed function	रूपांतरित फलन	રૂપાંતરિત વિધેય
transformed matrix	रूपांतरित आव्यूह	રૂપાંતરિત શ્રેણિક
transshipment problem	पोत-परिवहन समस्या	પરિવહન સમસ્યા
transient behaviour	क्षणिक आचरण	ક્ષણિક વર્તન, હંગામી વર્તન
transient solution	क्षणिक हल	ક્ષણિક ઉકેલ, હંગામી ઉકેલ
transition	संक्रमण	સંક્રમણ
transition matrix	संक्रमण आव्यूह	સંક્રમણ શ્રેણિક
transitive	संक्रामक	પરંપરિત
transitive law	संक्रमण-नियम	પરંપરિતતા નિયમ
transitive relation	संक्रामक संबंध	પરંપરિત સંબંધ
transitivity	संक्रामिता	પરંપરિતતા
transitivity set	संक्रामिता-समुच्चय	પરંપરિતતા ગણ
translation	स्थानांतरण	સ્થાનાંતર
transportation cost	परिवहन लागत	પરિવહન પડતર
transportation problem	परिवहन समस्या	પરિવહન સમસ્યા
transportation time	परिवहन काल	પરિવહન સમય
transport equation	अभिगमन-समीकरण	પરિવહન સમીકરણ
transposed matrix	परिवर्तित आव्यूह	પરિવર્તીત શ્રેણિક
transpose of a matrix	आव्यूह-परिवर्त	શ્રેણિકનો પરિવર્ત

transposition	पक्षांतरण	ફેરબદલી
transversality	अनुप्रस्थता	અનુપ્રસ્થતા
transversality condition	अनुप्रस्थता प्रतिबंध	અનુપ્રસ્થતા શરત
transverse	अनुप्रस्थ, आड़ा	અનુપ્રસ્થ
transverse motion	अनुप्रस्थ गति	અનુપ્રસ્થ ગતિ
trapezium	समलंब, ट्रैपीजियम	સમલંબ યતુષ્કોણ
trapezoid	समलंबाभ	સમલંબજ
trapezoidal prism	समलंब-प्रिज्म	સમલંબજ પ્રિઝમ
treatment	1. प्रशोधन 2. उपचार	માવજત, પ્રશોધન
tree diagram	वृक्षारेख	વુક્ષારેખ
trend	प्रवृत्ति, उपनति	વલણ
trend line	उपनति रेखा	વલણ રેખા
trend value	उपनति मान	વલણ મૂલ્ય
triadic	त्रयक	ત્રયક
trial	1. जाँच, परख 2. अभिप्रयोग	અજમાયશ
trial function	अभिप्रायोगिक फलन	અજમાયશ વિધેય
triangle	त्रिभुज, त्रिकोण	ત્રિકોણ
triangle inequality	त्रिभुज असमिका	ત્રિકોણીય અસમતા
triangle of velocity	वेग-त्रिभुज	વેગ ત્રિકોણ
triangle symbol	त्रिभुज-प्रतीक	ત્રિકોણ પ્રતીક, ત્રિકોણ સંકેત
triangle system	त्रिभुज पद्धति	ત્રિકોણ સંહૃતિ
triangulability	त्रिभुजनीयता	ત્રિકોણ ક્ષમતા

triangular	त्रिभुजीय, त्रिकोणीय, त्रिभुजाकार	ત્રિકોણીય
triangular matrix	त्रिभुजीय आव्यूह	ત્રિકોણીય શ્રેણિક
triangulation	त्रिभुजन, त्रिकोणीयन	ત્રિકોણીકરણ
trichotomy	त्रिभाजन	ત્રિવિધ
tridiagonal	त्रिविकर्णी	ત્રિવિકર્ણ
trigonometric	त्रिकोणमितीय	ત્રિકોણમિતીય
trigonometric curve	त्रिकोणमितीय वक्र	ત્રિકોણમિતીય વક્ર
trigonometric equation	त्रिकोणमितीय समीकरण	ત્રિકોણમિતીય સમીકરણ
trigonometric function	त्रिकोणमितीय फलन	ત્રિકોણમિતીય વિધેય
trigonometric identity	त्रिकोणमितीय सर्वसमिका	ત્રિકોણમિતીય નિત્યસમ
trigonometric series	त्रिकोणमितीय श्रेणी	ત્રિકોણમિતીય શ્રેઢી
trigonometric solution	त्रिकोणमितीय हल	ત્રિકોણમિતીય ઉકેલ
trigonometric transformation	त्रिकोणमितीय रूपांतरण	ત્રિકોણમિતીય રૂપાંતરણ
trigonometry	त्रिकोणमिति	ત્રિકોણમિતિ
triple	त्रिगुण, त्रिधा, त्रि-, त्रिशः, त्रिक, त्रितः	ત્રયી
triple integration	त्रिशः समाकलन	ત્રિસંકલ
triplet	त्रिक	ત્રિક, ત્રિપુટિ
trisect	समत्रिभाजित करना	ત્રિભાજન કરવું
trisection	समत्रिभाजन	ત્રિભાજન
trisection of an angle	कोण का समत्रिभाजन	ખૂણાનું ત્રિભાજન
trivial form	तुच्छ रूप	સહ્જ સ્વરૂપ
trivial topology	तुच्छ संस्थिति	સહ્જ સંસ્થિતિ

tropic of Cancer	कर्क-रेखा	કર્ક રેખા
tropic of Capricorn	मकर-रेखा	મકર રેખા
troposphere	क्षोभमंडल	અધોમંડળ
true mean	यथार्थ माध्य	યથાર્થ મધ્યક
true mode	यथार्थ बहुलक	યથાર્થ બહુલક
truncated	लूनाग्र, रुंडित	છિન્ન
truncated cone	रुंडित शंकु, छिन्न शंकु	છિન્ન શંકુ
truncated distribution	छिन्न बंटन	છિન્ન વિતરણ
truncated frequency distribution	छिन्न बारंबारता बंटन	છિન્ન આવૃત્તિ વિતરણ
truncation	छेदन, छिन्नकरण, रुंडन, लूनाग्रता	છિન્ન કરવું
truncation error	रुंडन त्रुटि	ලින් 3්ර
truth	यथार्थता, सत्यता	સત્ય
truth function	सत्यमान फलन	સત્ય વિધેય
truth table	सत्यमान सारणी	સત્ય કોષ્ટક
truth value	सत्यमान	સત્ય મૂલ્ય
t-statistic	t-प्रतिदर्शज	t- નિદર્શજ
t-test	t-परीक्षण	t-કસોટી
turbulence theory	प्रक्षोभ सिद्धांत	પ્રક્ષોભ સિદ્ધાંત
turning point	वर्तन बिंदु	પરિવર્તન બિંદુ
twist	1.ऐंठन, मरोड़, व्यावर्तन 2. ट्विस्ट	વળ, આમળ, મરોડ
twisted curve	व्यावर्तित वक्र, असमतली वक्र	વળદાર, મરડાચેલ વક્ર

two dimensional	द्विविम	દ્વિપરિમાણીય
two dimensional continuous distribution	द्विविम संतत बंटन	દ્વિપરિમાણીય સતત વિતરણ
two dimensional vector	द्विविम सदिश	દ્વિપરિમાણીય સદિશ
two fold classification	द्विवर्गीकरण	બેવડું વર્ગીકરણ
two parameter family	द्विप्राचल परिवार	દ્વિપ્રયલ સમુદાય
two person game	द्विव्यक्तीय खेल	દ્રિવ્યક્તિ ૨મત
two phase method	द्विचरण विधि	બે-તબક્કા રીત, દ્વિયરણ પદ્ધતિ
two phase sampling	द्वि-प्रावस्था प्रतिचयन	દ્વિયરણ નિદર્શન
two point boundary condition	द्विबिंदु परिसीमा प्रतिबंध	દ્ધિબિંદુ સીમા શરત
two sided F-test	द्वि-पुच्छी F-परीक्षण	દ્ધિપુચ્છીય F- કસોટી
two sided normal test	द्वि-पुच्छी प्रसामान्य परीक्षण	દ્વિપુચ્છીય પ્રમાણ્ય કસોટી
two sided X-test	द्वि-पुच्छी X-परीक्षण	દ્ધિપુચ્છીય x-કસોટી

U

ultimate value	अंतिम मान	આખરી મૂલ્ય
unbiased estimate	अनभिनत आकल	અનભિનત અંદાજ, બિનપક્ષપાતી અંદાજ
unbiased estimate of population variance	समष्टि प्रसरण का अनभिनत आकल	સમષ્ટિના વિયરણનો અનભિનત અંદાજ

unbiased linear estimate	अनभिनत रैखिक आकल	અનભિનત સુરેખ અંદાજ
unbiased point estimate	अनभिनत बिंदु आकल	અનભિનત બિંદુ અંદાજ
unbiased test	अनभिनत परीक्षण	અનભિનત કસોટી
unbounded region	अपरिबद्ध प्रदेश	અસીમિત પ્રદેશ
unbounded set	अपरिबद्ध समुच्चय	અસીમિત ગણ
unbounded solution	अपरिबद्ध हल	અસીમિત ઉકેલ
uncertainity principle	अनिश्चितता-सिद्धांत	અનિશ્ચિતતાનો સિધ્ધાંત
unconditional probability	अप्रतिबंध प्रायिकता	બિનશરતી સંભાવના
unconstrained relative	अव्यवरोधित आपेक्षिक	પ્રતિબંધરહિત સાપેક્ષ
maximum	अधिकतम	મહત્તમ
uncountable	अगणनीय	અગણનીય
uncountable subset	अगणनीय उपसमुच्चय	અગણનીય ઉપગણ
undetermined	अनिर्धारित	અનિર્ધારિત, અનિર્ણિત
undetermined coefficient	अनिर्धारित गुणांक	અનિર્ધારિત સહગુણક, અનિર્ણિત સહગુણક
unequal	असमान	અસમાન
ungrouped	अवर्गीकृत	અવર્ગીકૃત
ungrouped data	अवर्गीकृत न्यास	અવર્ગીકૃત માહિતી
uniform	एकसमान	એકરૂપ, એકધારું, એકસમાન
uniform acceleration	एकसमान त्वरण, अचर त्वरण	એકધારો પ્રવેગ
uniform boundedness	एकसमान परिबद्धता	એકરૂપ સીમિતતા, એકસમાન સીમિતતા

uniform convergence	एकसमान अभिसरण	એકરૂપ અભિસાર, એકસમાન અભિસાર
uniform convexity	एकसमान अवमुखता	એકરૂપ બહિર્મુખતા, એકસમાન બહિર્મુખતા
uniform density	एकसमान घनत्व	એકરૂપ ધનતા, એકસમાન ધનતા
uniform distribution	एकसमान बंटन	એકરૂપ વિતરણ, એકસમાન વિતરણ
uniform gravitational field	एकसमान गुरुत्वाकर्षण क्षेत्र	એકરૂપ ગુરુત્વક્ષેત્ર, એકસમાન ગુરુત્વક્ષેત્ર
uniformity	1. एकसमानता 2. परिवेशक, परिवेश- परिवार	એકરૂપતા, એકસમાનતા
uniformly best	एकसमान सुष्ठुतम	એકરૂપીય શ્રેષ્ઠ
uniformly continuous extension	एकसमान संतत विस्तार	એકરૂપ સતત પ્રલંબન, એકસમાન સતત પ્રલંબન
uniformly convergent	एकसमान अभिसारी	એકરૂપ અભિસારી, એકસમાન અભિસારી, એકધારી અભિસારી
uniformly most powerful test	एकसमान शक्ततम परीक्षण	એકસમાન રીતે સૌથી શક્તિશાળી કસોટી
uniform motion	एकसमान गति	એકરૂપ ગતિ, એકધારી ગતિ
uniform probability distribution	एकसमान प्रायिकता बंटन	એકરૂપ સંભાવના વિતરણ, એકસમાન સંભાવના વિતરણ

uniform speed	एकसमान चाल	એકરૂપ ઝડપ, એકધારી ઝડપ
uniform topology	एकसमान संस्थिति	એકરૂપ સંસ્થિતિ, એકસમાન સંસ્થિતિ
unimodal	एकबहुलकी	એક્બહૃલકીય
unimodular	एकमापांकी	એકમાનાંકીય
unimodular matrix	एकमापांकी आव्यूह	એકમાનાંકી શ્રેણિક
unimodular property	एकमापांकी गुणधर्म	એકમાનાંકી ગુણધર્મ
union	1. संघ 2. सम्मिलन 3. संयोग	ચોગ
union of family of subsets	उपसमुच्चयों के परिवार का सम्मिलन	ઉપગણ-સંહૃતિનો યોગગણ
union of sets	समुच्चयों का सम्मिलन	ગણોનો યોગ
unique factorization domain	अद्वितीय गुणनखंडन प्रांत	અનન્ય અવયવ પ્રદેશ
unique factorization theorem	अद्वितीय गुणनखंडन प्रमेय	અનન્ય અવયવ પ્રમેય
uniquely defined (=uniquely determined)	अद्वितीयतः निर्धारित	અનન્ય રીતે વ્યાખ્યાયિત
uniqueness	अद्वितीयता	અનન્યતા
uniqueness of the solution	हल की अद्वितीयता	ઉકેલની અનન્યતા
uniqueness problem	अद्वितीयता-समस्या	અનન્યતા સમસ્યા
uniqueness theorem	अद्वितीयता-प्रमेय	અનન્યતા પ્રમેય
unique solution	अद्वितीय हल	અનન્ય ઉકેલ
unique vector	अद्वितीय सदिश	અનન્ય સદિશ

unit	 मात्रक, इकाई, एकक, यूनिट, एकांक, एकल, ऐकिक, व्युत्क्रमणीय 	
unitary	ऐकिक	ઐકિક
unitary group	ऐकिक समूह	ઐકિક સમૂહ
unitary matrix	ऐकिक आव्यूह	ઐકિક શ્રેણિક
unitary method	ऐकिक विधि	ઐકિક પદ્ધતિ
unit ball	एकक गोलक	એકમ ગોલક, એકમ કંદુક
unit cell	एकक सेल, एकक कोष्ठिका, मात्रक कोष्ठिका	એકમ કોષ
unit circle	एकांक वृत्त	એકમ વર્તુળ
unit element	तत्समक अवयव	એકમ ઘટક
unit function	एकक फलन	એકમ વિધેય
unit mass	एकांक द्रव्यमान	એકમ દ્રવ્યમાન
unit matrix	एकांक मैट्रिक्स, तत्समकारी आव्यूह	એકમ શ્રેણિક
unit normal variate (=standard normal variate)	मानकीकृत प्रसामान्य विचर	એકમ પ્રમાણ્ય યલ (પ્રમાણિત પ્રમાણ્ય યલ)
unit sphere	एकक गोलक	એકમ ગોલક
unit step function	एकक पग फलन	એકમ સોપાન વિધેય
unit vector	इकाई सदिश	એકમ સદિશ
unit volume	एकांक आयतन	એકમ કદ

unity	एक, तत्समक	એકમ
unity element (=identity element=unit element)	तत्समक अवयव	એકમ ઘટક, તટસ્થ ઘટક, તદેવ ઘટક
univariate	एकविचर	એકચલીય
univariate normal distribution	एकविचर प्रसामान्य बंटन	એકયલીય પ્રમાણ્ય વિતરણ
universal	सार्वत्रिक	સાર્વત્રિક
universal constant	सार्वत्रिक नियतांक	સાર્વત્રિક અચળાંક
universal gravitation	सावंत्रिक गुरुत्वाकर्षण	સાર્વત્રિક ગુરુત્વાકર્ષણ
universal set	समष्टीय समुच्चय	સાર્વત્રિક ગણ
universe	1. विश्व 2. समष्टि	વિશ્વ, સમષ્ટિ
unknown	अज्ञात	અજ્ઞાત
unknown quantity	अज्ञात राशि	અજ્ઞાત રાશિ
unlike	1. विपरीत 2. विजातीय	1. વિજાતીય 2. વિપરીત
unlike terms	विजातीय पद	વિજાતીય પદો
unlimited	असीमित	અમર્યાદિત
unstable	अस्थायी	અસ્થાયી, અસ્થિર
unsymmetrical	असममित	અસંમિત
unsymmetric dual problem	असममित द्वैत समस्या	અસંમિત દ્રંદ્ર સમસ્યા
upper bar	शिरोरेखा	શિરોરેખા
upper bound	उपरिसीमा	ઊર્ધ્વ સીમા
upper derivative	उच्च अवकलज	ઊર્ધ્વ વિકલિત
upper integral	उच्च समाकल	ઊર્ધ્વ સંકલ

upper limit of integration	समाकलन की उपरिसीमा	સંકલનની ઊર્ધ્વ સીમા
upper quartile	गुरुचतुर्थक	ઊર્ધ્વ યતુર્થક
upper Rieman integral	उपरि रीमान समाकलन	ઊર્ધ્વ રીમાન સંકલ
upper semicontinuity	उपरि सामिसांतत्य	ઊર્ધ્વ અધસાતત્થ
upper sum	उपरि योग	ઊર્ધ્વ સરવાળો
upper triangle matrices	उपरि त्रिभुज आव्यूह	ઊર્ધ્વ ત્રિકોણ શ્રેણિકો
upward acceleration	उपरिमुखी त्वरण	ઊર્ધ્વગામી પ્રવેગ
upward motion	उपरिमुखी गति	ઊર્ધ્વ ગતિ
Urysohn's lemma	यूरीजोन प्रमेयिका	યુરીઝોનની પ્રમેયિકા, યુરીઝોનનું પૂર્વપ્રમેય
U-shaped curve	U-रूप वक्र	U-આકારનો વક
usual metric	साधारण दूरीक	સામાન્ય માન
usual topology	साधारण संस्थिति	સામાન્ય સંસ્થિતી
utility	उपयोगिता, उपयोग	ઉપયોગિતા
utility function	उपयोगिता फलन	ઉપયોગિતા વિધેય
utility maximization	उपयोगिता अधिकतमीकरण	ઉપયોગિતા મહત્તમીકરણ
uv-method	uv-विधि	uv-રીત

vacuous set रिक्त समुच्चय रिक्त श्राष्ट्र, धटक-विहीन श्राष्ट्र

validity	वैघता, मान्यता	પ્રમાણભૂતતા, માન્યતા
validity of test	परीक्षण-मान्यता	કસોટીની પ્રમાણભૂતતા
value	मूल्य, मान	મૃલ્ય
value function	मान-फलन	મૂલ્ય વિધેય
value of a game	खेल का मान	રમતનું માન
variable	1. चर 2. परिवर्तनशील, परिवर्ती	યલ
variable field	चर क्षेत्र	યલ ક્ષેત્ર
variable of integration	समाकलन चर	સંકલનનો યલ
variable parameter	चर प्राचल	યલ પ્રયલ
variance	प्रसरण	વિચરણ
variancecovariance matrix	प्रसरण-सहप्रसरण आव्यूह	વિયરણ-સહપરિવર્તન શ્રેણિક
variance estimate	प्रसरण आकल	વિચરણ અંદાજ
variance matrix	प्रसरण आव्यूह	વિચરણ શ્રેણિક
variate	विचर	સંખ્યાત્મક યલ
variation of parameter	प्राचल विचरण	પ્રયલનું યલન
vary directly as	का अनुक्रमानुपाती होना	સમપ્રમાણમાં ચલન
vary indirectly as	का परोक्षानुपाती होना	પરોક્ષ ચલન
varying	परिवर्ती	યલિત
vector	सदिश, वेक्टर	સદિશ
vector addition	सदिश योग	સદિશ સરવાળો
vector algebra	सदिश बीजगणित	સદિશ બીજગણિત
vector analysis	सदिश विश्लेषण	સદિશ વિશ્લેષણ

vector calculus	सदिश कलन	સદિશ કલન
vector component	सदिश घटक	સદિશ ઘટક
vector composition	सदिश संयोजन	સદિશ સંચોજન
vector derivative	सदिश अवकलज	સદિશ વિકલિત
vector diagram	सदिश आरेख	સદિશ આકૃતિ
vector field	सदिश क्षेत्र	સદિશ ક્ષેત્ર
vector function	सदिश फलन	સદિશ વિધેય
vector integration	सदिश समाकलन	સદિશ સંકલન
vector multiplication	सदिश गुणन	સદિશ ગુણાકાર
vector operator	वेक्टर संकारक, सदिश	સદિશ કારક
	संकारक	
vector space	सदिश समष्टि	સદિશ અવકાશ
vector sum	सदिश योग	સદિશ સરવાળો
vector to enter basis	आधार प्रवेशी सदिश	આધારપ્રવેશી સદિશ
vector to leave basis	आधार त्यागी सदिश	આધારત્યાગી સદિશ
vector triangle	सदिश त्रिभुज	સદિશ ત્રિકોણ
vector valued form	सदिश मान रूप	સદિશ મૂલ્યિત સ્વરૂપ
velocity	वेग	વેગ
velocity component	वेग घटक	વેગનો ધટક
velocity constant	वेग स्थिरांक	વેગ-અયળાંક
velocity curve	वेग वक्र	વેગ-વક્ર
velocity equation	वेग समीकरण	વેગ-સમીકરણ
velocity profile	वेग प्रोफाइल	વેગની રૂપરેખા
velocity vector	वेग सदिश	વેગ-સદિશ

Venn diagram	वेग आरेख	વેન આકૃતિ
verifiable	सत्यापनीय	યકાસ્ય
Vernier callipers	वर्नियर कैलिपर्स	વર્નિયર કેલિપર્સ
vertex	शीर्ष	શિરોબિં <u>દુ</u>
vertical angle	शीर्ष कोण	શિર્ષકોણ
vertical axis	उदग्र अक्ष, ऊर्ध्वाधर अक्ष	ઊર્ધ્વાક્ષ
vertically opposite angle	शीर्षाभिमुख कोण	અભિકોણ
very close encounter	अति निकट समागम	અતિનિકટનો સામનો
very slow motion	अतिमंद गति	અતિમંદ ગતિ
vibration	कंपन	કંપન
vicinity	 परिवेश सामीप्य, पड़ोस 	1. પરિવેશ 2. સામીપ્ય
virtual	1. कल्पित 2. आभासी	આભાસી
virtual displacement	कल्पित विस्थापन	આભાસી સ્થાનાંતર
virtual velocity	कल्पित वेग	આભાસી વેગ
virtual work	कल्पित कार्य	આભાસી કાર્ચ
viscosity	श्यानता	સ્નિગ્ધતા
visual display	चाक्षुष प्रदर्शन	દૃશ્ય રજૂઆત
visual display unit	चाक्षुष प्रदर्श एकक	દૃશ્ય રજૂઆત એકમ
vital statistics	जन्म-मरण सांख्यिकी	જન્મ-મરણ આંકડા
void	शून्य, शून्यिका, रिक्ति	રિક્ત, પોકળ
void intersection	शून्य सर्वनिष्ठ	રિક્ત છેદગણ
void set	शून्य समुच्चय	ખાલીગણ, રિક્તગણ
void symbol	रिक्ति-प्रतीक	રિક્તતા સંકેત

W

પતીક્ષા પંક્તિ waiting line (=queue) प्रतीक्षा पंक्ति પ્રતીક્ષા પંક્તિ પ્રણાલી waiting line system प्रतीक्षा पंक्ति प्रणाली પ્રતીક્ષા સમય waiting time प्रतीक्षा-काल તરંગ तरंग wave તરંગ સમીકરણ wave equation तरंग-समीकरण wave form તરંગ સ્વરૂપ तरंग का रूप तरंग फलन, तरंग फंक्शन तरंग विधेय wave function તરંગિકા wavelet तरंगिका તરંગ ગતિ wave motion तरंग-गति તરંગ સંચરણ तरंग-संचरण wave propagation નિર્બળ અભિસાર weak convergence दुर्बल अभिसरण वेबुल-बंटन વેઈબુલ વિતરણ Weibull distribution તોલવું, વજન કરવું weigh तोलना weight 1. भार, तौल, वजन, बाट ५४न, ए॥२ 2. गरिमा ભારિત સંગઠ weighted aggregate भारित समष्टि

weighted arithmetical	भारित समांतर माध्य	ભારિત સમાંતર સરેરાશ
average weighted average	भारित माध्य, भारित औसत	ભારિત સરેરાશ
weighted mean	भारित माध्य, भारित औसत	ભારિત મધ્યક
weighted regression coefficient	भारित समाश्रयण गुणांक	ભારિત નિયત સંબંધાંક
weighting	भारण, तोल	તોલન, ભારણ
weighting factor	भारण-गुणक	ભાર-અવયવ
weighting function	भारण फलन	ભારણ વિધેય
well chained set	सुशृंखलित समुच्चय	સુશૃંખલિત ગણ
well order	सुक्रम	સુક્રમ
well ordered	सुक्रमित	સુક્રમિત
well ordered set	सुक्रमित समुच्चय	સુક્રમિત ગણ
well ordering principle	सुक्रमण सिद्धांत	સુક્રમિકતાનો સિધ્ધાંત
whole number	पूर्ण संख्या, पूर्णांक	પૂર્ણસંખ્યા
whole number projection	पूर्णांक प्रक्षेप	પૂર્ણસંખ્યા પ્રક્ષેપ
width	चौड़ाई	પહ્નેળાઈ
Wiener process	वीनर प्रक्रम	વિનર પ્રક્રિયા
word	शब्द	શબ્દ
word length	शब्द लंबाई	શબ્દ લંબાઈ
work	कार्य	કાર્ચ
working formula	कार्यकारी सूत्र	કાર્થ કરતું સૂત્ર
working mean	कार्यकारी माध्य	કાર્ય કરતો મધ્યક

working model कार्यकारी निदर्श કાર્ય કરતું પ્રતિરૂપ Wronskian determinant रांसिकयन सारणिक रोन्सिडियन निश्चायङ

X

X- axis X-अक्ष X-अक्ष

Y

Y-axis Y-अक्ष Y-અક્ષ વર્ષ वर्ष year yield 1. उत्पाद, प्राप्ति, लब्धि, ७५% उपज 2. पराभव yield value 1. उत्पादन मूल्य, लिब्ध ઉप%भू्त्य मान 2. पराभव मान યંગનો માનાંક, યંગનું Young's modulus यंग का गुणांक મોડ્યુલસ

Z

Z-distribution Z-बंटन Z-ित्तर ् zero 1. शून्य, सिफर, जीरो 1. शून्य 2. शून्यक 2. शून्यङ

zero correlation	शून्य सहसंबंध	શૂન્ય સહસંબંધ
zero divisor	शून्य का भाजक	શૂન્ય ભાજક
zero error	श्न्यांक त्रुटि	શૂન્ય ત્રુટિ
zero exponent	शून्यघात	શૂન્યધાત
zero gravity	शून्य गुरुत्व	શૂન્ય ગુરુત્વ
zero inventory	शून्य तालिका	શૂન્ય જથ્થાયાદી
zero mapping	शून्य प्रतिचित्रण	શૂન્ય આલેખન
zero matrix	शून्य आव्यूह	શૂન્ય શ્રેણિક
zero of a function	फलन का शून्यक	વિધેયનું શૂન્યક
zero of a polynomial	बहुपद का शून्यक	બહુપદીનું શૂન્યક
zero order	शून्य कोटि	શૂન્ચકક્ષા
zero order Bessel function	शून्य कोटि का बेसल फलन	શૂન્યકક્ષાનું બેસેલ વિધેય
zero sequence	शून्यांकी अनुक्रम	શૂન્ય શ્રેણી
zero set	शून्य समुच्चय	શૂન્ય ગણ
zero sum game	शून्य योगी खेल	શૂન્યયોગી રમત
zero sum n-person game	शून्य योगी n-व्यक्ति खेल	શૂન્યયોગી n- વ્યક્તિ રમત
zero sum two person game	शून्य योगी द्वि-व्यक्ति खेल	શૂન્યયોગી દ્વિવ્યક્તિ રમત
zero vector	शून्य सदिश	શૂન્ય સદિશ
zone row	क्षेत्र पंक्ति	ક્ષેત્ર પંક્તિ

Mobile App of Administrative Terms Glossary is now available in Google Play Store.

Step-1: Search CSTT • Step-2: Download • Step-3: Open to use

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग मानव संसाधन विकास मंत्रालय (उच्चतर शिक्षा विभाग) पश्चिमी खंड-7, रामकृष्णपुरम, नई दिल्ली - 110066. फोन नं. 011-26105211 • वेबसाइट : www.cstt.nic.in Commission for Scientific and Technical Terminology Ministry of Human Resource Development (Department of Higher Education) West Block-7, Ramakrishnapuram, New Delhi - 110066. Phone: 011-26105211 • Website: www.cstt.nic.in